C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Neff_Ondřej-Pán_modrého_meče.pdb

PDB Name: Neff_Ondřej-Pán_modrého_meče
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Pán modrého meče

Ondřej Neff

1.
"Ty asi nevíš, co je to android, Rade Haagere?" zeptal se Bahyl Salinas. Otázku položil tak opatrně, že byla až trapná. Salinas se tolik snažil proslulého lovce a stopaře neurazit, že se za něho jeho průvodce, ramenatý blondýn v šedomodrém stejnokroji Skupiny, musel stydět.
Lovec neodpověděl. Upřeně se díval do ohně a levou rukou hladil po hřbetě Terra, ochočenou šelmu rodu daimonů, kteří platili za nejnebezpečnější dravce marsovské Pláně. Pravou ruku měl volně položenou do klína.
Bahyl Salinas nejistě pohlédl na blondýna. Tak co, ví Rad Haager něco o androidech?
Rad mlčel, ale jenom proto, že nikdy neodpovídal na zbytečné, natožpak hloupé otázky. Ovšemže se už setkal s androidy, dokonce nejednou, ba co víc - k setkání došlo mnohem dříve, než Bahyl Salinas a jeho přítel přiletěli na Mars. Setkání... V některých případech to byl boj, nelítostný zápas člověka a stroje, ve kterém byly Radova síla a hbitost - ale také pevnost čepele jeho Modrého meče - vystaveny těžké zkoušce.
Bahyl Salinas se nedočkal povzbudivého zamrkání, na které asi čekal, rozpačitě zakašlal a pokračoval: "Androidé jsou stroje, Rade Haagere, a vyrábějí se v továrnách. Stejně jako třeba ten graviplán, kterým jsme za tebou přiletěli," ukázal nedbale palcem na letoun, který se vznášel na půl sáhu nad konečky sluncem vysušené trávy deset, patnáct kroků od místa, kde seděli. "Androidé se liší od jiných strojů tím, že vypadají jako lidé. Na pohled je nerozeznáš, a kdyby ses takového androida dotkl rukou, myslel bys, že saháš na člověka. Jsou to umělí lidé."
Možná čekal, že lovec dá najevo úžas, ale Rad se tvářil stejně lhostejně jako jeho daimon Terr.
Plamínky vesele vyskakovaly ze suchých větví bioty a maso grugera už bylo pěkně propečené. Slunce už se chýlilo k západu a vychládající Pláň ostře voněla myriádou sporých kvítků, kterých tu bylo v tuto jarní dobu jako poseto. Obloha nabývala měděné barvy, a kdyby lovec vzhlédl, spatřil by za zády cizinců nejasné obrysy Tyrkysových hor. Zdálo se však, že si hledí spíš večeře než přírodních krás.
"Androidi dovedou chodit, pracovat i mluvit jako lidé,"vykládal Bahyl Salinas. "Dovedou všechno co my, s jedinou výjimkou: nejsou schopni násilného činu. Už v továrně jim vštípili do mysli odpor proti násilí. Nedovedou uhodit, natož zabít člověka."
Bahyl Salinas si nevšiml, že při těch slovech se Radovi Haagerovi zavlnily rty do náznaku úsměvu, zato jeho plavovlasý přítel si toho dobře povšiml. Měl bystřejší oči.
"Za starých časů, za vojenské diktatury generála Sulira, to ale bylo jiné. Tehdy stála v Romě továrna na výrobu válečných androidů. Jakmile diktatura padla a vojáci z Romy odešli, továrna i váleční androidi byli zničeni."
Bahyl Salinas se odmlčel a hrotem jazyka si přejel po vyschlých rtech. "O tom jsme byli přesvědčeni všichni, počínaje správcem Scharrou a konče ... třeba i mnou. Jenže se ukázalo, že ne všichni váleční androidi byli zničeni."
Rad Haager přestal hladit daimona. Bahyl Salinas to považoval za známku mírného zájmu, poněkud se nachýlil kupředu a pokračoval sebejistějším, až trochu naléhavým tónem: "Někde v horách, kterým prý říkáte Tyrkysové hory, je tajné skladiště, do kterého Sulirovi vojáci těsně před pádem diktatury uschovali několik desítek válečných androidů toho nejmodernějšího typu. V umělé atmosféře skladiště androidi vydrží třeba stovky let v nečinnosti. Nepotřebují příkon energie, nepotřebují údržbu, nepotřebují obnovu konzervace. I za pět století je někdo může aktivovat a zneužít jejich vražedných schopností. Znamenají trvalou hrozbu celému Marsu, a kdyby se jim podařilo proniknout do nějakého kosmoletu, mohli by ohrožovat klid v celé Unii a možná i Kruhu."
Bahyl Salinas se zkoumavě zahleděl na nehybnou lovcovu tvář. Čekal, že jednání s tímto zvláštním člověkem nebude snadné, ale toho se nenadál, že bude tak nesnadné, přesněji řečeno, že k jednání vůbec nedojde. Lovec dosud neřekl ani slovo, vyjma slůvka "mír", jež pronesl jako pozdrav. Pak už jen pokynem ruky pozval cizince k ohni a pekl si svoje maso, které se škvíří a páchne tak nechutně, že zhýčkaný žaludek Bahyla Salinase se počíná znepokojeně vlnit.
Ale lovec přece jenom promluvil. Zeptal se: "Proč nenecháte androidy na pokoji?"
"Na pokoji? Tak nebezpečné stroje..."
"Nejsou nebezpeční. Vojáci je uschovali do hor. Tam žije jen málo lovců. V horských soutěskách byste potkali Kamenné muže, a věřte mi, že ti se nepokusí vstoupit do vašeho skladiště. Znají jenom luky a šípy a oheň, nic víc. Do hor se někdy odváží Lakmoné a Bílé Draby, ale ani oni nebudou aktivovat vaše androidy. Nemají na tom žádný zájem."

Lovec vytáhl z pouzdra tesák, nabodl na jeho hrot pečeni a opatrně ji položil na plochý kámen. Potom maso spravedlivě rozdělil na dva stejné díly, jeden hodil Terrovi před čumák, druhý uchopil rukou a zahryzl se do něj. Cizincům nenabídl. Věděl, že by je tím přivedl do rozpaků.
"Kdyby ale někdo jiný... třeba nějaký odborník z města Romy..."
"Odborník z města Romy nemá v horách co dělat. Správce Scharra zaručil nedotknutelnost Pláně, Řeky a Hor pro věčné časy! Dohodu potvrdila nejvyšší rada Unie a víme, že na jejím dodržení má zájem i Kruh."
Na tučné tváři Bahyla Salinase bylo vidět známky úžasu. Lovec se rozhovořil, a jak! Mluví jako nějaký advokát nebo správní úředník. Když se Salinas na Rada Haagera informoval, řekli mu, že je to zkušený lovec a navíc i moudrý a v mnoha ohledech vzdělaný člověk. Takových znalostí se ale Salinas nenadál. Chlapisko, které pojídá holýma rukama napůl syrové maso a vyzná se i v právních kličkách a má ponětí o stanovisku nejvyšší rady, a dokonce i misijního úřadu kruhu!
Ovládl se a přiměl ducaté laloky svých tváří k úsměvu.
"Dovol, abych ti složil poklonu, Rade Haagere, a současně se i omluvil za to, že jsem s tebou mluvil jako s nějakým nevzdělancem. Samozřejmě máš pravdu. Smlouva s loveckými klany Pláně, Řeky a Hor je platná a je potvrzena, jak říkáš, na věky. Lidé z města nesmějí překročit hranici Zelené pouště bez výslovného povolení příslušného náčelníka klanu. My takové povolení, jak víš, máme."
Rad Haager vážně přikývl. Ano, sám mandyr Volných lovců Jo Vessy dovolil cizincům jeden den pobytu na území klanu.
"Pochop ale," řekl Salinas, "že skladiště znamená trvalou hrozbu. Je třeba ho najít, otevřít a ukryté androidy zničit dřív, než dojde k neštěstí. Nevím, jak by k němu mohlo dojít, a možná máš pravdu, že by se nic nestalo, kdybychom androidy - jak říkáš - nechali na pokoji. Můžeme se ale spolehnout, že opravdu zůstanou navždy v klidu? Co když se během let přece jenom někdo odváží do hor, pronikne tam a z nerozumu nebo dokonce ze zlé vůle androidy aktivuje? Anebo - je to nepravděpodobná možnost, ale přece jenom možnost - co když dojde k samovolné aktivaci? Stačilo by, aby jen jeden válečný robot takzvaně procitl. Potom aktivuje ostatní a neštěstí bude hotovo."
Lovec i jeho daimon dojedli. Rad si bez okolků otřel ústa hřbetem ruky. Maso bylo chutné, šťavnaté, a také Terr se spokojeně šklíbil. Oba ještě zavlažili žízeň vodou z koženého vaku. Lovec nabídl cizincům, ale ti zavrtěli hlavou. Slunce se už dotklo obzoru. Pláň rychle vychladne, ptáci utichnou a jen věčně uchechtané draby budou rušit noční klid.
"Vy chcete," řekl Rad Haager, "abych skladiště našel."
Salinas se právě chystal, že tento návrh Radovi předloží. Pootevřel ústa, pak je zavřel a znovu otevřel.
"A ... ano. Úřad správce Scharry mne pověřil, abych ti tlumočil toto přání. Víme, že jsi člověk zkušený a obratný a že i tvoje znalosti převyšují znalosti ... promiň, nechci nikoho urazit ... jiných lovců."
"A přece jste si mysleli, že nevím, co je to android."
"Ptal jsem se, zda to víš, a tys neodpověděl." řekl Salinas hbitě.
Daimon vzhlédl ke svému pánovi. Rad se zadíval do jeho hlubokých očí. Chápal Terr, o čem je řeč? Terr, který se před lety shodou okolností dostal do pokusného kosmoletu, Terr, první živoucí bytost zrozená pod Sluncem, která se setkala s Neznámými, Terr, kterého Neznámí pozměnili tak, že ve chvilkách nebezpečí dovede hovořit v lidské mysli, dovede na dálku pohybovat předměty, umí se vznášet ve vzduchu a dokáže i jiné podivuhodné kousky, o jakých se žádnému klanovému kouzelníkovi nezdá, co si myslí Terr o návrhu Bahyla Salinase? Myslí si vůbec něco? Vnímal cizincova slova? Pochopil smysl jeho návrhu?
Slunce zapadlo a měděné nebe v krátké chvíli zčernalo a vytryskly na něm světelné fontány. Salinas, navyklý na šero, mžoural očima do záře plamenů, zato oči jeho průvodce byly klidné.
"Tenkrát, když vojáci odcházeli z Marsu a město Roma hořelo," řekl Rad Haager rozvážně, "jsem se několikrát utkal s androidy. Jsou to strašní protivníci. Mají větší sílu než lidé a rychlost jejich paží ..." Při té vzpomínce stiskl rty a pomalu zavrtěl hlavou.
"Máš strach?" zeptal se Salinas tiše. "Bojíš se nového utkání?"
"Strach?" odpověděl Rad otázkou. Řekl to slovo, jakoby patřilo do nějakého neznámého jazyka. "Ne, tak to není, Salinasi. Nemám strach. Ale vím, co to jsou váleční roboti." Potom se naklonil a ukázal prstem na plavovlasého muže ve stejnokroji Skupiny.
"A co tento android ... Dovede ublížit člověku, anebo je to také jeden z válečných androidů generála Sulira?"
Když spatřil úžas na Salinasově tváři, dodal s úsměvem: "Tys opravdu netušil, že tento ... muž ... není člověk?"
"Já že jsem android?" ohradil se plavovlasý muž dotčeně. Obrátil se na Bahyla Salinase: "Jak můžete připustit, aby ..." Nedořekl.
Rad Haager navyklým pohybem sáhl nad své pravé rameno, kde mu vyčníval jílec Modrého meče, a bleskurychle tasil. Pochva meče ještě nestačila narazit na jeho záda, když lovec nabodl na hrot zbraně hořící větev a hodil ji Salinasovi do obličeje. Nezůstal při tom: sotva hořící dřevo opustilo hrot meče, Rad zbraň stočil stranou a zamířil přímo na hrdlo plavovlasého cizince.
Toto vše se událo ve zlomku vteřiny. Bylo to tak rychlé, že Salinas nestačil na svoji obranu ani pohnout jediným článkem prstu, natožpak aby zvedl ruce. Snad ani Terr, lovcův ochočený daimon, by nebyl schopen tak rychlého pohybu - a to, co lovec se svým Modrým mečem provedl, nebylo jen prudké, ale i zcela přesné a ladné.
Plavovlasý cizinec však byl ještě rychlejší.
Nebylo to zaviněno slabým světlem skomírajícího ohně, že Rad nepostřehl, jak cizinec stačil pravou rukou zachytit hořící větev snad jen pouhou píď poté, kdy se smekla z hrotu meče, a hned vzápětí větví odrazil útok. Ne, Rad by zřejmě ten pohyb nepostřehl ani v prudkém slunečním světle.
Bylo to rychlé nad všechen pomysl. Plavovlasý cizinec chvíli držel hořící větev v holé ruce a pak ji pomalu, jakoby

znechuceně hodil zpátky do ohníčku. Zkouška skončila.
"Jak jsi poznal, že jsem android, Rade Haagere?" zeptal se.
Hovořil klidně, nevzrušeně. Zato Bahyl Salinas supěl vztekem.
"No tohle! Co kdyby tu větev nechytil? Vždyť by mne popálila! Jak jsi mohl riskovat ...
"Musel ji chytit," přerušil ho Rad. "Je to přece android. Váleční androidé generála Sulira také byli takhle rychlí. Jak jsem tě poznal? Mám s vámi androidy svoje zkušenosti ... nepříliš dobré."
Android si rozvážně oprašoval ruce. "Tak ho vidíš, Bahyle. Lovec, přírodní člověk, divoch. A přitom má zkušeností tolik, že by mohl pracovat ve Skupině. Ano, jsem android, ale klidně mi můžeš říkat Frane. To je moje jméno, Fran Masten."
Rad Haager mu ale už nevěnoval ani špetku pozornosti.
"Poznám na androidovi, že je android," řekl Salinasovi, "a na lháři poznám špatné svědomí. Máš divné způsoby, Salinasi. Přijdeš, abys mě přemluvil k výpravě tak nebezpečné, že by se jí odvážil jen šílenec, a nemáš v sobě dost slušnosti, abys mi řekl pravdu o svém ochránci. Odejdi odsud, Salinasi, a už se nevracej. Androidy necháme spát v jejich skrýši. Všude kolem spí smrt, anebo se k nám plíží, co na tom záleží? Když spí, nebudeme ji dráždit; napadne-li nás, budeme se bránit. Snad se ubráníme, snad podlehneme. To už patří k životu, Salinasi!"
"Řekněme si to jinak, Haagere," řekl Salinas vztekle. "Správcův úřad se rozhodl skladiště zlikvidovat. Chce se vyhnout konfliktu s loveckými klany, a proto jsme sem přišli po dobrém. Vyřiďte ten případ sami, a když budete potřebovat pomoc, rádi vám ji poskytneme. Nikdo vás nebude omezovat ve vašich právech. Když ale odmítnete ..."
"Co se stane potom?" zajímal se Rad.
"Správce Scharra je odhodlán případ řešit všemi prostředky, i za cenu konfliktu s klany. Nebezpečí je příliš vážné. Správce Scharra si snadno zodpoví jakýkoli konflikt před nejvyšší radou Unie i před Kruhem, když to bude zapotřebí."
"To znamená, že vstoupíte na lovecké území za každou cenu?"
"Ano."
"Klany to budou chápat jako útok."
"Je mi líto," pokrčil Salinas tučnými rameny.
"Nastane krveprolití."
"Pravděpodobně ano, ale zodpovědnost nepadne na naši hlavu!"
Rad Haager, stále ještě s mečem v ruce, vstal. Terr zůstal ležet a jen po očku pohlédl vzhůru na svého pána.
"Odejdi, Salinasi, a už se nikdy nevracej. Mohl bys přijít k úhoně. Nemysli si, že tě tvůj ... Fran Masten .. vždycky ochrání!"
Vykřikl.
Vložil do výkřiku veškerou energii a sílu. Veškerou? Rozdělil ji bezděky na části; tu druhou, nespotřebovanou sluch drásajícím ohromujícím pokřikem, vložil do útoku. Bodl silně a přesně. Zasáhl místo, které dobře poznal, když se kdysi cvičil v Cirku Maximu k boji proti androidům: přesně uprostřed prsou měli váleční androidi generála Sulira tlakovou pojistku. Stačilo se dotknout onoho místa a android přerušil všechny svoje životní funkce.
Fran Masten ztuhl.
Chtěl útoku zabránit, ale jeho ruce nesevřely včas modrou čepel. V okamžiku, kdy se hrot dotkl pojistky, jejich dlaně byly stále ještě na šířku pěsti od sebe. Android dřepěl, díval se vzhůru a ruce měl před sebou, jako by chtěl Radův výkon odměnit potleskem.
Terr vyčítavě štěkl. Radovo zařvání, které na okamžik ochromilo obvody androidova pozitronového mozku, nebylo právě nejpříjemnější jeho jemnému sluchu. A Bahyl Salinas? Ten prostě nebyl schopen ani slova, ani pohybu.
Rad pomalu zasunul Modrý meč do pochvy.
"Seber si ho," řekl Salinasovi a bradou pokynul na ztuhlého androida, "a vrať se do města. Navždycky."
Salinas neohrabaně vstal.
"Já ..." řekl, ale pak polkl a obrátil se k androidovi. "Pojď!" Stroj se nepohnul a tlouštík nešťastně řekl Radovi: "Neposlouchá!"
Rad jenom pokrčil rameny, a je třeba dodat, že se ani nepousmál, když pozoroval Salinase, jak funí a heká, jak se hmoždí a vleče nehybnou sedící postavu ke graviplánu.
Počkal, až neúspěšný vyjednavač naloží androida do graviplánu. Trvalo to dlouho a stálo to mnoho funění i potu, ale nakonec se to povedlo. Takřka vyčerpaný Salinas nalezl do letounu a vztekle za sebou zavřel dveře. Vyrazil takřka kolmo vzhůru tak prudce, že se zvedl vítr, z ohniště vyletěly jiskry a Radovi napadal do očí popel a prach.
To zřejmě měla být tlouštíkova pomsta.
Rad se ale jenom usmál, zamrkal a pak už znovu viděl jasná signální světla Salinasova graviplánu. Jejich rozteč se rychle zkracovala, pak světla splynula do jediného světélka a i to zanedlouho zmizelo mezi hvězdami.
Rad si lehl k vyhasínajícímu ohni, daimon se schoulil k němu a oba takřka současně usnuli.

2.
Na samém okraji osady klanu Volných lovců, v opuštěné chýši, která kdysi patřila Zlomenému Šípu a byla opuštěna od doby vpádu do města Romy, při kterém Zlomený Šíp přišel o život, se shromáždili tři mladí bojovníci klanu.
Byl tu Žlutý Vlas, který byl o dvě zimy starší než jeho přátelé, o něco silnější a obratnější, a proto se stal jakýmsi vůdcem malé skupiny. Všechny jeho rozkazy, ale snad i nejskrytější přání, okamžitě plnil Mámrád, mládenec dobrosrdečný a ke své škodě nebojovný. Marně se ho snažil Ostrý Dráp, třetí člen skupinky, převychovat. Učil ho zápasnickým chvatům, střelbě z luku, hodu oštěpem, ale nic naplat - zřídkakdy nějaký učitel měl příležitost narazit na méně nadaného žáka. Ať dělal Ostrý Dráp co dělal, Mámrád zůstával neohrabaný, pomalý, ale usměvavý, pořád v

dobré náladě. Slůvko "pořád" berme ale s výhradami. V tuto chvíli, kdy se tři přátelé sešli v chýši nebožtíka Zlomeného Šípu, humor opustil i Mámráda. Seděli tu smutní, zamlklí, a uvažovali o tom, zda by nebylo nejlepší odejít z osady anebo dokonce vzdát se radostí života. Jaký je to život! Pouhé živoření, po tom, co se stalo. Slova náčelníka klanu, mandyra Jo Vessyho, je pálila v mysli:
"Stali jste se hanbou klanu. Je mi stydno při pomyšlení, že nosíte jeho jméno."
A to všechno kvůli jedné nepodařené kořistnické výpravě!
Ostrý Dráp měl ten nešťastný nápad.
"Dokud nebudeme mít koně," pravil, "všichni na nás budou zahlížet."
"Koně ..." opakoval po něm zadumaně Žlutý Vlas. "Kde vzít koně?"
"U Kajmanů! Ti mají koní dost. A nepotřebují je, ti požírači ryb!"
"A nebudou se na nás zlobit?" otázal se Mámrád.
Z tohoto nezávazného rozhovoru se rozvinula vzrušená debata, při níž byl ukut válečný plán.
Zřejmě ho nedokuli správně, protože hlídka Kajmanů o dva dny později odvážlivce přistihla. Celá osada od věků nepřátelského klanu se na nešťastníky sesypala. Výprask dostali pořádný a Mokrá Tlapa, mandyr Kajmanů, rozhodl, že skupina mladých válečníků v noci pronikne řetězem hlídek Volných lovců a svázané zajatce uloží rovnou do kokpitu k posvátnému ohni, na zakázané místo, kam smí vstoupit jen náčelník, kouzelník a piloti klanu.
A tak se také stalo.
Mládence polévalo teď střídavě horko a zima při vzpomínce na tu strašnou hanbu.
Náčelník Jo Vessy - snad poprvé od doby, kdy byl docela malé děcko - prolil slzy. Ráno, když strážce ohně, který v tu osudnou noc zaspal, ho probudil a celý zděšený přivedl ke kokpitu, nebyl schopen slova. Jen stál a slzy jako hrachy se mu koulely po zjizvených tvářích. Slzy pokoření.
Pak ovšem promluvil, hovořil dlouho a květnatě, a mládenci se z toho snad nikdy nevzpamatují.
"Musíme něco udělat," řekl znenadání Ostrý Dráp. Žlutý Vlas na něho zachmuřeně pohlédl. Zase nějaký nápad? To znamenal jeho pohled. Ostrý Dráp se pěstí udeřil do dlaně. "Nějaký hrdinský čin! Nenecháme tu hanbu na sobě. Vždyť na nás budou pokřikovat děti."
Hrdinský čin ... Ale jaký? Potupené mladíky nikdo nepozve k účasti na lovu, tím méně na válečné výpravě. Dobrácká tvář Mámráda náhle zjasněla. Řekl: "Rad Haager je na návštěvě v náčelníkově chýši!"
"Rad Haager je na návštěvě v náčelníkově chýši!" opakoval po Mámrádovi Ostrý Dráp posměšně. "Máš pravdu. Kdybychom přepadli Rada Haagera a přemohli i Jo Vessyho, Byl by to hrdinský čin jak se patří."
Mámrád se urazil: "Rad Haager je jiný než ostatní. Kdybychom ho poprosili, vzal by nás s sebou na výpravu. A tam bychom očistili jméno!"
Žlutý Vlas ale nebyl nadarmo vůdcem trojlístku. I teď se to mělo potvrdit.
"V náčelníkově chýši není jenom Rad Haager," řekl rozvážně. "Přišel tam i Valdo Man."
Ostrý Dráp zažárlil. Jak to, že si něčeho tak důležitého všiml i ten nekňuba Mámrád, a mně to uniklo! Nedal na sobě ale nic znát.
"Rad Haager ... náčelník a kouzelník ... To přece nejde dohromady!" Kouzelník byl druhý nejvýznamnější muž klanu a jeho autoritu uznával každý bezvýhradně, s výjimkou Rada Haagera. To byl jediný lovec, který nevěřil, že v Tyrkysových horách žijí duchové předků, že Valdo Man dovede předvídat budoucnost a že ovládá síly života a smrti. Několikrát v minulosti se ti dva slovně utkali a náčelník Jo Vessy, mandyr klanu, dělal všechno pro to, aby dalším sporům zabránil. Ti dva se nesmějí spolu setkat, to byla jeho zásada a tu dodržoval, pokud to jen šlo.
A teď "ti dva" sedí v náčelníkově chýši!
"Proč jsi to neřekl dřív, že i kouzelník přišel ..." zamračil se na Mámráda Ostrý Dráp.
"Nevěděl jsem to. Pozoroval jsem jenom Rada Haagera ..."
"A já zase viděl přicházet jen Valdo Mana. Jeden viděl to, druhý ono a třetí nic," popíchl Žlutý Vlas svého přítele. "Na tom teď nezáleží. Ta schůzka musí znamenat něco důležitého."
"Loveckou výpravu ..." nadhodil Ostrý Dráp. Žlutý Vlas ale zavrtěl hlavou.
"Kvůli lovecké výpravě by Rad Haager s Jo Vessym nepotřebovali kouzelníkovu radu. A válečných výprav se Rad Haager nikdy neúčastní. O čem tedy mohou ti tři jednat?" Zvláštní věc ... pomyslil si v duchu. My tři dumáme o tom, o čem si jiní tři povídají.
Zvedl hlavu.
"Nepochybujeme o tom, že jednají o důležité věci. Kdybychom my tři věděli ..."
Odmlčel se. Oba přátelé se usmáli. Pochopili, co má na mysli! Vědět první, být u toho první ... to je příležitost pro ně pro všechny tři! Úsměv jim ale pohasl na tváři.
"Jenže ..." řekli jako jedním hlasem Mámrád i Ostrý Dráp.
Žlutý Vlas to dořekl za ně: "Náčelníkovu chýši hlídají čtyři muži!"
Zabořil tvář do dlaní. Jeho přátelé div nezatajili dech. Žlutý Vlas přemýšlí a nesmí být rušen!
Přemýšlel jaksepatří dlouho ...
Hlídka umístěná před vchodem do náčelníkovy výstavné chýše spatřila trojlístek už zdaleka.
Tři mladíci, svlečení až po bederní roušku, od temene po paty pomazaní blátem, se plazili po břiše přes shromaždiště. Lidé vybíhali z chýší, aby se na ně podívali. Nejdříve se smáli, ale postupně smích a posměšné výkřiky utichly.
Tohle bylo pokání, součást trestu. Mládenci byli těžce pokořeni za svoje provinění! Nejeden zkušený bojovník je politoval a zavzpomínal přitom na svoje mládí. Drobné půtky s Kajmany patří k dennímu pořádku už od věků. Někdy mají vrch Volní lovci, jindy jejich rivalové z říční osady, štěstí přeje hned tomu, hned onomu. Ti tři měli smůlu a náčelník správně učinil, když jim řekl od plic, co si o nich myslí.

Ale takový trest ...
První se odvrátil m'tora Regular, odplivl a odešel zpátky ke své kovadlině. Zdálo se dokonce, že jeho pravidelné bušení je teď o poznání rychlejší a prudší. Regular má pravdu, náčelník udělil mladíkům příliš tvrdý trest. Není úměrný zavinění. Tím, že přihlížíme, trest zhoršujeme. Odejděme tedy.
Takové a podobné myšlenky se zrodily nezávisle v hlavách těch nejbystřejších mužů a žen a ti méně bystří pochopili, oč jde, když m'tora odešel a ostatní ho následovali. Za nedlouhou chvíli bylo prostranství před chýšemi prázdné a trojici mladíků pokrytých bahnem sledovali už jenom strážní!
Bláto zakrylo jejich rysy, všichni tři vypadali tak trochu jako Kamenní muži po ranní toaletě, nicméně i tak byli k rozeznání. Ten vpředu je Žlutý Vlas - mezi nánosy bahna prosvítá nápadná barva jeho vlasů. Vzadu se nemotorně batolí Mámrád, ten chlapec se ani plazit nedovede. To tedy znamená, že prostřední musí být Ostrý Dráp, kdo jiný by to byl? Žlutý Vlas zamířil rovnou k náčelníkově chýši.
Muž na hlídce, byl to Kulhavý Gruger, na něho soucitně hleděl.
Pochopil vše, nebo se aspoň domníval, že všechno chápe. Mládenci konají pouť kajícníků, jak jim to zřejmě nařídil náčelník, a mají za úkol se doplazit až do jeho chýše.
Beze slova ustoupil stranou, aby Žlutý Vlas a oba jeho přátelé měli volnou cestu, a odvrátil tvář. Také on litoval provinilce a vzpomínal, jak on sám jako mladík docházel za krásnou dcerou jednoho pilota klanu Lakmonů a jednoho dne se místo krasavice na schůzku dostavil její bratr a věru že to byla krajně nevlídná pohlazení, jichž se tenkrát chudákovi Kulhavému Grugerovi dostalo. Taky to byla pěkná ostuda - a vida, čas ji zavál a dnes na příhodu vzpomene jen on sám, a taky jeho žena, neboť po výprasku následovala smírčí dohoda, z níž vzešel sňatek syna Volných lovců s dcerou Lakmonů. Kulhavý Gruger zasněně vzdychl a ohlédl se právě včas, aby spatřil, jak zavalité, blátem pokryté nohy Mámrádovy mizí ve vchodu do chýše.
Takto - před zraky celé osady a zkušených stráží - se třem mládencům podařilo vplížit se do bedlivě hlídané náčelníkovy chýše! Žlutý Vlas, sotva se proplazil vchodem, rychle zahnul stranou. Náčelníkova chýše byla rozdělena na několik místností a za vchodem byla jakási síňka, kde jeho žena skladovala spoustu užitečných předmětů, jež Žlutý Vlas považoval za zbytečné harampádí. Doslova v patách za ním vklouzl Ostrý Dráp. Oba se hněvivě obrátili na Mámráda, který funěl jako gruger rozvalený v bažině. Přitiskli si prst na sešpulené rty a poslušný Mámrád zatajil dech.
"Můj názor jste slyšeli," duněl Radův hlas temnou síní. "Ten muž lhal. Jeho android byl válečník. Nikdy jste neviděli bystřejší pohyby!"
"Věříme ti, Rade," pravil Jo Vessy. "Víme, že jsi za svého pobytu ve městě poznal válečné androidy. Ale nemyslím si, že androidova přítomnost je důkaz falešnosti toho muže. Odvážil se na Pláň, měl strach z našeho zákeřného jednání. Víš přece, co si lidé o nás ve městě povídají: že jsme divoši, že se vzájemně zabíjíme a že snad pojídáme i lidské maso! Není divu, že si pro svoji ochranu vzal s sebou válečného androida."
"Všichni váleční androidi měli být zničeni. On sám to řekl," trval Rad Haager na svém.
Nastalo ticho, jež přerušil až Valdo Man.
"Není podstatné," řekl, "zda muž jménem Salinas byl falešný, a dokonce ani to není podstatné, zda muž se žlutými vlasy byl skutečně android."
"Pochybuješ o mých slovech, mecine?" ozval se ostře Rad Haager.
"Klid, vzácní hosté!" chlácholil je oba Jo Vessy. "Pokračuj, mecine."
"Jen jedno je podstatné: opravdu Tyrkysové hory skrývají oddíl válečných androidů? A pokud ano, kde skrýš je?"
"Nesouhlasím," namítl Rad Haager. "Tohle vůbec není podstatné. Jsou androidi v horách? Pokud nejsou, tím lépe a nemáme vůbec o čem se bavit. A pokud ano, co na tom záleží? Nechme je spát. Jsou ukryti ve skladišti a nemohou nikomu ublížit. Znám je. Dokud nejsou aktivováni, žádné nebezpečí od nich nehrozí."
"Sám jsi řekl, Rade, že muž jménem Salinas hovořil o možnosti samovolného probuzení umělého válečníka."
"To jsem řekl," připustil Rad Haager, "ale také jsem upozornil na falešnost toho muže. Proč mi to všechno řekl? Proč mě požádal takzvaně o pomoc? Proč se mnou jednal v tajnosti? Uvažujte, mužové klanu Volných lovců, a uvažujte bystře! Kdyby jeho úmysly byly čisté a bezelstné, kdyby byly bezelstné úmysly onoho úřadu správce Scharry, proč by správce Scharra nepozval na poradu náčelníky klanů? Mohl by jim říci: mandyrové Pláně, Řeky a Hor, hrozí nám všem nebezpečí. Dovolte, aby oddíl zkušených mužů z města Romy překročil hranici, vstoupil do hor, nalezl skladiště umělých lidí a válečné androidy zničil! Co bys na to řekl ty, mandyre? Namítal bys?"
"Ovšem že ne," zabručel Jo Vessy.
"A jiní mandyrové? Mokrá Tlapa?"
"Proč připomínáš zrovna Kajmana!"
"Mohl bych připomenout všechny mandyry, jednoho po druhém. Všichni by souhlasili! Proč tedy správce Scharra nesvolal mandyry k poradnímu ohni? Odpovím: Protože o žádném údajném skladišti umělých lidí neví. Muž jménem Salinas si vymyslel nějakou lest, aby dostal - snad mne, snad Volné lovce, snad všechny lovecké klany - do pasti. Proto jsem považoval za nutné vám všechno vypovědět, jak se věci seběhly!"
"Kdyby se někomu podařilo," řekl náčelník klanu Volných lovců Jo Vessy, "odhalit podstatu Salinasovy lsti, o jeho slávě by se zpívalo u všech poradních ohňů Pláně, Řeky a Hor!"
V šeru předsíně náčelníkovy chýše se zaleskla trojice očí.
V jednu a touž chvíli v trojici hlav kmitla jediná myšlenka: Budeme to my!

3.
Záblesky očí a jiskry odskakující od břitů. Cinkot zbroje. Prudké vdechy a výdechy chladícího vzduchu. Ve chvílích, kdy oba bojovníci odskočili od sebe a strnuli ve střehu, bylo možno pozorovat výraz jejich tváří, modelaci paží a

nohou, dokonalost postoje. V akci takové pozorování nebylo možné. Útočili a bránili se příliš rychle.
Jen citlivá čidla měřicí aparatury stačila sledovat, co se na hladké podlaze zkušební haly vlastně děje. Bahyl Salinas nespouštěl oči z indikátoru. Průměrná doba reakce kolísala mezi osmi až jedenácti setinami sekundy. Easy sliboval pět setin. Snad se k tomu někdy dopracujeme, uvažoval Salinas. Ale už současný stav je víc než uspokojivý. Jedenáct setin sekundy ... akce je příliš rychlá, aby ji lidské oko mohlo sledovat. A nějaká obrana?
Nemožnost.
Záblesky, jiskry, cinkot. Vdechy a výdechy.
Souboj pokračoval.
Jsou podivuhodně vyrovnaní, pomyslel si Salinas. Zkouška trvá už půldruhé minuty. To je rekordně dlouhá doba. Neznamená to však, že Easy dosáhl hranice možností? Pět setin sekundy... Třeba nelze dosáhnout tak prudkého pohybu. Někde musí být nějaká mez. Tření materiálu, setrvačná hmota, energetický výdaj...
Dutý zvuk.
Oba bojovníci znovu strnuli, ale v naprosto jiném postoji, než tomu bylo doposud. Modrý zápasník dokončil výpad mečem a stál s napřaženou rukou a vykročen kupředu. Jeho soupeř ve žlutě zbarveném odění stál v krytu, meč takřka ve vodorovné poloze, a...
Bahyl Salinas se zhrozil.
Bojovníkovi chyběla hlava.
Co to, k čertu...
A vtom ji spatřil.
Letěla vysoko ve vzduchu ve strmém oblouku, ve vrcholném bodu dráhy jako by na okamžik strnula a pak začala klesat, letěla čím dál rychleji, až dopadla Salinasovi k nohám.
Na tváři uťaté hlavy byl naprosto lhostejný výraz.
Bezhlavý bojovník zůstal stát v krytu, který - jak patrno - byl pomalejší než útok. Teprve přehrávka elektronického záznamu ukáže, jak to vlastně bylo a co způsobilo osudné zpoždění.
Vítěz pomalu zasunul meč do pochvy. Ještě chvilku nasával vzduch, ale brzy ochladil své energetické agregáty, takže přešel na volnoběžný režim. Pak už jeho dech, pokud se to tak dá nazvat, nebylo slyšet. Také jeho tvář byla zcela lhostejná, navíc i příšerně podobná tváři poraženého soupeře.
Bahyl Salinas se pohodlně opřel. Až se zase ukáže inženýr Easy, pomyslel si, ale už nestačil v duchu sestavit správné věty, jimiž projeví částečnou spokojenost, opepřenou několika rafinovaně formulovanými výtkami. Vyrušil ho Fran Masten, jeho osobní android. Zvykl si na jeho služby tak, že si už jen zřídkakdy připomněl, že to není člověk.
Masten se tvářil starostlivě.
"Ozval se hlas, pane."
Salinas se napřímil a chvíli v něm nebylo života o nic víc než v trupu bezhlavého bojovníka. Pak ale ovládl leknutí.
"Postarej se o ty dva androidy, toho poškozeného doprav do dílen. Ale ... ne, raději pojď se mnou."
Vstal a drobnými, neohrabanými krůčky tlusťocha odcupital do pracovny, která přiléhala ke zkušební hale.
Posadil se do křesla. Fran Masten zůstal stát u dveří.
"Čekal jsem na vaši zprávu, Salinasi," ozval se Hlas nevlídně.
"Ano, ano," vyhrkl tlusťoch. "Jistě. Byl bych podal hlášení hned, ale... Zkoušíme nový typ válečného androida. Zdokonalením distribuce energie a snížením tření v kloubech jsme dosáhli průměrné akční doby osmi setin sekundy."
Napadlo ho, zda ten, kterého nazýval Hlasem, nekontroluje jeho údaje. Pak ovšem by věděl, že osm setin není průměrná akční doba, nýbrž spodní hranice průměrné akční doby, a to je velký rozdíl. Salinasovi naskočila husí kůže. Rychle dodal: "Doufám, že se podaří dosáhnout pěti setin..."
"Vaše technické problémy mne nezajímají," odpověděl Hlas. "Chci vědět, jak dopadlo jednání s lovci."
"Jednali jsme s mužem jménem Rad Haager."
"To je ten muž se psem," podotkl Hlas lhostejně. Salinas zaraženě pohlédl na Mastena. Jak je možné, že...
"Pokračujte, Salinasi. Jak jste pochodil?"
"Rad Haager se projevil jako zbabělec. Spoléhali jsme na jeho přirozenou hrdost. Pokusili jsme se povzbudit jeho zvědavost. Vše bylo marné."
"Rad Haager vám neskočil na vějičku," řekl Hlas věcně.
"Tvrdilo se o něm, že je to přední bojovník, že má vysokou autoritu ve svém klanu, ale i v cizích klanech..."
"To všechno je pravda. Jistě jste ale o něm neslyšeli, že je hlupák!" Protože Salinas se odmlčel, Hlas se na něho obořil: "Tak slyšeli jste něco takového, nebo neslyšeli?"
"To ... jistě ne."
"A přesto jste s ním zacházeli jako s hlupákem. Rad Haager není malé dítě. Je dost hrdý a nepotřebuje, aby jeho hrdost někdo povzbuzoval."
"Co tedy radíte ... pane?"
"Mám jen jednu jedinou radu, Salinasi. Splňte můj příkaz. Nezajímají mě způsoby, jak ho splníte. Nezajímají mě vaše nářky, nechci nic vědět ani o potížích, ani o technických parametrech vašich strojů. Zajímá mě válka. Chci opravdovou válku, v polních podmínkách, s plným nasazením síly a vůle na obou stranách. Bojovníci loveckých klanů na jedné straně, vaši váleční androidi na druhé straně."
"Ale pane ... Poslední modely našich strojů jsou tak rychlé, tak výkonné, tak odolné a pružné, že se jim žádný člověk nevyrovná. Polního ověření není třeba. Laboratorní zkoušky dokazují, že ..."
"Že jste zbabělec, hlupák a neschopný chlap. Poslouchejte mě dobře, Salinasi. Dnes máme desátý den. Na splnění rozkazu počkám do konce třicátého dne. Chci věřit, že rozkaz včas splníte, a jsem připraven vás odměnit tak, jak jsem

slíbil. Víte ale, co se stane, když budu čekat nadarmo?"
"Splníte svoji hrozbu," řekl Salinas tiše. Po čele mu stékal pot.
"Správně," přisvědčil Hlas spokojeně. "Přeji vám zdar, Salinasi. Raději odměňuji, než trestám."
Tlusťoch ještě chvíli civěl na reproduktor, avšak dalších slov se nedočkal. Pak upřel vyděšené oči na Mastena.
"Zaznamenal jsi jeho slova?"
Android vážně přikývl. Salinas rozhořčeně vybuchl.
"To byl nápad ... obrátit se na Rada Haagera. To byl ale nápad! Čípak asi byl?"
"Obávám se, že váš, pane."
"Ty mě nedráždi," odsekl Salinas zuřivě a ukázal na androida prstem, jako kdyby to byl maličký energetický emitor, ovšem ozdobený velkým prstenem. Nejraději by vzteky rozbil androida na kusy. Věděl, že by se Masten nebránil, že by jeho hlas zněl do poslední chvíle stejně klidně. Zatracené stroje! A prokletá chvíle, kdy jsem se do téhle záležitosti zamíchal.
"Čeká na nás inženýr Easy," připomněl Fran Masten.
"Jen ať počká," zamumlal Salinas hněvivě. Každého člověka v celé Romě by nejraději ztrestal, potýral, nebo aspoň pohněval. Proč jen on sám, samojediný, má trpět? Proč ostatní se smějí, baví se, v klidu pracují nebo odpočívají? Proč jsou na suchu, když on leží v louži?
"Inženýr Easy počká," řekl android, "ale čas nečeká. Plyne, pane."
Tlusťoch se vzepřel o opěradla křesla a vstal.
"Takové poznámky si pro příště nech!" štěkl na něho a už ťapkal ke dveřím. Než vyšel, obrátil se a dodal: "A jak jsme se posledně dohodli, udělej hlasovou analýzu. Máš už dost materiálu?"
"Teď už ano, pane," řekl android.
"Musím se spojit s ústředním počítačem ..."
"Tvoje technické problémy mě nezajímají. Chci, abys splnil můj rozkaz," zpražil ho Salinas a už si to rázoval přes zkušební halu, nevšímavě minul modrého bojovníka, poněkud bázlivě obešel vrak žlutého androida, který zatím spadl na zem, a vztekle přivolal zdviž. Řekl jsem mu to dobře, uvažoval. Technické problémy mě nezajímají ... chci, abys splnil můj rozkaz. Pak si uvědomil, že to není zcela jen jeho nápad, připomněl si, od koho podobné věty slyšel, a znovu ho zamrazilo na zádech. Naštěstí už přijela zdviž, dveře se s cinknutím otevřely a Salinas vešel.
Inženýr Easy ho čekal v ústřední dílně. Čistotou a vybavením se příliš nelišila od operačního sálu. Byla to malá dílna, zcela nepatrná ve srovnání s velikými továrními provozy, které Easy řídil za těch krásných dob, kdy v Romě veleli vojáci. Rád vzpomínal na staré zlaté časy generála Sulira, a když mu na mysli vytanuli bojovníci loveckých klanů, odkládal dýmku a musel vůlí zvládat nenávist, jinak mu bušilo srdce a bolel ho žaludek. Fyzicky se v posledních letech nezměnil, stále vypadal dobře, byl elegantní, chodil zpříma, hovořil pomalu a vznešeně, jen ty vrásky kolem úst snad byly hlubší a jaksi přísnější, než tomu bylo dřív. Když Salinas vstoupil, vstal od stolu a obřadně ho přivítal.
"Na komunikátoru máte Mastena, pane Salinasi," řekl mu potom. Pospíšil si, pomyslel si Salinas a řekl nahlas: "Tak jak? Udělal jsi hlasovou analýzu? Už víme, na čem jsme?"
"Jak se to vezme, pane," odpověděl Masten. "Hlasová analýza proběhla hladce. Ale ..."
"Jaképak ale, ven s tím. Kdo je to?"
"Těžko říci, pane. Hlas nepatří člověku. Je to mimozemšťan."
Salinas se ohlédl ulekaně po Easym. Inženýr se však tvářil, že nic neslyšel. Vypadá jako mumie, pomyslel si Salinas vztekle. A kdo ví, jestli je to ještě člověk. Tak dlouho žije mezi androidy, že možná se sám stal jedním z nich.
Polkl a pak se zbytečně zeptal: "Víš to jistě?"
"Hlasový vzorek byl dostatečně rozsáhlý, pane Salinasi. Analyzátor už při posledním zkoumání vyloučil možnost, že jde o umělý hlas syntetizátoru nebo androida. Pro důkladnější rozbor měl málo materiálu. Teď ho bylo dost. Počítač porovnal záznam Hlasu se vzorky zvukového projevu všech obyvatel Unie. Výsledek negativní."
"To ještě nic neznamená!" zvolal Salinas. "V databance nemusí být záznam každého zvukového projevu ..."
"Musí, pane," opravil ho android zdvořile. "Zvukový záznam patří k základním údajům pro lékařské vyšetření. Při léčení mnoha chorob slouží rozbor hlasu ..."
"Já vím, já vím," přerušil ho Salinas nevrle. "Nepoučuj mě o takových samozřejmostech. Ale pořád ještě si myslím, že to, co říkáš, nic nedokazuje!"
"Počítač porovnal záznam Hlasu se vzorky zvukových projevů všech nám známých bytostí mimozemského původu. Záznam Hlasu identifikoval mimo jakoukoli pochybnost jako záznam zvukového projevu bytosti mimozemského původu, humanoidního typu. Zatím nelze určit, ze které planety majitel Hlasu pochází."
"Zatím?" opakoval Salinas.
"Je třeba získat ještě více zvukového materiálu."
Při tom pomyšlení nebylo Salinasovi nejlépe. Získat více materiálu... To znamená ještě jednou hovořit s Hlasem. K rozhovoru dojde zcela určitě, nejpozději za dvacet dní. Do té doby... Musí být, ano, válka musí nastat. Jinak nebude zvukový záznam Salinasovi nic platný.
Tlouštík si všiml, že Easy nevraživě pokukuje po komunikátoru a že prsty levé ruky, již měl přeloženou přes pravou, jemně poklepává po lokti. Ten je nějak nervózní, napadlo ho. Snad se také bojí Hlasu... Ale proč? Hrozba se týká jen Salinasovy osoby. Hlas o inženýrovi Easym snad ani neví.
"Dobře," řekl Salinas, "končím." Vypnul přístroj, vzdychl a obrátil se k inženýrovi.
"Vy se máte nejlépe, Easy. Vůbec nevíte, co jsou to starosti. Inu, dovedl jste se narodit. Technik ..."
"Mým úkolem," řekl inženýr Easy upjatě, "je zmenšovat starosti druhých. Kdybyste se chtěl obtěžovat... Rád bych, abyste přešel do vedlejší místnosti. Budete překvapen, až uvidíte, kdo tam na vás čeká."

Nepatrně se uklonil a ukázal rukou ke dveřím.
Tlouštík pokrčil rameny, pochybovačně našpulil rty a nasadil masku nepřístupné nevlídnosti. Sotva se ale otevřely dveře, maska roztála a to, co na tučné tváři zbylo, nevyjadřovalo nic než čirý úžas.
Uprostřed nevelké místnosti, prudce osvětlen lampou umístěnou na stropě, stál Rad Haager, rozkročený, ruce založené na prsou, hlavu vztyčenou. Nad pravým ramenem mu vyčuhoval jílec Modrého meče.
"Přemýšlel jsem o tvém návrhu, Salinasi," řekl zvučně. "Přišel jsem ti sdělit, že souhlasím. Půjdu do Tyrkysových hor, najdu skladiště lidí nelidí, kterým vy, městští muži, říkáte androidé, utkám se s nimi a pobiju je všechny, do jednoho."

4.
Širou plání vysušenou sluncem ujížděli k severu tři jezdci. Veškerou silou bili zvířata do slabin, aby je přiměli k většímu tempu. Koně hlučně oddychovali a od tlam jim odlétala pěna. Kopyty rvali celé drny a podlouhlé mračno prachu, které zvířili, jen pomalu sedalo k zemi.
Jezdci uháněli, jako by jim šlo o život.
Všichni tři byli velmi mladí, ten první byl nápadný světlými vlasy. Ano, byl to trojlístek přátel, Žlutý Vlas v čele, o půl délky za ním Ostrý Dráp a vzadu naříkal Mámrád. Nebyl zvyklý na sedlo, zadek ho bolel, a Mámrád se bál, že co chvíli sletí z koně dolů. V tomhle tempu... Při tom pomyšlení se mu tmělo strachy před očima a zatínal prsty do uzdy. Spěchali, ano, spěchali.
Neodpočali si od chvilky, kdy číhali v síňce náčelníkovy chýše a rouhačsky poslouchali to, co nebylo určeno jejich uším, tajnou poradu náčelníka Jo Vessyho, klanového kouzelníka Valdo Mana a Rada Haagera, nejslavnějšího bojovníka klanu Volných lovců.
Vyposlechli takové věci, že jim z toho uši hořely vzrušením, a když se dozvěděli, že muž jménem Salinas, podle všeho obyvatel města Romy, chystá proti loveckým klanům nějakou zradu, jeden každý z nich, Žlutý Vlas stejně jako Ostrý Dráp, a Ostrý Dráp stejně jako neobratný Mámrád, se rozhodl, že se za Salinasem vypraví, jeho zradu odhalí a strůjce lsti potrestá, ať už sám, nebo za pomoci přátel.
Srdce jim tlouklo odhodláním a byli tak rozrušení, že si ani nevšimli, že porada uvnitř chýše nějak divně utichla, že Rad Haager v půli věty přestal mluvit, a když se závěs dveří rozevřel a ve štěrbině se objevila zjizvená náčelníkova tvář, zezadu osvětlená bledou září lojových svíček, popadla je hrůza tak veliká, že nedokázali ani vykřiknout.
Byli ale mladí a i ten Mámrád, který byl nejméně obratný z celého trojlístku, měl mnohem svěžejší nohy i paže než starý mandyr Jo Vessy. Náčelník, když je spatřil, se nadýchl, aby dal pořádně zaznít svému velitelskému hlasu, a důkladně vraštil čelo, aby mohl jak se patří zle popatřit na bledé, vyděšené tváře tří mladíků tak umazaných blátem, že byli takřka k nepoznání.
Mládenci se krčili u země jako skupinka králíčků, před nimiž se skokem ocitl krvežíznivý sbarro.
Nekrčili se ale dlouho.
První se vzpamatoval Žlutý Vlas. Nečekal na nic, na dopad mandyrova hlasu, natožpak jeho paže, a skočil přímo kupředu. Jednal pudově, ale zároveň i velmi rozumně. Kdyby totiž volil jiný směr útoku, kdyby chtěl uprchnout vchodem, jistě by padl do rukou bojovníkovi, který venku drží hlídku. A tak se vrhl rovnou proti stěně, ale že to byla stěna upletená z větví, lýčí a travin, nevydržela náraz, praskla a Žlutý Vlas proletěl ven. Obratně se překulil a už byl na nohou, prosmýkl se kolem strážného, který sem právě přicházel zezadu, a už prchal k ohradě koní. Neohlížel se, ale byl si jistý, že Ostrý Dráp se bude držet hned za ním, a opravdu, vzápětí, co tato útěšná myšlenka mu proběhla hlavou, zaslechl prudký dusot nohou... ne jedněch, ale hned dvojích, a to znamenalo, že i Mámrád dokázal pohnout kostrou a že ani on se nenechal chytit strážným, který zřejmě ztuhl překvapením.
Bylo vyhráno, ale na jak dlouho?
Dokud nebudeme na koni, nemůžeme si výskat, myslel si Žlutý Vlas a prchal ze všech sil.
A když se mu podařilo rozrazit bránu ohrady, vyšvihnout se na nejbližšího hřebce a vyrazit vpřed, myšlenky poněkud pozměnil. Dokud nebudeme za návrším, nemůžeme si výskat. A potom, když se už hnali po planině, přál si, aby už byli za obzorem, ale obzor se vzdaloval, byl pořád stejně daleko, ať k němu uháněli rychlostí sebevětší.
Kdyby se ohlédl, byl by spatřil, že nikdo nejede v jejich stopách, že je nikdo nepronásleduje, a z toho by mohl - správně - usoudit, že mandyr jen mávl rukou řka, že se mládenci tak jako tak vrátí, nač se trmácet po jejich stopě, když on, mandyr klanu Volných lovců, má horší starosti.
K tomu se ale Žlutý Vlas neodhodlal. Bál se ohlédnout - co kdyby spatřil za sebou šik rozlícených bojovníků, s mandyrem a Radem Haagerem v čele? Při tom pohledu by asi ztratil vůli pokračovat v cestě a rovnou by spadl z koně jako zpráchnivělý žok.
A tak uháněli pořád pryč. Žlutý Vlas, protože se bál ohlédnout, a za ním Ostrý Dráp a Mámrád, protože Žlutý Vlas cválal před nimi a jistě měl dobrý důvod ke spěchu, a koně už začali klopýtat, ztráceli sílu a jestli to takhle půjde dál...
"Jeje!" vykřikl Mámrád a už padal svému koni přes hlavu.
Moudré zvíře, ačkoli bylo vyčerpané, ještě v poslední chvíli sebralo všechny síly a přeskočilo mládence kutálejícího se na zemi, a jen okrajem levého zadního kopyta mu brnklo o rameno. Mámrádovi se nic nestalo, ale zabolelo ho to pořádně, takže začal ječet ze všech sil.
Žlutý Vlas zaslechl ten výkřik a pomyslel si, že pronásledovatelé už dopadli posledního, to znamená Mámráda. To je konec, blesklo mu hlavou, neodolal a obrátil se, aby se přesvědčil, kolik vlastně těch nepřátel je a jakou má naději k úniku.
A ke svému úžasu spatřil jen Mámráda bědujícího na zemi a zpěněnou kobylu, která uhání bez jezdce a šťastně stáčí směr trysku k jihu, zřejmě proto, aby se navrátila domů. Také Ostrý Dráp se obrátil. Úlevou se rozesmál, strhl koně stranou a vrátil se k příteli.

Oba seskočili z koní.
Mámrádovi tekly slzy z očí a na špinavých tvářích si vymývaly cestičky.
"Co se stalo?" zeptal se Žlutý Vlas.
"Jsem mrtvý!" naříkal Mámrád. "Kůň mě zabil. Podívejte!"
Ukázal na rameno, kde se perlila kapička krve. Žlutý Vlas ještě jednou bedlivě pohlédl na jižní obzor, ale tam bylo pusto. Prohlédl smrtelné zranění a řekl přísně:
"Přestaň ječet, nebo ti udělám takové zranění, že na tuhle smrtelnou ránu zapomeneš. Neválej se tu, máme naspěch. Vstaň!"
Mámrád usoudil, že zřejmě přece jenom není mrtev, a poslechl toho, koho byl zvyklý poslouchat. Vstal, ale vykřikl a znovu upadl. Ostrý Dráp mu ohledal levou nohu. Vzhlédl k Žlutému Vlasu:
"Je zle. Mámrád má zlomenou nohu."
Žlutý Vlas zaláteřil a také osahal kamarádův kotník. Mámrád naříkal. Žlutý Vlas ho okřikl"
"Nekňourej! Sám sis to zavinil. Sedíš na koni jako pytel hadrů. Co teď?"
"Nechte mě tady umřít," kvílel Mámrád. "Utíkejte dál. O mne se nestarejte!"
Ostrý Dráp pronesl polohlasně několik poznámek o hlupácích, načež se vyšvihl na svého koně a vydal se za zvířetem, které shodilo kamaráda. Byl to nesnadný lov, protože zvíře se nechtělo nechat chytit, kličkovalo, a protože neneslo žádné břemeno, utíkalo se mu lépe než koni Ostrého Drápu. Mladík si už bezmála zoufal a rozhodoval se, že snad marného honu nechá, když se mu konečně podařilo koně dostihnout a chytit ho za ohlávku.
Žlutý Vlas zatím zpevnil provazem ubožákovu zlomeninu. Mámrád už nenaříkal, ale bylo na něm vidět, že zranění ho velice bolí. Oba přátelé mu pomohli vylézt koni na záda a v další cestě pokračovali bok po boku, Žlutý Vlas jel vlevo, Ostrý Dráp vpravo, připraveni přítele zachytit, kdyby snad padal. Samozřejmě nepostupovali už zdaleka tak rychle, jako předtím. Rozumně však usoudili, že nebezpečí jim prozatím nehrozí. Kdyby totiž Jo Vessy nařídil bojovníkům Volných lovců, aby uprchlíky chytili, Rad Haager v čele ostatních by jim už dávno byl v patách.
A tak putovali dál a dál, slunce se líně táhlo oblohou napříč směru jejich cesty, podívalo se na ně pěkně shůry a pak je sledovalo ze stále ostřejšího úhlu. Stíny byly už pěkně dlouhé, únava převeliká a do večera mnoho nechybělo, a tak tedy Žlutý Vlas usoudil, že dosti měl den na svém trápení a že nastal čas k odpočinku.
Velice se zmýlil.
Z nedalekého borového háje se ozval výkřik nějakého zvířete, snad to byl daimon, možná že zařval sbarro. Mládenci se podezíravě podívali směrem, odkud se zvuk ozval, přistoupili k unaveným koním, jako by se mohli spolehnout, že se na jejich hřbetech dostanou z nouze do bezpečí. Uvědomovali si ovšem, že koně jsou tak unavení, že dokáží už jen klopýtat vpřed, nikoliv však běžet. Zbraně neměli žádné, ani obyčejný lovecký tesák, natožpak luk nebo oštěp. Odešli z osady přece jenom příliš nakvap!
A tak nemohli opravdu nic dělat, leda vyjeveně třeštit oči, když se proti nim z borového háje vyřítila skupina jezdců. Nejdříve se lekli, že je to Rad Haager a další Volní lovci, a vzápětí zalitovali, že tomu tak není. Podle strašidelných přileb na hlavách poznali bojovníky klanu Kajmanů!
Jezdci několikrát obkroužili ten zbědovaný hlouček a při druhém okruhu začaly padat posměšné poznámky.
"Tak je tu máme zase, hrdiny klanu Volných lovců... Pěkně jste se zmalovali na válečnou výpravu... Kde máte maminky, čekáte snad, že vám my vyčistíme nosy?"
V čele Kajmanů nestál nikdo jiný než mandyr klanu, věčně zachmuřený Mokrá Tlapa. Mezi bojovníky mládenci poznali přinejmenším dva z těch, kteří je přichytili při pokusu o lup koní. Pěkně dopadla hrdinská výprava!
Mokrá Tlapa zahromoval, aby ukáznil své muže, a když zmlkli, zarazil své zvíře před mladíky. Kůň se vzepjal, zahrabal předními kopyty ve vzduchu, a teprve když dopadl na všechny čtyři, mandyr mládence oslovil.
Otázka, již jim položil, byla stručná.
"Co tu děláte?"
"Projíždíme se," řekl Žlutý Vlas sotva slyšitelně.
"Projíždíte se? Z tvých úst jsem slyšel pohádku o tom, že potřebujete koně, proto jste si je přišli vypůjčit od nás. A brzy tě potkám v sedle koně. Jak je to možné? Lhal jsi mi? Anebo jsi zase kradl?"
"Nelhal," ohradil se Žlutý Vlas. "Koně patří klanu Volných lovců. My jsme si je ... vypůjčili."
Mokrá Tlapa se ostře podíval na koně a když spatřil vypálenou značku šípu, označující majetek klanu, nepatrně přikývl. Pak obrátil zrak zpátky k zajatcům.
"Jste pokryti blátem. To je asi součást trestu, který vám udělil Jo Vessy, nemám pravdu?"
Mladíci zahučeli cos nezřetelného. Kajmani se tomu smáli, jenom Mokrá Tlapa se tvářil přísně.
"Jo Vessy vám půjčil koně hned poté, kdy jste zostudili klan a kdy vás před očima ostatních potrestal? Tohle chcete tvrdit mně? Čí jsou ti koně? Jak jste je získali?"
"Viděl jsi přece značku, mandyre," bránil se Žlutý Vlas. "A my jsme si koně opravdu jenom vypůjčili... ale neřekli jsme si o ně. Hned je vrátíme, jakmile je nebudeme potřebovat."
"Tak je to tedy. Nejdříve jste okradli nás, pak jste okradli vlastní klan. Myslím," obrátil se ke svým společníkům, "že takové hanebnosti je schopen jenom člen klanu Volných lovců, nemyslíte?"
"To neříkej!" zvolal Žlutý Vlas a se zaťatými pěstmi se vrhl vpřed, aby se pokusil mandyra strhnout z koně. Mokrá Tlapa jen maličko pohnul nohou. Vnější strana chodidla dopadla útočícímu mladíkovi na hruď. Rána vypadala skoro nevinně, ale účinek měla zdrcující. Chudák Žlutý Vlas odletěl nazad a zadunělo to, jako když z výšky spadne balvan. Zatápal ve vzduchu a padl nazad. Zůstal na zemi a bezmocně popadal dech. Ostrý Dráp se k němu vrhl, oběma rukama mu mačkal hrudník a pomáhal mu nabýt dechu.
"Udeřit bezbranného může jenom zbabělec z klanu Kajmanů," vykřikl. Kajmani rozhořčeně vykřikli, ale Mokrá Tlapa je

uklidnil jediným mávnutím ruky.
"Klid, bojovníci! Už jednou jsem trestal tyto mladé muže, ale jak se zdá, bezvýsledně. Jsem unavený starý muž a ze všech prací, které jsme po předcích zdědili, mne nejvíce nudí ta, která je marná. Přenechám břemeno trestu mandyrovi Volných lovců. Ať své muže trestá klan , který je tak špatně vychoval. Na koně, mladíci! Doprovodíme vás zpátky do vaší osady. Pojedeme s vámi, i kdybychom měli putovat celou noc. Až tam ráno dorazíme, budu mít velké potěšení, až vás předám Jo Vessymu a povím mu, co si o vás myslím!"
Ostrý Dráp chtěl pomoci Žlutému Vlasu na nohy, ale mladý muž vzdorně potřásl hlavou, a třebaže přemáhal prudké bolesti v hrudi a dýchal jen povrchově a s velkou námahou, postavil se sám na nohy a potácel se ke svému koni. Zato Mámrád, který po celou dobu výslechu a střetnutí s Mokrou Tlapou stál vedle svého koně, najednou vzdychl a padl na zem.
"Je raněný," pravil Ostrý Dráp. Jeden z Kajmanů se smekl z koně, přiklekl k bezvědomému mladíkovi, sáhl mu na obličej a starostlivě řekl svému mandyrovi:
"Třeští horečkou. Nevydrží tu cestu, mandyre."
Náčelník hněvivě odkašlal.
"Tak nakonec budeme léčit zloděje. Pěkně si to na nás duchové předků vymysleli. Co jsme jim provedli, že nás takto trestají? Tak krásné oběti jsme uvrhli do proudu Řeky! Budiž. Jejich vůle je jasná, nezbývá nám než ji splnit. Zlomený Zube, seskoč! Připoutejte tu mátohu na koně. Ale ne..." zavrtěl hlavou, když bojovníci zvedali Mámráda k jeho vyčerpanému koni, "tahle koňská mrcha by zdechla, kdyby si jí na záda sedla moucha. Vysaďte ho ..." zaváhal a pak seskočil z koně, "na mého koně."
Nechtěl zatěžovat žádného ze svých lidí, proto raději tu oběť udělal sám. Bojovníci zaváhali, ale nakonec náčelníkův rozkaz vykonali. Důkladně raněného připoutali ke koňově šíji, pak nasedli a vedli své koně tak, aby kráčeli náčelníkovu zvířeti bok po boku, takže hlídali Mámráda přesně tak, jako o něho prve pečovali jeho přátelé. Náčelník se připojil k Žlutému Vlasu a Ostrému Drápovi, kteří šli pěšky. Tušili, že osada klanu Kajmanů nebude daleko. Mámrádova hlava bezmocně klimbala na krku. Ubožák byl napůl při vědomí a něco zmateného blábolil. Zlomený Zub najednou zpozorněl, a přiklonil se k raněnému mladíkovi. Chvilku naslouchal a pak se otočil a zvolal:
"Mandyre! Ten mladík vykládá něco o lidech-nelidech, o strašném tajemství hor... !"
Mokrá Tlapa se napřímil a ostře pohlédl Drápovi do tváře. Mladík nevydržel ten pohled a sklopil zrak.
V témž okamžiku si uvědomil, jakou chybu udělal.
Mokrá Tlapa už ví, že za zmatenými slovy raněného nejsou horečnaté sny, nýbrž skutečné tajemství.

5.
Klan Kamenných mužů se netěšil nejlepší pověsti.
Jeho příslušníci - podle mínění členů jiných klanů - se vyznačovali krutostí, již osvědčovali vůči cizincům, tak i k sobě vzájemně, dále pak hloupostí a odporem k jakýmkoli vědomostem, lakomstvím, sobectvím - dlouho by bylo možno vyjmenovávat vlastnosti přisuzované těmto lidem, obývajícím strmé soutěsky v Tyrkysových horách. Málokdo však mohl vyprávět o Kamenných mužích z vlastní zkušenosti. Lovci, ti se drželi kolem Řeky a na Pláni, prostě tam, kde se vyskytovala zvěř srstnatá nebo šupinatá. Co by pohledávali v nehostinných krajích obývaných ptáky a Kamennými muži? A tak v bezprostředním styku s obyvateli hor bylo jen nemnoho jedinců, kteří jednou ročně, po opadu jarních záplav, odcházeli do podhůří na předem smluvená místa a tam kupovali od Kamenných mužů mladé dravé ptáky, vhodné k loveckému výcviku. Sokolníci ovšem věděli, že Kamenní muži jsou stejně krutí či vlídní, hloupí či chytří, sobečtí či velkorysí jako třeba Bílé Draby, Lakmoni nebo Kajmani a že se od ostatních liší tím, že si tváře krášlí bahnem, místo aby si je tetovali nebo rozřezávali nožem a do rozšklebených ran vsypávali dřevěný popel, jak to dělají všichni slušní lidé.
Sokolníci si samozřejmě nechávali svoje poznatky o povaze a mravech Kamenných mužů pro sebe. Naopak, podporovali divoké pověsti novými zkazkami o lidojedech, o vrazích-skákačích, kteří přepadají poutníky tak, že se vrhají z kolmých skalních stěn vysokých na dostřel šípu, o bitvách v příšeří skalních slují. Vypravěč podobných příběhů mívá u posluchačů větší úspěch, než kdyby dával k lepšímu historky o tom, že skalních orlů je málo, takže podražili a za jednoho opeřence ti nestydové nyní žádají šest nožů místo pěti, zato že jestřábů je v poslední době habaděj.
Ne: Kamenní muži byli vyvrženci mezi klany, a je třeba toto povědomí udržovat. Koneckonců Kamenným mužům špatná pověst nikterak neublíží.
Dlužno dodat, že i mezi Kamennými muži žili vyvrženci. Jedním z nich byl starý Vohker, vylupovač hnízd. Všichni Kamenní muži vylupovali hnízda od svého dětství - byl to sport i zaměstnání těchto podivných lidí; v dětství se soustřeďovali na vajíčka a v dospělosti na mladé ptáky.
Vohker zůstal u vajec až do dospělosti, a to byla příčina, proč jím ostatní opovrhovali a zaháněli ho od rodné osady. Bloudíval sám, strašlivě vyhublý, a živil se vajíčky, ale daleko častěji drobnou havětí, hmyzem, plži - vším živým, co nalezl nebo vyhrabal, a když bylo nejhůř, což bývalo často, udržoval se ve stavu položivota pojídáním kořínků. Na zvyky svého klanu už dávno zapomněl a tvář si nekrášlil bahnem jako ostatní. Ale protože se nikdy nemyl, tváře měl přesně stejně šedočerné, jako každý řádný Kamenný muž.
Onoho večera, kdy ubožák jménem Vohker vstoupil do přediva událostí, bylo nebe zatažené temnými mračny. V horách se schylovalo k bouři. Vohker neměl už několik dní v ústech nic, co by se dalo nazvat stravou. Hlad už dávno přestal vnímat, byl to stálý stav jeho organismu. Zvolna upadal do umdlelosti, pohyboval se nesnadno a v hloubi své nepříliš bystré mysli uvažoval o tom, zda je skutečně taková tma všude kolem, anebo se mu kalí zrak. Na obloze nesvítily žádné hvězdy a černá mračna splývala s vrcholky skal. Vohker klopýtal po úzké stezce vtesané do úbočí takřka kolmé stěny.

Jen pudově se přichyloval bokem ke stěně, aby byl co nejdál od srázu. Co chvíli klopýtl, takže hrozilo nebezpečí, že se zřítí do propasti a tím ukončí svůj tryznivě plný život.
Když spatřil nedaleko před sebou kmitavou záři, zaradoval se. Přesvědčil se, že se nic nekalého neděje s jeho zrakem a že kolem sebe vskutku nevidí nic jen a jen proto, že je tma, a kdyby někde bylo světlo, viděl by všechno - taková složitá úvaha prošla rychlostí plazícího se plže mdlou myslí vyvržence. Od čeho pochází světlo? Nejspíš od ohně. A kde je oheň, jsou i lidé. Vohker se vyhýbal své osadě, protože se mnohokrát přesvědčil o tom, že by ho hlídky tak jako tak zahnaly metáním kamenů. Ale venku, ztraceni v horách, bývají lidé sdílnější a přívětivější, a jakmile Vohker narazil na noční ležení, většinou mu dovolili, aby se ohřál a dali mu i něco k snědku.
Osmělen nečekanou vidinou blaženosti Vohker sebral zbytky sil a vykročil téměř bystře vpřed.
Kdyby lépe pozoroval záři před sebou, postupoval by vpřed opatrně a zřejmě by k tomu potřeboval hodně statečnosti. Ať ta záře pocházela od čehokoli, rozhodně ne od ohně. Byla bílá, snad i namodralá, kdežto svit ohně je žlutavý až červenavý. Krom toho byla nespojitá, jednou prudce zazářila a hned nato zhasla. To oheň nikdy nedělá. Buď hoří, nebo skomírá, až zhasne docela. Nikdy nepřechází z nicoty do nejprudšího života a pak zase do tmy!
Vohkera by takovýto důvtipný postřeh nenapadl, ani kdyby byl plně při smyslech - důvtipné postřehy od něho nikdo nemohl čekat. A teď, kdy byl vysílen hladověním a marným putováním, nebyl o mnoho bystřejší, než jsou plži, jimiž se živil.
Stezka ho zavedla až na vrchol skalního hřebene.
Tam se zastavil, zprudka oddychuje. Nemohl dál a pomaličku klesl na kolena a ještě hlouběji, až stál na všech čtyřech, docela jako zvíře, a užasle hleděl dolů.
Před ním se otevřela kotlina, kterou dobře znal - v Tyrkysových horách snad nebyl jediný kamínek, po kterém by nepřešel svou bosou nohou. Za denního světla to byla kotlina neobyčejná snad jen tím, že měla pozvolné svahy. V dobách, kdy Mars měl ještě svoji vlastní atmosféru, ne jenom tu umělou, chráněnou neviditelnou kupolí silového pole, o které samozřejmě neměli tušení nejen Kamenní muži, ale ani řadoví příslušníci ostatních klanů Pláně, Řeky a Hor, ležel v těchto místech ledovec. Toto zjištění by snad mohlo zajímat znalce a badatele v oboru marsovské morfologie, nikoli však hladovějícího Kamenného muže. V kotlině nikdy nesídlili žádní ptáci a z důvodů ne zcela zřejmých (snad v tom měli prsty duchové zemřelých) se jí vyhýbala i drobná havěť plazivá a hemživá, a nechodil sem ani Vohker. Této noci, ano, neboť za tu dobu, kdy se vyvrženec sápal po strmé stezce vzhůru, se tmavý soumrak propadl do noci, tu však bylo živo.
Záře vycházela z protějšího svahu. Teď i Vohker postřehl, že to není oheň. Spíš mu to připomínalo blesky, a těch se bál převelice, věděl totiž, že by ho mohly snadno zabít. Všichni Kamenní muži se báli blesků.
Kolem zdroje modravé záře se pohybovaly nějaké postavy. Byli to muži Vohkerova klanu? A byly to blesky? Jedno vylučovalo druhé. A opodál, jak mohl zahlédnout ve chvílích, kdy záře zasvitla nejvíce, stály dvě létající chýše, jakých používají lidé z města.
Ano, Vohker - vyvrženec nebyl tak zcela nevědomý a měl jakési ponětí o světě za hradbami Tyrkysových hor. Jednoho dne najde v sobě dost odvahy, přejde hory, sestoupí do nížin až k Řece. Tam je všeho dost a lidé tam žijí vlídní a mírní, ti Vohkera nebudou na potkání kamenovat. Každý den tam bude jíst jídlo upravené ohněm a spát bude v chýši přikryt kožešinami.
To vše jednou nastane, až Vohker najde dost plžů k nasycení. Tehdy nabude sil a odhodlání a vyrazí. Jednou...
Zase ta záře!
Ne, tentokrát je to jiné světlo. Vystříklo z vrcholu jedné z létajících chýší. Drobné postavičky se rozeběhly ke zdroji světla. Rozhodně to nebyli Kamenní muži, to viděl Vohker jasně. Cizinci měli bledé tváře a oblečeni byli do oděvů barvy vyleštěné čepele. V rukou drželi podivné předměty, snad zbraně, ale mohlo to být i něco jiného. K snědku to však nejspíš nebylo, proto o to Vohker nejevil mimořádně živý zájem. Seběhli se kolem chýší. Vohker zaslechl jejich křik. Potom vstoupili dovnitř a chýše - v této chvíli Vohker křičel děsem - se rozzářily, vznesly se do výše, zamířily přímo ke Kamennému muži, který padl na obličej a zakrýval si hlavu rukama, přelétly mu nevysoko nad zády, takže zvedly vítr co do síly nepříliš vzdálený vichřici, hromově zaburácely, zvuk stoupal, až přešel do svistu a nakonec splynul s tichem. Vohker, oslepený, ohlušený a dočista zpitomělý, ležel hodnou chvíli na zemi a třásl se na celém těle.
Dlouho to trvalo, než zvedl hlavu. Když tak skrýval obličej za hradbu paží a ujišťoval sám sebe, vyděšeného, že k děsu není důvod, vytvořil si pro sebe chlácholivou představu, že teď bude dole v kotlině už jen docela obyčejný ohýnek a u něho osamělý lovec, který přivítá poutníka, rozradostnělý, že ho příchozí zbaví břemene samoty. Rád se s ním rozdělí o jídlo a přidá i pití, ne pouhou vodu, ale sladký, povzbudivý nápoj rozvazující jazyk a zbystřující rozum. O tom všem se Vohker přesvědčoval tak dlouho, až se přesvědčil, a dobře činil, protože kdyby měl podlehnout hrůze, která ho popadla při přeletu obou graviplánů, pravděpodobně by přišel o rozum.
Horší bylo zklamání, které nastalo, když zvedl hlavu, aby si blíže prohlédl osamělého lovce, jeho ohýnek, pečeni a nádobu s osvěživým nápojem.
Dole v kotlině kralovala nejtmoucnější tma, jakou si lze představit, nicota nicotná v hávu ticha tichého. Vohker, bytostně zklamaný sebeklamem, táhle zanaříkal a ztratil vědomí.
Procitl až za ranního šera. Bezvědomí přešlo do mrákotného spánku, který ho sice neosvěžil, ale aspoň mu pomohl zapomenout na krátké, ale prudce prožité okamžiky hrůzy. Rozespale sbíral střípky vzpomínek a nebyl hned schopen rozeznat, co jsou skutečné vzpomínky a co sny. Namáhavě se postavil a jal se pomalu sestupovat dolů do kotliny. Na jejím dně nalezl neklamné stopy činnosti. Balvany byly odhrnuty stranou, až byla obnažena holá skalní plošina. Ležely tu i zbytky nějakých předmětů, ale Vohker nebyl s to rozeznat, k čemu původně sloužily. Pokusil se je prozkoumat, ale nakonec usoudil, že neobsahují nic k snědku. Matně se totiž rozpomněl na vyprávění, jež slýchal ještě v těch blažených dobách, kdy nebyl vyvržencem, že totiž potraviny lidí z města nevypadají hned na první pohled jako

potraviny. Jsou důmyslně ukryty, asi tak jako obsah vajíčka ve skořápce, která také spíš vypadá jako kámen než jako potrava. Tuto skořápku je třeba nejdřív narušit, odstranit a teprve potom se člověk dostane k tomu nejdůležitějšímu, k pochoutce.
Vohker se potuloval od jednoho předmětu k druhému a naděje ho rychle opouštěly. Nakonec narovnal obolavělý hřbet, pozvedl hlavu a - na protější stěně spatřil cosi lesklého. Nejdříve si pomyslel, že ani to nebude nic k snědku - předmět byl příliš veliký, ale nakonec ho přemohla zvědavost.
Objekt byl dále, než jak na první odhad usoudil: kovová deska zasazená do kovového rámu. Deska dosahovala výšky dospělého muže a široká byla asi na rozpažení. Asi v polovině výšky, nedaleko kraje, bylo do desky vsazeno kovové kolo. Vohker se ho dotkl, nejdříve bázlivě, pak s větším odhodláním. A najednou mu v mysli vytanulo slovo, které slýchal v dětství a jež se nějak pojilo s tímto předmětem: dveře!
Trvalo to chvíli, než si Vohker spojil pojem "dveře" s objektem, jehož se bázlivě dotýkal konečky prstů. Pojem, či spíš jen pouhé slovo, seskupenina hlásek, prázdný zvuk, tato těžko postižitelná duchovní bytost přilétla z hlubiny paměti a na okamžik se zatetelila v prudkém světle vědomí. Znovu zmizí, pokud ji Vohker rychle nezachytí, a on ji asi nezachytí, protože to není muž obratný, a stojí-li na rozcestí dvou možností, z nichž jedna znamená úspěch a druhá neúspěch, volí zpravidla tu druhou.
Ale dnešního rána měl štěstí. Nenechal bájného ptáka uletět, pevně ho zachytil, a věděl tedy, že stojí přede dveřmi a že objekt takto podivně nazývaný slouží k ochraně vnitřních prostor. Umožňuje vstup tomu, kdo zná tajemství dveří, a brání vnitřek před cizinci. Hladké kolo, které tak příjemně chladí do dlaní, je zřejmě klíčem k tajemství. Vohker jím zalomcoval, avšak jeho denní příděl štěstí byl zřejmě vyčerpán, protože tentokrát nastoupil cestu druhou, tedy tu, která vede k neúspěchu. Úspěchem prvním však nabyl takového sebevědomí, že začal uvažovat.
To bylo u něho neobvyklé. Jindy totiž, když by zjistil, že zde není nic k snědku, by ztratil zájem a lhostejně odešel. Protože si však vzpomněl na slovo "dveře", které slyšel kdysi před mnoha zimami, ještě jako mladík, v souvislosti s chýšemi lidí ve městě, stoupl ve svých vlastních očích v ceně a začal se považovat div ne za mudrce. Uvažoval, jak naložit s objevem, a po usilovném přemýšlení, po němž ho rozbolela hlava, dospěl k závěru, že se musí vrátit ke svému klanu a povědět o objevu mužům - možno-li - ještě moudřejším než je on sám, pokud možno mandyrovi klanu Hrozné Skále anebo kouzelníkovi Jonu Halovi.
Do strážní soutěsky dorazil Vohker až večer.
Byla to vstupní brána do kotliny, v níž se odehrávalo jednotvárné divadlo osudu Kamenných mužů. Muži, kteří ji střežili, nebyli připraveni na příchod vetřelce. Kdyby někdo cizí (a každý cizí byl nepovolaný, ba dokonce nepřítel) vstoupil do bludiště skalních soutěsek, jeho přítomnost by zaznamenaly stráže na předsunutých stanovištích, hlídka u Sbarrova vodopádu, oddíl na Trojzubu, bojovníci Zlé Tlamy, kteří dnes už žijí tak samostatně, že vlastně tvoří svůj vlastní klan, a další hlídky a oddíly. Tito bojovníci by smělce zadrželi a zapálením signálního ohně by dali zprávu.
Služba ve strážní soutěsce byla tedy považována za velice klidnou a Hrozná Skála na ni nasazoval bojovníky zasloužilé (podle tradice služba zde znamenala poctu), kteří však byli natolik zasloužilí, že k lovu a boji už nebyli pro svůj věk vhodní.
Vohker se před nimi zjevil jako strašidlo. Neuvěřitelně hubený a špinavý tak, že budil odpor i u mužů zvyklých pokrývat tváře a paže bahnem. V očích mu planulo šílenství, ústa měl pootevřená a v této temné sluji se bělalo už jen několik zubů, či spíš pahýlů čehosi, co dříve bývalo zubem.
"To je Smraďoch," podotkl jeden ze zasloužilých strážných ke svému druhovi. To znamenalo: chopme se kamenů a zažeňme ho, protože Smraďocha dlužno odhánět od osady. Ale že Vohker, zde přezdívaný potupným jménem Smraďoch, vypadal tak přeuboze, ani jednomu, ani druhému strážnému se nechtělo ubližovat ublíženému.
Vohker - smraďoch se k nim přiblížil tak, že si uvědomili, jak případná je přezdívka, jíž je obdařen. Zahuhlal cosi nesrozumitelného, a teprve po několikerém opakování pochopili, oč mu jde.
Chce mluvit s náčelníkem.
Kdyby vyslovil žádost méně nehoráznou, vysmáli by se mu, zahnali by ho a snad i na ty kameny by došlo. Kdyby chtěl jídlo, řekli by mu, aby si nalovil. Kdyby se chtěl ohřát u ohně, doporučili by mu, aby si sám ohýnek zapálil. Jenže Vohker chtěl mluvit s náčelníkem. To vyžadovalo takovou odvahu, že oba strážní se zalekli. Napadlo je, že Smraďo ... ne, Vohkerovými bezzubými ústy promlouvá hlas nějakého mocného předka, nejspíše jednoho ze zesnulých náčelníků. Takové přání je třeba splnit, pomysleli si, domluvili se očima, jeden zůstal na stanovišti a střežil Vohkera a druhý odběhl, či spíš se odbelhal, aby vyhledal Hroznou Skálu.
Tak se dostal Vohker, nejubožejší z ubohých, k Hrozné Skále, nejmocnějšímu z mocných, měřeno skromnými měřítky Kamenných mužů. Hrozná Skála pozorně vyslechl Vohkerovo bublavé vypravování a přerušil ho jen jednou, když povolal svého syna Hádka, aby přivedl Jona Hala, mecina klanu. Potom se znovu soustředil na vypravování, a když mecin přišel, muž doposud mladý, ale plný přirozené autority, kouzelník obdařený všemi znaky duchovní moci, dřevěným okružím na krku, splývavým pláštěm a zářezy na ušních lalůčcích, byl už natolik obeznámený s Vohkerovým příběhem, že byl s to ho mecinovi poměrně věrně zopakovat.
"Vohker spatřil zřejmě stejnou záři, jakou pozorovali muži na Trojzubu," uzavřel Hrozná Skála vypravování.
"Dveře," zadumaně pronesl Jon Hal. "Dveře ve skále."
Co toto má znamenat?
Dveře, to je zlé dílo lidí z města, ale lidem z města je zapovězen přístup do Hor. Jak se mohli opovážit ... a proč učinili to, co učinili?
"Ty dveře ..." uvažoval Hrozná Skála nahlas, "by mohly být Památka." I tak tomu mohlo být. Ještě dnes bylo možno v Horách tu a tam najít prastarý předmět, který zde zanechali praotci praotců, Ti, Kteří Přišli Z Hvězd. Památky byly neobyčejně vzácné a dříve, když ve městě vládli vojáci, výměnou za Památku bylo možno získat pravé poklady,

dokonce i Modrý meč.
"Třeba je to opravdu Památka," pokračoval Hrozná Skála ve své úvaze, "a lidé z města si pro ni přiletěli ve svých kouzelných chýších."
Jon Hal obrátil tmavé oči k Vohkerovi. "Odejdi," řekl mu.
Vyvrženec se zatvářil zoufale. Cítil, že těmito slovy ho kouzelník sráží z vrcholu skály společenského uznání, na který se vydrápal s takovým úsilím. Ještě v této chvíli, kdy pobývá se dvěma nejmocnějšími ve sluji jednoho z nich, je i on významný a mocný, a třebaže stále ještě hladový, je to hlad vznešený.
Jakmile vyjde ze sluje, nastane sestup, ten se bude stále zrychlovat a nakonec Vohker opustí strážní soutěsku, kameny budou dopadat do prachu za jeho patami a na rozloučenou zazní štěkot psů.
Kouzelník pochopil, co mu říkají ubožákovy oči, a opakoval měkce: "Odejdi ... do mé sluje. Dostaneš tam najíst ... a dají ti nový oděv. Dřív se ale musíš vykoupat. Odejdi!"
Vohker kvapně vycouval ze sluje i z příběhu, zanechav za sebou neviditelný oblak puchu.
"Dnes v noci," řekl Jon Hal, když Vohker odešel, "se konalo shromáždění Bratrstva bílého plamene."
Náčelník zatajil dech.
Bratrstvo bílého plamene, shromáždění kouzelníků všech klanů Pláně, Řeky a Hor, rada nejmoudřejších. Co tam je řečeno, není určeno sluchu nezasvěcených. Jen zřídka se stává, že mecin sděluje výsledky tajných porad náčelníkovi klanu.
"Valdo Man, mecin klanu Volných lovců Pláně, přinesl varování. V Horách je skrýš obsahující smrt. Vybudovali ji kdysi vojáci generála Sulira, a když odešli, skrýš upadla do zapomenutí. Ve městě zvaném Roma žijí lidé, kteří by chtěli skrýš objevit. Prosili Rada Haagera, bojovníka Volných lovců, aby skrýš nalezl, ale Rad Haager usoudil, že skrýš má zůstat ve skrytu, a odmítl."
"Moudrý muž," poznamenal Hrozná Skála a Jon Hal souhlasně přikývl. Potom pokračoval:
"Víme, že muži ve městě vždy vykonají to, co si usmyslili. Když Rad Haager odmítl, vstoupili tajně do Hor a skrýš odhalili sami. Nezní to pravděpodobně?"
Hrozná Skála dlouho dumal, než řekl:
"Vohker mluvil o tom, že dveře jsou zavřené."
"Muži z města je nedokázali otevřít. Svými kouzly uvolnili přístup ke dveřím, ale pak kouzla selhala a museli odejít."
"Tak to mohlo být," přisvědčil Hrozná Skála. "Co ale z toho plyne našemu klanu? Proč mi sděluješ ta tajemství?"
"Tušil jsem, že se stane to, co se stalo," odpověděl kouzelník. "Věděl jsem, že přijde Vohker se zprávou. A vím, že je v moci Kamenných mužů, aby staré kouzlo zlomili a skrýš otevřeli. Nejen to, mandyre. Je to naše povinnost, tak mi to řekli duchové předků v prorockém snu."

6.
Mandyr klanu Kamenných mužů Hrozná Skála měl starosti. Mohlo by mu být útěchou, kdyby věděl, že mandyr Volných lovců Jo Vessy se trápí podobnými starostmi už několik dnů?
Začalo to poradou, kterou svolal Rad Haager a jíž se účastnil i mecin Valdo Man. Tehdy poprvé vešlo ve známost jméno Bahyla Salinase, tlustého muže z města Romy, a jeho služebníka, člověka-nečlověka, městským slovem androida, jménem Fran Masten. To, co Rad Haager sdělil mandyrovi a mecinovi, bylo znepokojivé. A ani další průběh porady nevěstil nic dobrého.
Přerušil ji podezřelý šramot, a když se Jo Vessy šel podívat, spatřil tři provinilce z právě uplynulé noci, přikrčené u země v zátiší u vchodu. Byli pokrytí blátem na znamení pokání, přišli se zřejmě omluvit. Náčelníkovo náhlé zjevení je vylekalo, takže vzali nohy na ramena. Náčelníka to rozesmálo. Rad Haager a Valdo Man ale nebrali příhodu na lehkou váhu.
"Přišli se omluvit ... " opakoval náčelníkova slova kouzelník. "Co ale mohli slyšet?"
"Záleží na tom, jak dlouho zde byli a naslouchali," odtušil Rad Haager, drbaje za ušima Terra, psa z rodu daimonů.
Jak to, že ho daimon na přítomnost cizích špehů neupozornil, napadlo ho. Daimon, který dovedl naslouchat cizím myšlenkám a promlouvat do lidské mysli, jak to, že tentokrát zklamal?
Daimon se ani nehnul, ležel spokojeně s hlavou na pokrčené levé tlapě, zatímco pravou vystrkoval daleko před sebe.
Radovo znepokojení vzrůstalo. V nejužším spojení byl Terr vždycky s ním, se svým pánem, a jakmile byl Rad jakkoli znepokojený, vzrušený či vyděšený, Terr se nikdy neopomněl ozvat, vždycky dal najevo svou přítomnost.
Teď ne. Rad Haager je rozrušený na nejvyšší míru a Terr si tu klidně leží. Zato Valdo Man si všiml bojovníkova neklidu.
Jo Vessy se stále ještě smál klukovině těch tří darebů a vyšel dokonce před chýši, aby se poptal strážného, kdy sem ti mládenci vlastně dorazili, ti tři směšní kajícníci. Sotva Rad Haager s Valdo Manem osaměli, kouzelník chtěl promluvit. Rad mu ale očima pokynul, aby zůstal zticha. Sám řekl nahlas: "Ti tři hlupáci tak jako tak nemohli chápat nic z toho, o čem jsme tady hovořili."
Oči úpěnlivě upíral na mecina. Chápe vážnost situace?
"Také si myslím," přidal se kouzelník ke hře. "Mandyr by měl vyslat muže, aby je chytili. Zaslouží důkladný výprask."
"Jsou už dost staří na to, aby dostali bití," odtušil Rad Haager. "Měli by být potrestáni jinak."
Valdo Man dal znamení očima, pohlédl na záda ležícího psa a pak zase zvedl zrak. Týká se Radovo znepokojení Terra?
Ano, přisvědčil lovec.
Kdysi, před několika zimami, pobyl ve městě jménem Roma mnoho dní, takřka celé jedno období. Tam poznal, co všechno lidé ve městě dovedou. Dokáží vytvořit člověka-nečlověka, androida, který je člověku takřka k nerozeznání podobný, s tím rozdílem, že je silnější a rychlejší. Dovedou zasahovat i do myšlení. Vyvolají v člověku myšlenky jiných lidí a zničí jeho vlastní úvahy. Vždyť i sám generál Sulir se stal obětí podobných praktik!

Náčelník se vrátil a sděloval, že mladíci přišli před chvilenkou, sotva vešli, hned prorazili stěnu a utíkali pryč.
"Stráž se ptá, co má dělat. Hlupáci! Nedovedou se sami rozhodnout. Co mají dělat!"
Jo Vessy láteřil, nejspíš proto, aby sám před sebou zamaskoval svoji nerozhodnost. Měl by vyslat za uprchlíky stíhací oddíl? Anebo je třeba shromáždit bojovníky, netříštit síly a čekat, jak se události vyvinou? Rad Haager s kouzelníkem okamžitě pochopili, jaké rozporuplné myšlenky hárají v náčelníkově hlavě, ale moudře se rozhodli, že pro danou chvíli náčelníkovi neuškodí, když se ještě dál bude rozčilovat.
Rad přerušil jenom na chvíli pravidelný pohyb ruky, jímž laskal Terrovu šíji. Prsty zachytil o kovový kroužek, který už dlouhá léta zdobil daimonovu hruď. Lidé ve městě si kdysi vkládali kroužek mámení na hlavu. Měli potom vidiny a žili životy jiných lidí, dokonce i lidí-nelidí neboli androidů.
Naklonil se nad Terrem a opatrně rozhrnul zvířeti chlupy na krku. V záři lojových svíček se zaleskl kov. To ale nebylo hrubé železo ukuté kovářem Regularem.
Kov se leskl modře, stejným svitem jako Radův meč. Lovce dokonce napadlo, že Terr má Modrý meč, omotaný kolem krku, a zamrazilo ho při tom pomyšlení, protože věděl, jakou má Modrý meč moc. Jestliže je tomu tak, nikdo Terra nezbaví obojku, protože čepel Modrého meče nelze přerazit, přeseknout, přepilovat. Kdo to mohl být, kdo mohl zaměnit Terrův obojek, a jak se to vlastně stalo?
Jenom včera v noci, u ohně, když Rad rozmlouval s Bahylem Salinasem. Android zvaný Fran Masten sice také seděl u ohně, ale několikrát odešel. Ani Terr nezůstal stále na témž místě. Kouzly, jež znají jenom lidé z města, Terra k sobě přilákal a s obratností sobě vlastní mu obojky vyměnil. Místo hrubého, Regularova, mu nasadil Modrý obojek mámení ... Zničil Terrovy vnitřní síly, anebo - ještě hůře - převrátil je na svoji vlastní stranu!
Rad Haager byl muž jasného rozumu a jen nerad podléhal citům. Jen jednou v životě se zamiloval, a byla to láska nešťastná, protože dívka s rusými vlasy odešla mezi hvězdy a už nikdy se nevrátila. Neznal strach, pošklebovalse předtuchám a nejasným bázním, které prostupovaly a v mnohém ohledu ovlivňovaly životy lovců. Tajným praktikám kouzelníka Valdo Mana se vždycky jen vysmíval, třebaže tiše, ve skrytu duše, protože nechtěl nikomu vědomě ubližovat, ani mecinovi. Zato teď ...
Rad měl pocit, že se pod ním houpe loďka životní jistoty. Mnohokrát se utkal s nepřáteli, a byla to zvířata, byli to lidé a žel také androidi, nepřátelé ze všech nejhorší a nejnebezpečnější, pokud jde o sílu, bystrost a rychlost. Se zákeřností však neměl žádné zkušenosti, se zradou neuměl bojovat.
A tohle byla nepochybně zrada. Valdo Man také zahlédl nepatřičný lesk v Terrově srsti, a protože vzápětí zavadil pohledem o jílec Modrého meče, vyčuhující za zády Rada Haagera, lovec věděl, že nalezl u mecina pochopení. Slabě přimhouřil oči.
"Necháme je běžet," řekl klidně. "Až padne tma, dostanou strach a vrátí se do osady."
Mluvil pomalu, rozvážně, docela tiše. Jeho slova doléhala k uším ležícího zvířete. A odtud ... k mysli a dál k Modrému obojku mámení. Lidé ve městě dovedou hovořit i na takovou dálku, kam nedolétne hlas, rozmlouvají mezi sebou i na hvězdné vzdálenosti. Je velmi pravděpodobné, že Modrý obojek mámení zasílá hlasy účastníků porady až někam do města, do kamenné chýše Bahyla Salinase. Věrný Terr se mimoděk stal největším nepřítelem a zrazuje svého pána!
Jen jedna okolnost byla příznivá a Rada uklidňovala: kouzelník se rychle orientoval v situaci, pochopil, co se stalo, a přidal se ke hře, kterou lovec zahájil. Napříště je třeba mluvit tak, jako kdyby Bahyl Salinas byl přítomen. Všechna důležitá sdělení je třeba předat jinými cestami ... Je to složité, ale jinak to nepůjde. Ba naopak. Nepřítel bude žít v domnění, že ví o každé Radově myšlence, a tím snáze bude oklamán. Upadne do léčky, kterou sám nastražil.
Rad si ale uvědomil, že hra musí znít přirozeně. Až do této chvíle rozmlouval s náčelníkem a mecinem o Salinasově návrhu. Kdyby okamžitě přestal, Salinas by pojal podezření!
"Vraťme se k tomu, o čem jsme jednali," řekl proto, mhouře na Valdo Mana oči. Kouzelník přikývl: "Bratři bílého plamene vždycky říkali: na Pláni ať zůstane to, co patří na Pláň, Řece nechme vše, co náleží Řece, a také Horám přenechejme vše, co z Hor pochází. A městu - co jeho je. Mne nezajímá, co Bahyl Salinas chystá. Nezajímá mne otázka, zda v Horách skutečně je nějaká skrýš nebo není. Nezajímají mne jeho lidé-nelidé, jeho váleční androidé, jak jim říkáš ty, Rade Haagere. To vše jsou starosti Města, a Město ať se s nimi vypořádá."
Jo Vessy viditelně zneklidněl. Všiml si hry očí mezi Radem Haagerem a Valdo Manem, ale nepochopil, co znamená. Ti dva něco mezi sebou mají a nechtějí mu říci, oč vlastně jde. Urazilo ho to. On přece je náčelníkem klanu, všichni ho uznávají za velkého mandyra, má právo vědět všechno!
"Co to ... ," začal, ale nedořekl. Rad na něho upřel oči tak prosebně, snad dokonce zoufale, že zmlkl, zamrkal očima a pak už jen těkal zrakem z jednoho na druhého v marné snaze něco pochopit. Rad významně pohlédl na psa, mandyr sledoval jeho pohled, ale neviděl nic než Terra spokojeně rozvaleného na zemi.
Spravedlivě uváženo, sotvakdo by měl právo vyčítat mandyrovi klanu Volných lovců nedostatek důvtipu. Jo Vessyho opravdu nemohlo napadnout, že toto spokojené zvíře je ve skutečnosti špeh, který vyzvídá ve prospěch Bahyla Salinase!
Rad i Valdo Man chápali, jaký zmatek asi nastal v náčelníkově hlavě, a chápali také, že je nutné mu stůj co stůj zabránit v nějaké pošetilosti.
"Máš pravdu, mecine, a přimlouvám se, abys i ty, mandyre, přistoupil na názor Valdo Mana. Nebudeme se lidmi-nelidmi ukrytými v horách zabývat. Když opustí úkryt, přijdou až sem dolů na Pláň a napadnou nás, budeme s nimi bojovat lukem, mečem i pomocí duchů našich předků. Dokud se to nestane, dokud nás nechávají v klidu, necháme v klidu lidi-nelidi. A pokud jde o ty tři mladé zlotřilce, postarám se o ně sám. Vypravím se za nimi, dopadnu je a přivedu zpátky."
Rad Haager vstal. Valdo Man schválil vhodně volenými slovy názory předního bojovníka klanu a Jo Vessymu, naveskrz zmatenému, nezbylo než souhlasit.

Trojice vyšla před chýši, kde už čekal chumel rozčilených lidí. Co znamenal ten kvapný odchod Žlutého Vlasu a jeho dvou přátel? Nejdřív se plazili osadou po břiše a pak pelášili pryč, jako kdyby měli numu v patách. Jo Vessy je uklidnil řka, že mladíci se dopustili další nerozvážnosti, úměrné jejich věku a horkosti krve, ale důvod ke znepokojení není. O nápravu se postará sám Rad Haager, který se neprodleně vypraví mladíkům po stopě. A ta kořist, ať je to zvíře nebo člověk, která má Rada Haagera na stopě, je už dopředu ulovená, jak je ostatně všem dobře známo.
Rad Haager poděkoval za uznání, podle jeho názoru nepřiměřené, rozloučil se a v sedle čerstvého koně vyrazil k severu.
Osadu nechal rychle za sebou a jen linie stop ho svazovala s obzorem za zády. Už dlouho necítil takový neklid. Daimon poslušně klusal vedle koně a choval se přívětivě jako vždycky. Ne, ubohé zvíře samozřejmě není žádný zrádce. Všechno zavinil Fran Masten, či spíš... kdo vlastně? Kdo nařídil Franu Mastenovi, aby vyměnil Terrovi obojek? A jak se něco takového mohlo podařit? Jak to, že se Terr nebránil, že ani nezaštěkal na výstrahu?
Radův kůň se pomalu ubíral vpřed a Rad trůnil v jeho sedle pohroužen do úvah bez konce a východiska. Byl tak zamyšlený, že si nevšiml náhlého zavlnění trávy na vrcholu nedalekého návrší.
Zní to neuvěřitelně, ale bylo tomu tak: Rad Haager nevnímal nic, co se kolem něho dělo! Tak zkušený lovec a bojovník, a ubíral se Plání v sedle koně jako nějaký nováček, jako mladík, anebo ještě případněji - jako městský člověk, který netuší, jaká nebezpečí se mohou kolem něho skrývat.
Radova nepozornost měla několik příčin.
Předně Rada zaměstnávaly neradostné úvahy. Sice pronesl přesvědčivý projev o tom, že androidi ukrytí v horách nepatří do oblasti zájmu Volných lovců, ale tímto projevem mohl přesvědčit kohokoli, jenom ne sama sebe. Byl zajedno s Bahylem Salinasem, který tvrdil, že androidi znamenají trvalou, a to velmi nebezpečnou hrozbu. Varování bylo nepochybně správné a podložené. Pocházelo však od muže navýsost podezřelého, jehož úmysly byly přinejmenším pochybné. Nu a druhý hlavní zdroj Radových starostí byl Terr, přesněji řečeno obojek na jeho krku, který pravděpodobně i v této chvíli předával - komu asi? - zprávy o tom, kde se Rad Haager právě nachází.
To tedy byla jedna, snad bezprostřední příčina nepozornosti. Byl tu ale ještě jeden důvod, méně bezprostřední, možno dokonce říci dlouhodobý. Rad Haager si natolik zvykl na takřka zázračné schopnosti daimona Terra, že přenechal valnou část své ostražitosti právě jemu. Daimon Terr, který byl před lety vyslán v kosmické sondě do mezihvězdného prostoru a dostal se do oblasti vlivu Neznámých, se vrátil na Mars vnitřně pozměněný. Přítomnost cizích lidí vycítil mnohem dříve, než se cizinci dostali na obzor, a dovedl včas svému pánu podat varovnou zprávu. Mnohokrát zachránil Rada před nepříjemnostmi. Sloužil mu bezchybně a věrně, ale protože všechno dobré má své stinné stránky, i tato služba měla jeden neblahý důsledek: Rad Haager postupně ztratil svoji schopnost ustavičného střehu, neumdlévající pozornosti, nepřetržité pohotovosti k zápasu.
Krajina se v těchto místech mírně vlnila. Ubývalo trsů aganos, které na jihu tvoří souvislou Zelenou poušť, a přibývalo jehličnanů, zejména keřovitých biot, které poskytovaly útočiště ptákům, ale také unavenému poutníkovi, neboť jejich husté ploché koruny vrhaly příjemně chladivý stín.
Rad už nechal za sebou návrší, na němž mohl - kdyby byl pozornější - zaznamenat podezřelé vlnění trávy.
Chvilku se nedělo nic.
Koník pravidelně šlapal, vedle něho klusal daimon s jazykem tak daleko vyplazeným, že brkal konečkem o vrcholky travin, a v sedle trůnil jezdec pohřížený do neradostných myšlenek.
Jak asi by jezdec ožil, kdyby se ohlédl a spatřil, co se to vynořilo na vrcholu terénní vlny!
Bylo to napůl zvíře, napůl stroj, kovový had dlouhý deset, možná dvanáct kroků dospělého muže, vysoký do půlky stehen. Had? Mělo to nohy, či spíše článkovaná chapadla, tenká jako prst, na dva sáhy dlouhá. Z obou boků kovového živočicha vyrůstaly desítky takových chapadel a tvor-stroj se na nich pohyboval velmi rychle a neslyšně. Kdyby se Rad ohlédl a přiměl koně k trysku, pravděpodobně by nebyl stroji ujel, tak vysokou rychlost nasadil. Traviny se třely o článkovaný spodek, až to svištělo. To však byl jediný zvuk, který bylo slyšet. Článkovaná chapadla se dotýkala země jemně a naprosto neslyšně.
Terr sklopil uši.
Určitě zaslechl svistot za svými zády, ale neohlédl se. Klusal dál a jeho klus nebyl nepodobný klusu koňskému. Však také daimon měl náležitě mohutnou tělesnou konstrukci, řečeno jazykem technickým. Srst na hřbetě se mu začala ježit v širokém, přesně narýsovaném pruhu kolem páteře. Stále se však neobracel a nedal ani zavrčením pánovi najevo, že se za jejich zády děje něco nekalého.
Rada varoval kůň.
Zafrkal, zastříhal ušima a najednou vyrazil ke skoku. Překvapený lovec se zakymácel v sedle a - hanba to přiznat - nedokázal už nabýt rovnováhy. Zatápal rukama i nohama, levá noha mu vyklouzla z lýčeného oka sloužícího za třmen a stačil ještě jeden skok a Rad padal nazad. Lovec už nebyl tak pozorný a opatrný, jako býval dříve, ale neztratil obratnost. Ještě v letu se dokázal přetočit, takže nedopadl na záda, nýbrž upadl dopředu, a stačil vytasit svůj Modrý meč ještě dříve, než kotoulem přes levé rameno ztlumil energii pádu.
Vzápětí se otočil a už stál, pevně rozkročen, připraven čelit nebezpečí. Uvědomil si totiž při pádu, že kůň měl ke svým divokým poskokům jistě nějaký dobrý důvod. Nejspíš zezadu zaútočil sbarro, kočkovitá šelma, která číhá na nemocné a slabé kusy ve stádech grugerů, ale někdy si troufne i na člověka. Sbarro je mrštné zvíře a sebeobratnější lovec s ním má někdy velkou práci, než se mu ubrání.
Na útok sbarra byl Rad připraven. Jenže ...
Útok tvora-stroje byl bleskurychlý. Rad stačil postřehnout, že se na něho řítí nějaké kovové těleso, ale neviděl žádný jasně rozeznatelný tvar. V této rychlosti to byl jenom nejasný stříbrný stín. Půda se zachvěla pod nohama a tráva kolem se vlnila. Kdyby stroj na Rada narazil, rozdrtil by ho jako balvan dopadající ze skalního srázu. Kovový útočník ale

nechtěl muže zničit čelním úderem. V poslední chvilce uhnul poněkud stranou a přehnal se po Radově levém boku. K Radově cti dlužno dodat, že lovec, jakkoli překvapený, ba ohromený, stačil seknout Mečem. Čepel se ale smekla po kovovém hřbetu stroje. Náraz to byl silný, meč vyklouzl lovci z ruky a vyletěl do vzduchu. Teď byl na řadě stroj. Část chapadel na levém boku se zvedla a ve zlomku vteřiny opředla lovce jemnou, ale pevnou kovovou klecí. Rada se zmocnilo ne méně než třicet těchto chapadel. Popadla ho za nohy i za ruce, za pas i za hlavu. Současně, jak se stroj hnal dál, se chapadla prodlužovala, nabyla dvojnásobné, trojnásobné, ano až čtyřnásobné délky. To ale se už Radovy nohy odlepily od země, lovec byl stržen prudkým pohybem, chapadla se začala zkracovat a přitahovala kořist k trupu stroje. Rad zápasil urputně, avšak marně. Spatřil nad sebou slunce, pak se kolem něho mihla zeleň savany, zelená barva přešla do stříbrné a nakonec byla tma a nic a ticho a hlasy a barvy a tvary ...
Rad Haager ztratil vědomí.
Když přišel k sobě, slunce se už schylovalo k obzoru.
Daimon Terr podřimoval, opodál se pásl kůň.
Rad ležel na zádech, paže rozhozené do stran.
Bolelo ho celé tělo a trochu se mu točila hlava.
Co se to stalo?
Upamatoval se na pád z koně.
Spadl jsem a dopadlo to špatně, nejspíš mě něco praštilo do hlavy, pomyslel si.
Pak si připomněl nějaký stroj, chapadla ... Podíval se na své paže. Byly pokryté pravidelnými namodralými proužky, ve kterých byly vtlačeny jasně zřetelné články. Stejné podlitiny měl Rad i na nohách a na celém těle.
Nebyl to tedy sen ...
Rozhlédl se kolem sebe. Terr se probudil, zívl a hlasitě klapl čelistmi. V trávě se něco zalesklo. Rad se lekl, ale byl to jenom jeho Modrý meč. Zvedl ho a zasunul do pochvy. Vyčítavě se podíval na Terra. Proč jsi mě nevaroval, mizero? Připomněl si, že daimon je zajatcem obojku z modrého kovu, a v duchu se starému druhu omluvil.
Přivolal koně. Zvíře poslušně přiklusalo a Rad se vyšvihl, ne bez námahy a bolesti, do sedla. Brzy nastane soumrak a je třeba najít místo vhodné k nočnímu odpočinku. Nová starost nalehla na jeho zkoušenou mysl.
Co znamenal ten zákeřný útok, který neměl - jak se zdálo - žádný výsledek a smysl?
Dlouho to trvalo, než Rad Haager nalezl odpověď na tuto zdánlivě jednoduchou otázku!

7.
Oddíl vedený mandyrem Mokrou Tlapou se vrátil do osady Kajmanů až za tmy. Ústřední oheň v kokpitu už hořel vysokým plamenem a v osadě poblikávaly stovky dalších ohňů, ohýnků a světýlek. Jejich záře pobleskovala v neklidné hladině Řeky, která v těchto místech klopýtala o peřeje, nahněvaně zurčela, zřejmě rozhodnuta proběhnout osadou tak rychle, jak jen to jde.
Zlomený Zub se o raněného staral celou cestu, a tak se Mámrád dostal do jeho chýše, kde se o něho začaly starat Zubova žena a její tři dcery, zejména pak ta prostřední, Bělice. Ubohý Mámrád ale neocenil, že si jeho zlomenou nohu vzala do péče dívka ne snad nejkrásnější z těch tří, ale rozhodně nejmilejší. Byl v bezvědomí a těžkým jazykem opakoval věty a slova, která nedávala smysl.
Hned po návratu navštívil náčelník Mokrá Tlapa klanového kouzelníka. Hen Pagas mandyra pozorně vyslechl a pak se zeptal:
"Nic bližšího o tajemství raněný neprozradil?"
"Ne. Pořád opakoval stejná slova: nebezpečí, lidé-nelidé, Tyrkysové Hory. A pak to jméno muže z města, Bahyl Salinas."
"Ti chlapci ještě včera kradli koně ... a dnes uháněli k severu v sedle koní, které zřejmě ukradli ve své vlastní osadě. Jeden z nich blouzní o tajemství, druzí dva popírají, že by o nějakém věděli. Co z toho usuzuješ, mandyre?"
Náčelník klanu Kajmanů pokrčil nerozhodně rameny. Usuzování, to nebyla jeho silná stránka, a navíc se neodvažoval urážet kouzelníka nějakými pošetilými názory v jeho vlastní chýši. Mecin zamyšleně probíral pestré korálky navlečené na niti. Konečně promluvil:
"Ti chlapci byli zneuctěni. Nějak se dozvěděli o jakémsi tajemství a rozhodli se, že ho prozkoumají na vlastní pěst. Proto nezaváhali ani před krádeží koní ve vlastní osadě!"
"Vyslechnu je. Přísně," navrhl mandyr. Kouzelník ale zavrtěl zamítavě hlavou.
"Neřeknou nic, i kdybychom je ohněm pálili."
"Nezkusíme to?" řekl náčelník Kajmanů a myslel ta slova velmi, velmi vážně.
Kouzelník Hen Pagas se přísně zamračil na náčelníka Kajmanů.
"Mučit ty chlapce? To nemyslíš vážně, mandyre!"
"Jistě že ne," zalhal náčelník. "Co tedy navrhuješ?"
"Jeden z nich je raněný. Bude to trvat možná den, možná dva i více dnů, než se probere z mrákot. Necháme si ho v osadě a spolu s ním i jeho přátele. Nebudou to zajatci ... a přece budou, rozumíš, mandyre?"
"Jistě. A za tu dobu nám možná povědí něco bližšího."
"Kromě toho," řekl Hen Pagas, "Vyšlu posla k mecinovi Volných lovců Valdo Manovi. Bratři bílého plamene nemají před sebou žádná tajemství!"
"Koho pošleš?" zajímal se náčelník. Kouzelník jen mírně pokynul hlavou někam za sebe. Tam, v tichém koutě chýše, seděl mlčenlivý mladík, kouzelníkův učeň, a trpělivě třel v kamenném drtiči ostře voňavé byliny.
"Pošlu Tagiho. Je to chytrý mladík." Chvála neudělala na Tagiho žádný dojem. Dál třel své byliny pravidelnými krouživými pohyby. Ostatně ani kdyby o něm kouzelník hovořil špatně, neustal by ve své práci.

Zatímco se kouzelník a mandyr radili, také Žlutý Vlas a Ostrý Dráp dali hlavy dohromady. Náčelník jim určil místo noclehu: chýši na břehu Řeky, ve které byly uskladněny vrše a sítě. Páchlo to tu vlhkostí a rybinou, ale venku by to bylo horší. Noci v podhůří na břehu Řeky bývají velmi chladné!
"Všimni si, že je nám ustavičně někdo nablízku," upozorňoval Ostrý Dráp. "Hlídají nás."
"Jsme zajatci," přisvědčil Žlutý Vlas. "Co s námi chtějí udělat? Přece nás tu nenechají navždycky!"
"Mám strach ..." podotkl Ostrý Dráp, "aby Mámrád něco nevyzradil."
"Je v bezvědomí ..."
"Ano! Ale v mrákotách opakoval nějaká slova. Nevšiml sis, že Zlomený Zub něco velice rozčileně vykládal náčelníkovi? Třeba něco zaslechl ..."
"Mámrád neví o nic víc než ty nebo já ... A všichni tři dohromady nevíme nic."
"Něco ano. Víme, že se v horách ukrývají zabijáci, lidé-nelidé, kterým muži ve městě Roma říkají androidé. A známe jméno Bahyl Salinas."
"Moc toho není ... ," řekl Žlutý Vlas pochybovačně.
"Je toho mnoho! Bahyl Salinas žádal Rada Haagera, aby mu pomohl zabijáky najít a zneškodnit. Rad Haager odmítl. Co kdyby Mokrá Tlapa neodmítl?"
Žlutý Vlas ustrnul. Pak řekl tiše: "Myslíš, že by Kajmani ..."
"Proč by se Kajmani nemohli vypravit do Tyrkysových hor? Mají to do Hor blíže než Volní lovci a určitě se tam lépe vyznají. Co kdyby Kajmani našli skrýš, kde žijí lidé-nelidé? A co kdyby se s těmi zabijáky spojili proti nám, Volným lovcům?"
"Ten Mámrád!" zabořil Žlutý Vlas zoufale tvář do dlaní. "Proč jenom je takový nešika? Proč si musel zlomit nohu? Proč musel blouznit v mrákotách? Proč Mámrád vždycky, ale vždycky všechno pokazí?"
"Je už takový," podotkl Ostrý Dráp věcně, "a jiný už nebude. Tiše, někdo k nám jde."
V následujících několika dnech měli jenom málo příležitostí, aby mohli o samotě probírat ze všech stran otázku svého postavení. Náčelník Mokrá Tlapa je nenechal zahálet. Zapřáhl je do práce, museli s ostatními mladými muži osady pomáhat při opravě hráze a večer u ohně vázali uzlíky na sítích. Těžko říct, která práce se jim víc zajídala, zda dřina v ledové vodě anebo nudná piplačka. Spravedlivě uváženo, jednoho i druhého měli brzy po krk.
Mámrád se měl mnohem lépe. Procitl už druhého dne zrána, ale stále ještě měl horečky. Mladíci ho směli navštívit, ale hovořili s ním jen pod přísným dohledem ženy Zlomeného Zuba a prostřední dcery, Bělice.
Mámrád dával najevo, jak strašlivými bolestmi trpí a jak mužně dokáže muka přemáhat, ale Žlutý Vlas i Ostrý Dráp si hned pomysleli, že to s těmi mukami nebude asi tak zlé, protože mladík co chvíli stáčel oko k Bělici a bedlivě sledoval, jaký dojem jeho slova dělají. Mohl být spokojený, protože Bělice mu takřka visela na rtech, vzdychala, v očích se jí leskly slzy a všemožně dávala najevo, že by s ochotou přenesla část bolesti, ne část, ale celou bolest na sebe, jen aby se cizinci ulevilo.
"To nám ještě chybělo," podotkl Žlutý Vlas, když vyšli ven.
Nemusel nic dodávat, Ostrý Dráp věděl, kam jeho přítel míří.
"Byli jsme tři," řekl, "a zůstali jsme dva."
Radost z toho neměli a pocit zoufalství a osamění v nich rostl den ze dne. V zájmu pravdy je však třeba dodat, že na sklonku asi tak čtvrtého, pátého dne došlo k jakémusi zlomu a mládenci si uvědomili, že si začínají v osadě Kajmanů zvykat. Poznání přišlo náhle, neočekávaně. Seděli spolu s ostatními (už se znali jménem) a splétali sítě (šlo jim to téměř tak dobře jako ostatním), když si je k sobě povolal Mokrá Tlapa.
Seděl na koberečku s tradičním rybím vzorem uprostřed hlavní místnosti náčelnické chýše, která si svou výpravností nezadala s chýší Jo Vessyho. Vedle něho se uvelebil Hen Pagas, mocný kouzelník klanu. Jeho okruží z plaveného dřeva bylo ještě větší, a tudíž těžší než deska, která věznila krk Valdo Mana. Nezdálo se však, že vůbec vnímá váhu tohoto odznaku kouzelnického stavu.
"Možná už tušíte," pravil náčelník, "proč jsem pro vás poslal."
Mládenci netušili.
"Z osady Volných lovců se vrátil posel," řekl tedy Mokrá Tlapa. "Přinesl i vzkaz vašeho náčelníka Jo Vessyho. Prosí mne, abych vás propustil. Chci svému příteli vyhovět."
Velkomyslně pokynul rukou.
"Jste volní. Můžete jít."
Mladíci na sebe užasle pohlédli. Jo Vessy, přítel Mokré Tlapy? Oheň je přítel vody? Sbarro je přítelem laně? Den je přítel noci?
"Zítra ráno si vezmete koně. Dostanete vodu a potraviny. Budete-li si přát, poskytnu vám doprovod. Nepřeji si, aby se vám po cestě něco nepříznivého přihodilo. Rád bych svému příteli vyhověl ve všem všudy."
Žlutý Vlas i Ostrý Dráp tu seděli před nejmocnějšími Kajmany jako zařezaní.
První se osmělil ke slovu Žlutý Vlas.
"Co bude s Mámrádem?"
"Váš přítel tu zůstane, dokud se neuzdraví. Pak se vrátí domů právě tak jako vy. Nemusíte o něho mít žádné starosti."
Hen Pagas se dobře bavil při pohledu na tváře obou mladíků a uvědomoval si i komické stránky náčelníkova projevu. To jsou věci, pomyslel si. Před několika dny Mokrá Tlapa uvažoval o tom, že nechá mladíky z klanu Volných lovců trápit ohněm, aby vyzradili tajemství. Teď je k nim otcovský jako k vlastním dětem a stará se o to, aby se v pořádku vrátili k Jo Vessymu, jeho příteli! Žlutý Vlas se díval do země a pak zvedl oči.
"Musíme ti něco říct, mandyre." Prudce se obrátil k Ostrému Drápovi, jako by od něho žádal souhlas, a rychle pokračoval: "Nepřišli jsme na území Kajmanů náhodou, nezabloudili jsme, jak jsme prve tvrdili. Vypravili jsme se po

stopě ... strašného tajemství."
"Známe to tajemství," přerušil ho Hen Pagas.
"Mámrád mluvil?!" vykřikl Žlutý Vlas.
Hen Pagas se pousmál.
"Nemusíš kárat svého přítele za neopatrnost. Posel nepřinesl zprávu jenom od vašeho náčelníka. Hovořil i s Valdo Manem, mecinem Volných lovců. Vím o tajné skrýši v Horách asi to, co vy. A brzy se to dozvědí všichni mecinové Pláně, Řeky a Hor. Protože se sejde shromáždění Bratrstva bílého plamene."
Proč nám to říká, uvažoval Žlutý Vlas. Copak někdy někdo slyšel, že by se mecin svěřoval dvěma bezvýznamným mladíkům, kteří ještě nejsou bojovníky? A proč nás náčelník posílá domů, proč trvá na tom, abychom se vrátili v pořádku? Proč nabízí své bojovníky jako ochranu? Protože nechce, abychom pokračovali v cestě za tajemstvím. Ani Hen Pagas si nepřeje, abychom pátrali po skrýši lidí-nelidí.
Žlutý Vlas nedal na sobě nic znát, ale uvnitř hrudi se mu rozhořel plamen síly. Byl si jist, že nalezl správnou odpověď, a tato jistota ho naplňovala sebevědomím. Byl zvědav, zda i jeho přítel uvažoval podobně a zda dospěl ke stejnému závěru. Je to tím, pokračoval v úvahách, že náčelníci jsou staří a bojí se lidí-nelidí. Stejně tak kouzelníci. I Rad Haager je starý. Vypráví se o něm, že se kdysi samojediný vypravil do města jménem Roma, utkal se tam s vojáky a všechny je porazil. Tenkrát byl odvážný ... ale tenkrát byl mladý. Hodně vody uplynulo v Řece, podemlela odvahu Rada Haagera, Mokré Tlapy, Hena Pagase, Jo Vessyho, Valdo Mana.
Jsou to všechno zbabělci.
"Slyšeli jste všechno. Nyní se vraťte do své chýše a posilněte se spánkem. Máte před sebou dlouhou cestu. Před odjezdem sem ještě přijďte. Rád bych, abyste mému příteli Jo Vessymu přinesli nějaké dary."
Mladíci povstali, uctivě pozdravili, a odešli do tmy.
Náčelník a kouzelník osaměli.
"Nemají mnoho chuti k návratu," podotkl Hen Pagas.
"Bojí se trestu," poznamenal náčelník.
"To jistě, ale hlavní důvod je jiný. Vypravili se na cestu za slávou. Představa poklidného návratu je jim proti mysli."
"Myslíš, že budou pokračovat v cestě do Hor?"
"Docela jistě," řekl kouzelník. "Chtějí odhalit tajemství skrýše smrti stůj co stůj."
"Hlupáci," odtušil náčelník. "Nesmí se jim to podařit. Hned teď je nechám přísně střežit a domů je pošlu s hlídkami!"
Kouzelník Hen Pagas schválil rozhodnutí náčelníka klanu Kajmanů odeslat dvojici nerozvážných mladíků domů s ozbrojeným doprovodem souhlasným mručením. Oba muži pak strávili ještě nějakou chvilku družným hovorem.
Hen Pagas byl moudrý muž a schopný kouzelník, jeden z nejlepších, jací byli sdruženi v Bratrstvu bílého plamene. O to více je ku podivu, že se vůbec nepozastavil nad chováním obou mladíků, že se nepodivil, jak trpně, bez odporu přijali náčelníkovo rozhodnutí.
Opravdu předpokládal, že Žlutý Vlas a Ostrý Dráp jsou takové pápěrky ve větru, že se jen tak pro nic za nic nechají svést z nastoupené cesty? A ještě něco navíc.
Jeho důvěrný posel Tagi přinesl z osady Volných lovců zajímavé vyprávění o tom, jak se tři mladíci vloudili do chýše náčelníka Jo Vessyho, vyslechli jeho důvěrný rozhovor s kouzelníkem a předním bojovníkem a pak, když je náčelník odhalil, se spasili útěkem.
Hen Pagas se historce jen zasmál a bezstarostně ji vypustil z hlavy. To byla chyba. Kdyby jí totiž věnoval pozornost, nebyl by připustil, aby náčelník propustil oba mladíky jen tak, bez dozoru.
Sotva se Žlutý Vlas a Ostrý Dráp rozloučili, sotva se za jejich zády zavlnil vyšívaný závěs, který odděloval hlavní jednací místnost od síně, Žlutý Vlas uchopil Ostrého Drápa za loket a přitiskl mu dlaň na ústa. Oba mladíci zůstali stát a bez hlesu naslouchali, o čem si dva muži uvnitř povídají. A tak se stalo, že vyslechli to, co jim mělo zůstat utajeno.
Poučeni první zkušeností ze síně svého vlastního náčelníka však neotáleli dlouho. Stačilo jen pár slov, aby jim bylo všechno jasné. Mokrá Tlapa je podezírá, Mokrá Tlapa je nepustí z dohledu, Mokrá Tlapa je vyšle s doprovodem, Mokrá Tlapa nařídí svým lidem, aby je předali přímo Jo Vessymu.
Vyklouzli ven. Nikdo je nepřistihl, zatím tedy měli vyhráno. Hlídka před vchodem do náčelníkovy chýše jim sotva věnovala pohled. Ubírali se po volném prostranství mezi chýšemi, velmi pomalu, aby nebudili pozornost. Nikdo si jich ale nevšímal. Kolem ohňů seděli muži a ženy a uctivě naslouchali vypravování starců, jinde se zpívalo, tam zase děvčata tančila. Vesnice žila svým životem, z kotlíků se táhla vůně rybí polévky, smích, křik, hlasy veselé a vážné, to vše se slévalo do jednolitého štěbetavého zvuku.
"Utečeme! Hned teď!"
Ostrý Dráp vyslovil tu myšlenku za oba. Ano, na útěk je nejvyšší čas. Zítra ráno už bude pozdě.
"A co Mámrád?" zarazil se Žlutý Vlas.
"Je raněný. Necháme ho tady."
"Mezi Kajmany? Mokrá Tlapa se tvářil přívětivě a mluvil o Jo Vessym jako o svém příteli ... Pěkní přátelé! Už otcové otců našich otců nenáviděli Kajmany a bojovali s nimi. Mezi našimi klany nikdy nevládl mír. Co se to stalo, že se Mokrá Tlapa tváří tak přátelsky? Jistě nenávidí Volné lovce stejně silně, jako my nemáme v lásce Kajmany."
"Myslíš, že se na Mámrádovi pomstí, až zjistí, že jsme utekli?"
"Určitě! Útěkem ho urazíme, pokoříme a samozřejmě i rozzuříme. Na kom jiném si vyleje zlost než na našem příteli?"
Oba přátelé se zadumali. Mimoděk zamířili k chýši Zlomeného Zuba. Domluvili se pohledem, přikývli a vešli do chýše. Zastihli Mámráda v dobré náladě. Seděl na nízké vyřezávané stoličce a Bělice ho učila zasazovat ostrý kostěný hrot do těla šípu, určeného k lovu ryb.
"Silněji ... silněji ..." nabádala ho. "Ale ne tak silně, vždyť ten šíp rozlomíš, nešiko!"

"Já se to snad nikdy nenaučím ..." Když vešli, dívka sklopila oči a odběhla. Neslušelo se, aby dívka pobývala ve společnosti cizích mladíků. Mámrád ... ten už zřejmě nebyl považován za cizího. Zlomený Zub, její otec, dovolil, ba přímo nařídil Bělici, aby se o raněného starala, a ona to dělala s ochotou až překvapivou. Zato Žlutý Vlas a Ostrý Dráp? Pouzí cizinci, dokonce příslušníci klanu Volných lovců!
Ostrý Dráp zůstal stát u vchodu a co chvíli odhrnoval závěs a díval se ven. Bělice odešla k ohni, u kterého seděli její rodiče a také obě sestry. Žádné nebezpečí tedy nehrozilo. Žlutý Vlas si dřepl přímo naproti Mámrádovi.
"Je zle!" spustil. "Náčelník se rozhodl, že nás pošle domů."
"Mne taky?" zvolal Mámrád zoufale. Žlutý Vlas si však nevšiml podivného tónu jeho zvolání - natolik byl zaměstnán vlastními starostmi.
"Ne, tebe tady zatím nechají. Jenže... my se nenecháme odradit. My půjdeme do Hor a odhalíme tajemství..."
"Třeba tam žádné není," přerušil ho Mámrád.
"Je. Hen Pagas dostal vzkaz od Valdo Mana. Brzy se v horách sejde Shromáždění bílého plamene a bude o lidech-nelidech ukrytých v horách jednat. Musíme se s lidmi-nelidmi utkat jako první. Pak se naše sláva rozletí do široka a budou si o nás vyprávět u ohňů ve všech osadách!" Uchopil ho za ruce. "Co tvoje noha?"
Mámrád teprve teď nasadil bolestivý výraz.
"Bolí... Strašně mě trápí... Nemohu udělat ani krok..."
Žlutý Vlas se rozpomněl, že ještě tohoto odpoledne viděl svého přítele, jak se prochází s Bělicí, ale pomlčel o tom.
"Nemůžeš tady zůstat," řekl - jak měl ve zvyku - velitelsky. On přece byl náčelníkem malého, tříčlenného klanu! "My utečeme ještě dnes večer. Až na to Kajmani přijdou, budou strašně zuřit. Vylijí si na tobě zlost, a víš dobře, jak dovedou být krutí. Chromá Noha vyprávěl, že Kajmani za jeho mladých let pojídali lidské maso. Kdo ví, zda od toho hnusného zvyku upustili!"
"Zlomený Zub nedovolí, aby... Taky Bělice... A Užovka..."
Ostrý Dráp zatím jen naslouchal. Teď se obrátil a řekl pohrdavě: "Ty ses zamiloval."
Nebyla to otázka. Mámrád sklopil hlavu a tiše hlesl: "Ano. Chci tady zůstat. Chci být pořád s Bělicí. Chci se stát Kajmanem."
Ostrý Dráp se nepěkně rozesmál. "Ty si myslíš, hlupáku, že to Mokrá Tlapa dovolí? Jakmile utečeme, máš po všem. Jestli chceš, já a Žlutý Vlas Bělici polapíme, svážeme a vezmeme s sebou..."
"Ne! Nesmíte jí ublížit!" vykřikl Mámrád zoufale.
"Ticho!" okřikl ho Žlutý Vlas. "Ostrý Dráp má pravdu. Mokrá Tlapa ti nikdy nepromine tu pohanu. Na ženitbu zapomeň. Ty musíš s námi. Nic jiného ti nezbývá. Nemáme času nazbyt. My teď půjdeme k Řece a přichystáme přikrývky a nějaké jídlo. Až se budou měnit hlídky, vyklouzneš z chýše a přidáš se k nám. Musíš. Nezapomeň, Kajmani pojídají lidské maso!"
Mámrád seděl celý zkroušený na vyřezávané stoličce a šíp mu vyklouzl z rukou.
"Vrací se Bělice se Zlomeným Zubem," houkl Ostrý Dráp. Žlutý Vlas rychle vstal.
"Jdeme. Dohodnuto? Při změně stráží se k nám připojíš. Víš dobře, jaký je při každé změně zmatek. Využijeme toho, zmocníme se koní a... pryč, rovnou na sever, do Tyrkysových hor!"
Vyklouzli, rozrušeni smělostí plánu. Zatím všechno klapalo. Podařilo se jim obelstít Mokrou Tlapu, Hena Pagase a teď i Zlomeného Zuba a jeho dceru, která - podle jejich názoru - vypadá jako žába rozšlápnutá koňským kopytem.
Jiskry ohnišť vyletovaly vysoko do chladného vzduchu a ty nejodvážnější z nich si povídaly s hvězdami. Kolem řeky se pohybovala světélka. To byli lovci, kteří svitem loučí lákali ryby pod hrot svého oštěpu. Ruch kolem ohnišť umlkal, vůně polévky zmizela ve větru a vystřídal ji pach vychládajícího popelu.
Mládenci byli s přípravami rychle hotovi. Do staré sítě zabalili něco sušených ryb, k tomu přidali placky, které Kajmani pečou na plochých kamenech (odporné jídlo, ale přece jenom jídlo!), do měchu načerpali vodu a pak už jen netrpělivě čekali, až se ozve náčelníkovo halekavé volání oznamující střídání stráže.
Konečně!
Tímto výkřikem skončil večer a nastala noc. Nikdo nemá právo prodlévat zbytečně pod širým nebem, už proto ne, že tím budí nelibost duchů předků, kteří usedají k napůl vyhaslým ohňům a vzpomínají tu na staré časy, kdy pobývali mezi živými. Jen stráže mají právo s nimi bdít.
Ostrý Dráp první zahlédl Mámrádovu belhavou postavu.
Mladík se přibližoval pomalu, jako kdyby byl svázaný. Je to nešika, i když je zdravý... to bude útěk, pomyslel si Ostrý Dráp hněvivě a sykl na Mámráda, aby si pospíšil. Když se dobelhal na vzdálenost deseti patnácti kroků, Mámrád se zastavil. Viděli, že se rozhlíží. Žlutý Vlas utrhl stéblo trávy a zacvrlikal smluvené znamení.
Mámrád sebou trhnul.
Žlutý Vlas netrpělivě praštil pěstí do dlaně. No tak pojď, na co čekáš! Brzy se mělo ukázat, na co Mámrád čekal...
Ukázal před sebe a rozkřičel se na celé kolo:
"Tady jsou, tady se skrývají! Kupředu , Kajmani!"
Ohlušující válečný pokřik Kajmanů se ozval všude kolem! Neviditelné ruce přihodily otýpky suchého chrastí do ohňů, plameny vyšlehly a červenavá záře se rozlila vesnicí. Všude kolem dokola se ježily oštěpy. Plameny vrhaly strašidelné stíny, takže oběma Volným lovcům se zdálo, že Kajmanů je kolem nich víc než hvězd na nebi i s těmi jiskrami, které ve výšce uvázly navždycky. Ježatý půlkruh bojovníků se zužoval, v jeho středu Mámrád. Ostrý Dráp si stačil všimnout, že se k bývalému kamarádovi přidružila Bělice a uchopila ho za ruku.
"K řece," houkl mu do ucha Žlutý Vlas. Poslechl na slovo. Žlutý Vlas má pravdu. Přeběhnou přes kameny a... snad mají nějakou naději. Smekli se po břehu. První plochý kámen byl přímo před nimi. Ostrý Dráp skočil. Noha se mu smekla, zatápal ve vzduchu, ale rovnováhy nenabyl a skácel se do ledové vody jako podťatý!

Ledově studená voda mu vyrazila dech. Na okamžik zmizel pod hladinou, bolestivě se udeřil do ramene, proud ho vymrštil vzhůru, ale nedokázal se nadechnout a znovu se ponořil. Žlutý Vlas doskočil šťastně, dokázal se udržet na plochém kameni. Věděl, že to nejhorší má už za sebou - všechny další kameny jsou blíže od sebe, než je ten první od břehu. Ohlédl se, aby zjistil, kde vězí jeho přítel.
Na břeh přibíhali ozbrojení Kajmani. Ve svitu jejich pochodní Vlas spatřil, jak se něco mihlo ve vlnách prudké vody. Vzápětí si uvědomil, že je to Drápova ruka!
Nezaváhal ani na okamžik. Upustil raneček s potravinami a měchem na vodu a vrhl se střemhlav tam, kde se voda zmítala nejprudčeji. Poddal se proudu, paže a nohy natažené, nechal se jím vést, ale také smýkat o kameny. Byl ale připravený na údery a na bolest, dokázal si zachovat pružnost, takže střetnutí s kameny - a že jich bylo ažaž - neměla osudné následky.
Proud ho rychle odnesl z dosahu mihotavé záře pochodní. Pohltila ho temnota. Zrak mu teď nebyl k ničemu, řítil se jenom hmatem. Jakmile to jen trochu šlo, šátral kolem sebe v naději, že nahmátne Drápa. Zatím ale byly všechny pokusy marné, mezi prsty mu proudila jenom voda. Rychle si zvykl na chlad vody a už dokázal vydechnout a nadechnout. Velký úspěch - ostatně byla to otázka života a smrti! A co Dráp? Jak se jemu daří noční plavba peřejemi? Nebyl ale čas na úzkostné myšlenky. Nejdříve je třeba přežít, a pak je možno starat se o něco jiného.
Naštěstí proud pozbýval na prudkosti. Vlas si uvědomil, že peřeje končí a že v těchto místech se Řeka stáčí do mírného oblouku. V těchto místech loví Kajmani raky - břehy jsou tu poněkud podemleté, prostoupené kořeny olší a vrb. V klidnější vodě Vlas dokázal udělat několik temp. Co nejvýše se vyšvihl nad hladinu a vykřikl: "Drápe!"
Vzápětí ho něco udeřilo do zad a propadl se do temnoty.
Probral se na břehu, nahé prokřehlé tělo zabalené do teploučké pokrývky. Zamžoural do plamenů ohně. Do nozder mu vstoupila vůně pečeně a jakéhosi sladkého teplého nápoje. Zaslechl hlasy.
Nadzvedl se na loktech.
"Přišel k sobě!" zaslechl radostný výkřik Ostrého Drápa.
Usmál se. Tak přece se kamarád zachránil...
A už ho spatřil. Také on měl přes ramena přehozenou pokrývku a krvavý šrám pod levým okem napovídal, že jeho noční plavba se neodbyla bez nepříjemných příhod. Za ním přicházeli dva muži, jeden štíhlý, vysoký, zato ten druhý byl tak zavalitý, že musel jistě pocházet z města jménem Roma.
"Představ si, kdo nás zachránil... Mne taky, samozřejmě, bez něho bych se utopil!"
Štíhlý muž vstoupil do záře ohně. "Rad Haager!" vyjekl Žlutý Vlas. Lovec si klekl k mladíkovi a položil mu ruku na hruď.
"Cítíš se dobře?"
"Ano... Nic mi není. Kdo... je s tebou?"
Žlutý Vlas předpokládal, že Rad Haager vedl skupinu pronásledovatelů vyslaných Jo Vessym, aby provinilce přivedla zpátky do osady. Zachránil nás, uvažoval Žlutý Vlas, ale musíme za to zaplatit cenu prohry a potupy. Kdo ví, zda by nebyla lepší smrt ve vlnách. U ohňů by starci vyprávěli příběh o dvou mladých bojovnících, kteří vyměnili život za vidinu tajemství.
"To je Bahyl Salinas," představil Rad Haager zavalitého muže.
"Zdravíčko, mládenče," pozdravil Salinas mladíka. "Můžeš mluvit o velikém štěstí, že jsme se rozhodli tábořit právě tady. Tvůj přítel Haager zaslechl volání, a tak jsme nejdřív vytáhli mladého muže jménem, ehm, Dráp. Potom jsme pátrali po tobě. Moc života v tobě nezbývalo, když tě Rad Haager našel!"
Žlutý Vlas vyprostil zpod pokrývky ruku a vděčně ji svému zachránci stiskl. Pak se zadíval lovci do očí.
"Ale... Rade... já tě na vlastní oči slyšel v náčelníkově chýši. Říkal jsi, že..."
Odmlčel se a rozpačitě pohlédl na tučnou tvář Bahyla Salinase, zmačkanou do grimasy, kterou považoval za dobrácký úsměv. Salinas na něho mrkl.
"Co asi mohl říkat? Že jsem podvodník? Že se mi nedá věřit? Je to tak, starý brachu?"
Pleskl Rada Haagera po plecích. Lovec se usmál trochu provinile.
"Mýlil jsem se. Pak jsem o tom všem uvažoval a rozhodl jsem se, že se vrátím do města Romy za Bahylem Salinasem. Právě jsme tu seděli a uvažovali, koho dalšího pozveme ku pomoci, protože já sám na ten úkol nestačím."
"Ptáš se na jaký úkol?" ozval se Dráp. "Odhalení skrýše, zničení zabijáků, to je úkol Rada Haagera a my mu budeme pomáhat!"
Tlustý muž pleskl rukama o sebe a propletl prsty do sebe.
"Jako jedna rodina. Jako jedna rodina!"
Žlutému Vlasu rozkvetlo srdce radostí. Rad Haager nás nevrátí do osady... naopak, vezme nás s sebou na výpravu. Jaké štěstí, jaká sláva nás čeká! Všude u ohňů...
"Kde je Terr?" zeptal se najednou.
"Daimona jsem nechal ve městě. Na takovou výpravu ho nemohu brát. Nemáš hlad? Nebo žízeň? Měl by ses posilnit, čeká nás namáhavá cesta!"
Usmál se tak přátelsky, tak povzbudivě, že Vlas si přestal lámat hlavu otázkou, kterak to, že Rad Haager opustil svého nejvěrnějšího druha a vypravil se na nebezpečnou výpravu doprovázen tlustým mužem z města zvaného Roma.

8.

Kovové dveře vězely v rámu a ten byl vklíněn do skalního masívu. Ani ta nejostřeji nabroušená čepel nepronikla do škvíry mezi rámem a dveřmi. Skulina byla tenčí vlasu, okem sotva postřehnutelná.
Kamenní muži rozbili v kotlině tábor a byli zřejmě odhodláni setrvat tu tak dlouho, dokud se jim nepodaří dveře otevřít.

Jon Hal, kouzelník klanu, je nepřestával ujišťovat, že ve svých prorockých snech spatřil ty dveře otevřené. Za nimi se skrývají poklady. Jsou tam neviditelné sítě na chytání dravých ptáků, jsou tam skoby, které proniknou i do té nejtvrdší skály. Jsou tam nádoby s potravinami a nápoji, sladkými, hořkými i kyselými. Je tam šatstvo i obuv. Je tam vše, co si může srdce Kamenného muže přát.
Hrozná Skála naslouchal nadšeným proslovům svého mecina s rostoucí nedůvěrou.
Poklady, poklady... uvažoval. Proč by lidé z města stěhovali poklady do hor a uzavírali je ve skalní skrýši? Na shromáždění Bratrstva bílého plamene se hovořilo o tom, že za dveřmi je ukryto nějaké strašné tajemství. Nemá nakonec pravdu Rad Haager a také Valdo Man? Oba se přimlouvají - jak dosvědčil ostatně i sám Jon Hal - za to, aby se žádný člen klanů Pláně, Řeky a Hor dveří nedotýkal.
Naštěstí jsou všechny pokusy o otevření dveří marné.
Hrozná Skála nebyl zvyklý počítat. Čas neovládal jeho život, a tak náčelník už ani nevěděl, jak dlouho táboří se svými lidmi před tajemným objektem ve skále. Bylo mu to lhostejné. Nezaznamenal ani, kolik pokusů o otevření dveří podnikli. První pokus jim připadal šťastný a zdálo se jim, že jsou už jenom na krůček od cíle. Ve dveřích vězelo veliké kolo. Náčelník ho popadl, napjal svaly - byl připravený na odpor, zabral a kolo se roztočilo tak snadno, že hromotluk div neupadl. Ještě štěstí, že jeho lidé byli příliš vyděšení! Nikdo se neodvážil ani pousmát směšnému přehmatu Hrozné Skály.
Kolo se tedy roztočilo a někde uvnitř se ozvalo kovové cvakání. Jon Hal, aby zvýšil dramatický efekt okamžiku, vztáhl paže k nebi. Kamenným mužům, alespoň některým z nich, se zachvěla kolena při spatření mocného kouzelníka ozdobeného dřevěným okružím a splývavým pláštěm, s rukama vzpaženýma k nebesům. Kouzelník teď asi rozmlouvá s duchy předků, povolává je na pomoc, prosí o přispění, možná ale že jim i vyhrožuje. Mocná, nevyzpytatelná je jeho síla!
Náčelník dál točil kolem. Cvakání ustalo, kolo se vesele točilo, ale dveře se ani nehnuly.
Náčelník jím točil stále rychleji a byl čím dál nervóznější.
Uvědomoval si, že oči všech shromážděných se upírají na jeho záda. Takřka cítil palčivý tlak mezi lopatkami. Těšil se, až se teď stane něco významného, že dveře povolí, všichni řeknou "ááách", a jakmile jim to náčelník dovolí, pohrnou se k pokladům. Nejdříve ovšem vstoupí dovnitř on, Hrozná Skála.
Oči se upírají, kolo se točí, ale to je zatím vše.
Náčelník zanechal dalšího úsilí a obrátil se k mecinovi.
"Co radíš?" zeptal se navztekaně.
"Možná... že používáš příliš mnoho síly," mínil Jon Hal opatrně. Spustil paže podél těla a přišoural se ke dveřím. "Lidé ve městě nespoléhají tolik na sílu, jako na důvtip."
"Důvtip," zahučel náčelník. Neměl to slovo rád. "Tak mi ho ukaž... ten svůj důvtip."
Po pravdě řečeno, toto nebyly první dveře, které kouzelník spatřil. Mnoho podobných je v podzemních prostorách, ve kterých se konají pravidelná i nepravidelná shromáždění Bratrstva bílého plamene. Kolem je třeba točit hned na jednu, hned na druhou stranu... a v dlaních člověk musí mít cit. Také to cvakání uvnitř dveří má svůj význam.
Nicméně ať Jon Hal namáhal důvtip sebevíc, výsledek jeho úsilí byl stejný jako prve, kdy náčelník namáhal svaly.
A tak se přede dveřmi střídali muži silní i důvtipní. Došlo i na oheň a metání balvanů, na páčení, šťourání, řezání, kopání a bušení, jen noc přerušila úsilí Kamenných mužů, a jakmile ustoupila před náporem slunečních paprsků, všechno to začalo nanovo, a všechno marné, marné.
Míra trpělivosti náčelníka Kamenných mužů se blížila naplnění a byla to otázka krátké chvíle, kdy Hrozná Skála zavelí k odchodu, když tu z výše skal kdosi zvolal:
"Můžeme vám nějak pomoci?"
Náčelník Kamenných mužů zkoprněl.
Na skalním útesu, vysoko nad jeho hlavou, stáli čtyři muži.
Čtyři docela cizí muži!
To bylo cosi neslýchaného. Tyrkysové hory od věků patřily jen jeho klanu a cizinci se směli odvážit jen do odlehlých končin, avšak nikdy sem, do srdce horstva, kde pramení Řeka, učí se skákat po kamenech a v rozpustilé dětské hře se přátelí s potůčky a bystřinkami, sílí a moudří, aby mohla v plné síle sestoupit do nížiny. Jenom Kamenní muži mají právo žít v okolí pramene Řeky!
Temné mručení se začalo zvedat jako náznak vzdálené bouře. Bojovníci, stejně překvapení jako jejich náčelník, se chystali k zápasu. Nedovedli si představit, že by setkání se čtyřmi cizinci mohlo skončit jinak než bojem!
"Mír!" volal shůry mluvčí těch čtyř, statný bojovník v oděvu lovce z Pláně. "Přicházíme v míru!"
"Stráže...," vyrazil ze sebe Hrozná Skála. Tím chtěl říci: Co jste provedli s našimi strážemi? Nedovedl si představit, jak jinak mohli projít soutěskami, než po zkrvavených tělech ubitých strážců!
"Náš přítel Bahyl Salinas pochází z města," vysvětloval cizinec. "V jeho létající chýši jsme se dostali až sem k vám."
"Létající chýše!" vykřikl kouzelník Jon Hal vztekle. Jakožto příslušník Bratrstva bílého plamene věděl o ujednání, uzavřeném s mandyrem mandyrů města Romy, správcem Scharrou: Létající chýše mužů z města nebudou rušit klid klanů Pláně, Řeky a Hor. Jak se mohl tento Bahyl Salinas odvážit? Ten Bahyl Salinas, o kterém se mluvilo na posledním shromáždění Bratrstva s hlubokými pochybnostmi a podezřením? Lovec jménem Rad Haager...
Kouzelníkovi svitlo. Ten muž nahoře musí být Rad Haager.
Oslovil ho.
"Ano, jsem Rad Haager. Tento mladý bojovník se jmenuje Ostrý Dráp, jméno jeho přítele je Žlutý Vlas. Ty jsi Jon Hal, mecin klanu Kamenných mužů, a soudím, že vedle tebe stojí náčelník Hrozná Skála. Dovolte, abychom se k vám připojili a pomohli vám otevřít dveře ukrývající tajemství."

Jeho poslední slova takřka zanikla v neurčitých, zato hlasitých projevech nevole Kamenných mužů. Taková drzost, jak jen se někdo odvažuje... Kamenní muži začali podupávat. Vždycky to dělali před bitvou. Rytmus dupotu uváděl krev do varu, tak tomu bylo od věků.
Hrozná Skála si však zachoval chladnou hlavu.
Cizinci jsou nepočetní, prsty na jedné ruce je počtem převyšují. Muž z města možná zná tajemství dveří a lovec jménem Rad Haager je možná schopen Kamenným mužům pomoci...
"Sestupte!" zvolal vzhůru, a pak se obrátil ke svým bojovníkům a několika štěkavými rozkazy je přiměl ke klidu.
Sestup ze skalní stěny byl obtížný zejména pro Bahyla Salinase, který se poprvé v životě ocitl na místě tak nehostinném a neschůdném. Trpěl převelice, co chvíli uklouzl a bolestivě se udeřil a bez pomoci tří párů rukou by se dolů v pořádku nedostal. I pohled na směšného tlustého cizince Kamenné muže poněkud uklidnil. Takto nevypadá nebezpečný protivník!
Když se konečně dostali dolů, přistoupili k náčelníkovi a kouzelníkovi a znovu je obřadně pozdravili. Náčelník opakoval slovo "mír". Střetnutí tím bylo znemožněno, nebo alespoň značně oddáleno. Duchové předků jsou mimořádně citliví na porušení posvátného významu tohoto slova a žádný člen klanu Pláně, Řeky nebo Hor se neodvážil porušit úmluvu o neútočení, uzavřenou výměnou slova "mír".
Při takovém setkání se sluší usednout a v klidu pohovořit.
Tak se stalo i tentokrát. Nebyl to ale bezstarostný hovor přátel. Jon Hal byl zvědav na to, jak se mohlo stát, že Rad Haager změnil názor. Na shromáždění Bratrstva bílého plamene kouzelník klanu Volných lovců tlumočil názory Rada Haagera. Charakter Bahyla Salinase je pochybný, jeho záměry záhadné, tak nějak to Valdo Man vyjádřil. Skalní skrýš je dlužno nechat na pokoji. Kdo ví, proč Bahyl Salinas tolik stojí o to, aby ji lovci otevřeli. A teď tu stojí Rad Haager a chystá se provést právě to, před čím ústy svého mecina varoval!
"Bahyl Salinas je moudrý muž," pravil Rad Haager. "Moudrost prýští z jeho vznešených úst, jako Řeka vytéká z lůna Hor. A byl by nemoudrý ten, kdo by jeho slovům nevěnoval sluchu, kdo by o nich nepřemýšlel a protivil se jim. Byl jsem nemoudrý - proč to nepřiznat - když jsem nepochopil do všech důsledků, o čem Bahyl Salinas hovoří. Později jsem však změnil názor. Zde jsem já, Rad Haager z klanu Volných lovců, a prosím vás, statečné bojovníky klanu Kamenných mužů, abyste nás přijali mezi sebe a svolili k tomu, abychom vám pomohli."
"Co je v nitru skal?" zeptal se náčelník.
"Spí tam lidé-nelidé," odpověděl Bahyl Salinas hbitě. "My lidé z města jim říkáme androidé. Jsou to lidé, protože vypadají jako lidé a jednají jako oni, současně to nejsou lidé, protože se nenarodili, nikdy nebyli dětmi. Vznikli ve velkých domech... chýších, kterým říkáme továrna. Jsou to stroje."
Pochybovačně pohlédl na náčelníka. Pochopil, co mu Bahyl Salinas říká? Zdá se, že ano.
"Jsou nebezpeční...," podotkl Jon Hal.
Bahyl Salinas se k němu obrátil. "Správně! Ano, jsou velice nebezpeční. Byli vyrobeni proto, aby zabíjeli."
Kamenní muži, ještě před chvilkou hluční, ani nedutali.
Mazaný tlouštík bystře hleděl kouzelníkovi do očí.
"Veliká je vaše odvaha, mužové. Nebojíte se rušit klid spících zabijáků." Usmál se. "Kterak to?"
"Hory skrývají mnohá tajemství," odpověděl Jon Hal vyhýbavě. "Zde je náš domov. Tajemství Hor jsou naše tajemství."
"Chcete se spících zabijáků zmocnit," pokračoval Bahyl Salinas ve výslechu. "Je to tak?"
"Náš klan je malý. Potřebujeme pomoc!" řekl Hrozná Skála prudce. "Proč to neříci bez vytáček? Ano, chceme zabijáky probudit. Nepřejeme si boj. Přidají se k nám. Budou nám vděčni za to, že jsme je probudili. S jejich pomocí se staneme nejmocnějším klanem Hor, Řeky a Pláně."
Bahyl Salinas blahosklonně přikývl. "Chytře vymyšleno."
Za jeho zády si Ostrý Dráp a Žlutý Vlas vyměnili pohledy.
Co tohle má znamenat? O čem se tu hovoří? Do jakého plánu byli právě zasvěceni? A co Rad Haager? Jak je možné, že s něčím takovým souhlasí? Byli ale mladí a neměli právo zasahovat do porady starších. Dál tiše naslouchali a vzrůstal v nich nepokoj.
"Pořád ještě nám chcete pomáhat?" ozval se Jon Hal. Hleděl na Rada Haagera.
"Zabijáky je třeba zničit," řekl lovec klidně. "Takový byl původní záměr Bahyla Salinase."
"Původní...? Teď už je jiný?"
"Marníme čas prázdnými řečmi, jako kdybychom nebyli muži ale tlachavé ženské. Čas plyne bystřeji než voda v Řece. Nejdříve je třeba otevřít dveře."
Žlutý Vlas nevěřil svému sluchu. Tohle že jsou slova lovce proslulého moudrostí? On sám, Žlutý Vlas, mladík nedospělý, by je volil rozvážněji. Po očku pohlédl na přítele. I on poslouchal s pootevřenými ústy. Také mu zřejmě nešlo na rozum, co to Rad povídá!
"Dobrá," řekl Hrozná Skála. "Všechny naše pokusy byly bezvýsledné. Uvidíme, jak se bude dařit vám."
Vstal, a to byl pokyn pro ostatní. Kamenní muži, kteří si poposedali v širokém půlkruhu, vstali poněkud váhavě, bez velkého nadšení, Jon Hal vstával důstojně, ale možná vinu na jeho pomalosti nesly pochyby. Zato Rad Haager povstal bystře a bez váhání zamířil ke kovové desce opatřené velkým lesklým kruhem.
"Chceš pracovat sám... nebo ti naše přítomnost nevadí?" zeptal se ho Jon Hal zdvořile.
"Nepotřebuji samotu," odpověděl lovec. "Nemám před vámi tajemství."
Přede dveřmi nalezl zbytky neúspěšných pokusů: otlučené kameny, hromadu ohořelých větví, polámaná páčidla, popel, třísky. Několika kopanci prostor vyčistil a Kamenní muži se nemohli neobdivovat jeho síle. Nikdo z nich by nedokázal nakopnout velký kámen, aby odletěl jako raneček hadrů! Úcta k volnému lovci v nich vzrostla, úcta, ale také

trochu bázeň se jim usadila do srdce.
Když bylo uklizeno, lovec sáhl do mošny. Vylovil odtud nevelkou černou krabičku, opatřenou dvěma řadami bělostných kostek.
"Bez tohoto kouzla," řekl mecinovi, "nelze dveře otevřít. Marně jste se namáhali. I kdybyste zde strávili zbytek svých životů, neocitli byste se ani o píď blíže svému cíli."
Několikrát přiložil zkusmo krabičku na dveře. Na jednom místě, blízko středu, černý povrch ožil, jaksi zteplal. Černá barva znenadání přešla do temně purpurové, pak do rudé, krvavě červené, a jak Rad Haager krabičkou pomalu pohyboval, hned temněla, hned světlala. Hrozná Skála si uvědomil, že cizinec hledá určité místo na ploše dveří: Jakmile se mu vzdaluje, barva je tmavší, čím je blíže, tím je světlejší.
Nikdo ani nedutal, i Jon Hal obdivně sledoval čarování Rada Haagera. Krabička zaplála jasným, téměř bílým světlem. Rad Haager se vítězně usmál.
"Jsme blízko, přátelé," řekl. Prstem se dotkl jedné, pak druhé kostičky. Ve dveřích se ozval šumot, takřka neznatelný, takže ho slyšeli kromě Rada Haagera jen muži v prvních řadách, mandyr s mecinem a někteří bojovníci. V bázni začali ustupovat. Strach se přenesl i na ostatní.
Rad Haager se dotkl třetí kostky. Kovové kolo se začalo zvolna otáčet. Žlutý Vlas si uvědomil, že mu jektají zuby. Jestlipak i muž z města, onen Bahyl Salinas, má strach? Ohlédl se, ale nikde tlouštíka nespatřil.
Co tomu říká Ostrý Dráp, napadlo ho.
Přítel ale upřeně civěl před sebe, ústa pootevřená , a nespouštěl z očí Rada Haagera. Lovec mezitím poodstoupil a s rukama podepřenýma o boky pozoroval otáčející se kolo kovových dveří . Kostka teď zářila jasným světlem.
"Drápe . . . Drápe!" zašeptal mu Vlas naléhavě. "Tučný cizinec tu není."
"Cože?" odpověděl Dráp nepřítomně.
"Dívej se . . . Rad Haager se dotkl čtvrté kostky!"
Celá plocha dveří teď začala zářit. Ocel ztratila kovový lesk, zdálo se dokonce, že se vypařuje, její hmotná podstata se mění v pouhý kouř, v přelud.
Ozvaly se první výkřiky hrůzy. Žlutého Vlasa se začala zmocňovat panika. Celou myslí se upnul na Salinasovo zmizení. Proměny dveří mu naháněly strach a měl sto chutí vzít nohy na ramena. Ostýchal se však před Ostrým Drápem, před Radem Haagerem, před Kamennými muži. Ne, nesmí utéct. Měl by však nalézt Bahyla Salinase...
Pomalu, aby nevzbudil pozornost, udělal první krok nazad, docela maličký, takřka neznatelný. Že to ale byl krok první, měl rozhodující význam... Po něm následoval druhý, třetí, krátce - Vlas se dal na ústup a po nějakých deseti krocích se bez ostychu otočil a pílil vpřed, jen aby byl co nejdál od strašidelných dveří, ovládaných Radem Haagerem.
V poklusu dospěl až do místa, kde se skála lomila. Údolí se tu rozšiřovalo a tvořilo širokou mísu s pozvolnými stěnami. A tam Žlutý Vlas spatřil Bahyla Salinase.
Tlouštík byl k němu otočený zády. Stál doširoka rozkročený a zřejmě něco držel v obou rukách. Skláněl hlavu a plně se soustřeďoval na jakousi tajemnou činnost. Vlas zvolnil a přibližoval se k němu jenom tiše,co noha nohu mine.
Pak strnul.
Padl na něho stín, a když vzhlédl, spatřil lesklé břicho létající chýše, ve které on sám, spolu s Drápem, Radem Haagerem a Salinasem, přiletěl sem do hor! Doposud chýši viděl jenom z boku a samozřejmě zevnitř. Naháněla mu strach, připadala mu jako netvor z pohádek, které tak rádi vyprávěli starci u večerních ohňů: oválné tělo, šestero článkovaných končetin, vpředu oči - létající chýše se dovedla i pohybovat jako živý tvor, chodila vpřed i vzad a uměla samozřejmě létat, velice rychle a bezhlučně.
Při pohledu zdola vypadala snad ještě hrůzněji než z boku. Její nohy byly vytrčené do stran a připomínaly paráty obrovitého ptáka. Vlas vykřikl hrůzou. Salinas se po něm ohlédl, zaklel a mávl na něho, aby utekl, nepřekážel, ztratil se... Létající chýše klesala. Vlas přestal křičet, protože si uvědomil, že Salinasův stroj na něho nemá spadeno. Docela poklidně přistál přímo před tlouštíka a na jeho vrcholu se otevřel vstupní poklop. Jako zmámený, Vlas postoupil o několik kroků. V hlavě se mu honily zmatené myšlenky . Leknutí způsobené náhlým zjevením létajícího stroje se projevovalo už jenom lehkým chvěním kolen. Vystřídala ho uctivá bázeň, pokora před čímsi neznámým a nepochopitelným. Vlas, třebaže uvnitř létající chýše byl a pocítil radosti či trýzně letu, se stále ještě vnitřně nesmířil se skutečností, že lidé z města dovedou létající chýše stavět a ovládat. Do zmatených útržků myšlenek a pocitů však stále naléhavěji zaznával hlas rozumu: Salinas prchá a jeho útěk nevěstí nic dobrého. Jistě má úzkou souvislost s počínáním Rada Haagera. Co se asi skrývá za dveřmi? Co nahnalo Salinasovi takový strach? Co ho přimělo k útěku? Proč tučný muž prchá ještě dříve, než Rad Haager dveře otevřel?
Za jeho zády se ozval křik desítek hrdel. Bylo to zvolání hrůzy, tak nějak křičí zvířata ve chvíli nejvyšší úzkosti. Skalní stěny odrážely křik, pohrávaly si jím, lomily ho, vracely ho zpět a zase nazad, křik se valil dolinou, koulel se tu jako černý balvan strachu, nabýval na objemu jako lavina, pohlcoval zoufalého mladíka, nutil ho, aby padl na kolena a zakrýval si uši dlaněmi...
Salinas se vyšplhal s překvapivou obratností po schůdcích nahoru a vklouzl dovnitř létající chýše.
Salinas prchá... , oznamoval hlas rozumu klidně. Co se stalo Ostrému Drápovi? Musím se vrátit, abych příteli pomohl... ale Salinas zatím uteče a už nikdy ho neuvidím.
Vlas si uvědomoval, že jeho přítel se ocitl ve strašlivém nebezpečí. Měl ho rád a chtěl udělat všechno pro jeho záchranu. Současně ale chtěl zabránit Salinasovi v útěku. Co je důležitější? Věrnost k příteli, anebo smysl pro povinnost?
Povinnost...
Trojlístek se vypravil na nebezpečnou cestu, aby odhalil tajemství Bahyla Salinase. O tom se všichni tři vzájemně ujišťovali, když uháněli v sedle ukradených koní stepí prozářenou sluncem. Mámrád upadl do osidel nastražených

dívkou (podle jeho mínění krásnou), Dráp... Ubohý Dráp! Musí se o sebe postarat sám.
Žlutý Vlas se rozhodl.
Vyrazil z hrdla bojový pokřik klanu Volných lovců a prudce se rozběhl vpřed. Od létající chýše ho dělilo už jen dvacet, jen deset kroků.
Stroj se zachvěl.
Mladík běžel tak rychle, jak jen dokázal. V ústech pocítil chuť vlastní krve.
Pozdě!
Stroj se zachvěl, šestero nohou se odlepilo od kamenité půdy , létající chýše se pomalu stáčela předkem k mladíkovi.
Už jen tři kroky, dva ...
Stroj se zvedl do výše.
Skok!
Žlutý Vlas dal všechny zbytky sil do toho zoufalého skoku. Na okamžik pozbyl váhy, vyletěl prudce vzhůru, zamával rukama, cosi se ocitlo v jeho dlaních, prudce stiskl prsty, přitáhl se pažemi, zahákl nohy... Zůstal viset na jedné z článkovaných noh létající chýše Bahyla Salinase! Stroj se poněkud zhoupl, ale automaty vyrovnaly náhlou změnu zatížení. Bahyl Salinas, uvelebený v pilotním křesle, si ani nevšiml, co se vlastně stalo. Vznesl se do bezpečné výše a tam pomalu plynul vzduchem ke skále, která mu zakrývala pohled do údolí.
Žlutý Vlas se vyšplhal po vytrčené noze poněkud výše. Dovedl vždycky dobře šplhat po stromech a jednotlivé články kovové nohy mu usnadňovaly oporu. Zprudka oddychoval a srdce mu zběsile tlouklo, také žaludek se mu povážlivě houpal, ale brzy nabyl tolik klidu, že se odvážil pohlédnout dolů.
Vzápětí zavřel oči, tak strašný to byl pohled, ale pokušení bylo příliš veliké, takže znovu oči otevřel.
Létající stroj dospěl na úroveň skalního zlomu.
Odtud Bahyl Salinas - a také Žlutý Vlas - mohli pozorovat, co se v údolí děje.
Dveře už byly otevřené, či - přesněji řečeno - zmizely, proměnily se snad v páru, snad ve světelné záření. Rad Haager stál vedle nich, nehnutý jako socha, ruce založené na prsou. A z nitra skály vybíhali muži. Jací to byli muži!
Byli vysocí, ramenatí, tak statní, že i Rad Haager, muž výjimečně urostlý, vypadal ve srovnání s nimi jako nedospělý mladíček. Na hrudi měli pancíř z téhož modrého kovu, z jakého byl zhotoven Radův meč. Boky kryla krátká suknice z kůže, pravděpodobně z kůže tissana, toho hrozného tlustokožce, obývajícího močály na jižním okraji Zelené pouště. Na kolenou a loktech měli ti muži kovové chrániče. Přilbici však neměli žádnou, dokonce neměli žádné vlasy. Jen kovový kroužek, na dva palce široký, jim obepínal hlavy. Ozbrojeni byli krátkými ostrými meči.
A dovedli jimi zacházet!
Hned jak vyběhli na volné prostranství, dali se do hrozného díla. Kamenní muži se pokusili náhlému útoku vzdorovat, ale jejich boj byl marný. Krátké meče těch strašných bojovníků jim přerážely zbraně v rukou, a tak, bezbranní, podléhali sekům a úderům pěstí. Útok netrval dlouho - Salinas i Žlutý Vlas stačili zahlédnout, jak čelo útočného šiku vniká do shluku Kamenných mužů - a už se půda stačila zbarvit krví, už se objevila první bezvládná těla poražených.
Rad Haager pohlédl vzhůru.
Žlutý Vlas z výšky jasně viděl jeho pozorné oči. Zdálo se, že se nejenom dívá na létající chýši, že naslouchá nějakému hlasu. Lidé z města dovedou hovořit na dálku, to Žlutý Vlas věděl. Promlouval snad Bahyl Salinas k Radu Haagerovi?
Jako na odpověď Rad Haager pokývl, zprudka se otočil a bez hlesu zvedl paži.
Jako jeden muž, všichni bezvlasí bojovníci se zastavili. I ten, který právě uvolnil paži, aby ťal mečem, dokázal ruku zastavit v nejprudším pohybu, takže se čepel zastavila na dvě pídě od hrudi vyděšeného Kamenného muže. Ustrnutí netrvalo dlouho. Bojovníci klidně zasunuli zbraně do pouzder a obrátili se k Radu Haagerovi, svému veliteli.
Žlutý Vlas nevěřil svým očím a naprosto nechápal, co se dole děje. Dovedl si něco srovnat v hlavě, to ano. Dveře údajně skrývaly strašlivé tajemství, v nitru skal spali lidé-nelidé, umělí zabijáci, toto všechno se potvrdilo. Co ale s nimi má společného Rad Haager, bojovník klanu Volných lovců, muž opěvovaný při slavnostech, oblíbený všemi klany Pláně, Řeky a Hor pro svou statečnost a spravedlivé srdce? Bylo o něm známo, že se vždycky zastal slabšího proti silnějšímu, že se ho právem obávali lidé zlí a utíkali se k němu ti, jímž bylo ublíženo.
Rad Haager, stejně klidně, jako prve přihlížel řeži, přijal hold bezvlasých bojovníků a znovu se obrátil tváří k létající chýši.
Najednou vztáhl paži a namířil prst. Žlutý Vlas si uvědomil, že Rad Haager míří svým prstem na něho.
Lovec něco křičel, Žlutý Vlas nerozuměl ani slovo, a přece věděl, co znamená to volání. Rad Haager upozorňuje, že se něco nekalého děje na spodku létající chýše, v těch místech, kam Salinas nevidí. Teprve teď se začal pořádně bát.
Strach měl tak veliký, že se ani nestačil podivit tomu, co se stalo. Rad Haager zradil příslušníka vlastního klanu - to bylo něco tak neslýchaného, že by tomu Žlutý Vlas nikdy nevěřil, kdyby mu to někdo vyprávěl. Naopak rozhněval by se a pravděpodobně by řádně zpražil smělce, který pomlouvá lovce všemi váženého a milovaného.
Pohlédl vzhůru, ale neviděl nic víc než lesklé břicho stroje. V zrcadlovém povrchu spatřil své vyděšené oči, tvář i tělo, groteskně zkreslené, takže vypadal jako nějaké strašidlo. Stroj uvázl nehybně ve vzduchu, ani se nehnul.
A pak se rozletěl.
To byl let! Salinas uvolnil všechny rezervy a gravitační motory spustily na plný výkon. Obrovská síla se pověsila mladíkovi na ramena a táhla ho dolů. Zubatina hor se blížila příšernou rychlostí, stačí jen maličko a ubožák se rozbije o skalní stěnu. Rozkřičel se hrůzou - ale nepustil se. Naopak. Do paží i do nohou se mu zakousla křeč, všechny svaly se mu napjaly a nebyl by se mohl pustit, ani kdyby chtěl. Už nevnímal sama sebe, nevnímal totožnost vlastního já, stal se z něho k smrti vyděšený organismus, který bojuje o přežití se silami, jejichž podstatu nechápe.
Salinas změnil směr. Graviplán v plné rychlosti zahnul vpravo v úhlu devadesáti stupňů. Do mladíka se opřela nová síla, ze zcela nečekané strany. Ale ani tentokrát nestačila na to, aby rozevřela stisk paží a nohou, aby překonala

svalovou křeč. Stroj zakroužil, vystoupal kolmo vzhůru a pak plnou rychlostí padal. Žlutý Vlas vyděšeně hleděl na skalní rokli, která mu otevírala náruč s úděsnou prudkostí, a koutkem oka zahlédl další nebezpečí: dvě článkovité nohy, obratné jako hadi, se k němu blížily, aby ho setřásly.

9.

Bahyla Salinase ovládaly protichůdné pocity. Úkol daný Hlasem splnil a byl na to náležitě hrdý. Bude ale ten, jemuž dal jméno Hlas, zcela spokojený? Je pravda, co zjistil Fran Masten, že totiž ten, kdo vystupuje jen jako bezejmenný hlas, je ve skutečnosti mimozemšťan? Ve městě Romě pracuje několik agentur Kruhu, dvě výzkumné stanice, jsou zde zpravodajové několika informačních okruhů. V těchto institucích pracují osoby mimozemského původu, samozřejmě humanoidního typu. Největší pozornost budí plavnaci z planety Tramionu, o které se tvrdí, že hraje v Kruhu nejvýznamnější roli, už proto, že civilizace na Tramionu patří k nejstarším v Galaxii. Sandralové jsou dobří právníci a diplomaté, m'zikové se zabývají záležitostmi ekonomickými. Přilétají sem ovšem i turisté. Zdá se, že Sluneční soustava je v poslední době magnet turistického ruchu Kruhu, zřejmě proto, že Planetární unie pozemského lidstva je v Kruhu nováčkem - k prvnímu kontaktu došlo před pouhými pěti lety.

Komu patří hlas, čili - kdo je oním tajemným Hlasem? Je to plavnak, sandral, m'zik, anebo patří k jiné rase galaktického společenství? Je v Romě usazen trvale, anebo oslovuje Salinase zdaleka, prostřednictvím telekomunikačních kanálů? To Bahyl Salinas nevěděl, a právě tato neznalost ho nesmírně zneklidňovala.

Dlouho mu trvalo, než aktivoval komunikátor a sdělil obslužnému procesoru spojový kód. Znal ho zpaměti, nikde si ho nepoznamenal. Hlas mu ho nadiktoval při posledním spojení, s výslovným upozorněním, že ho smí použít jenom v tom případě, že úkol bude splněn.

Úkol zněl: Vyprovokovat ozbrojené střetnutí mezi bojovníky loveckých klanů a zabijáckými androidy.

Obslužný procesor suše oznámil, že vzal kód na vědomí. Nastala nesnesitelně dlouhá chvíle čekání. Salinasův zrak těkal po pracovně. Stopy zmařených nadějí, holografické obrázky ženy, kterou miloval, zklamal a která ho opustila. Skupinový obrázek: závěrečný ročník Kybernetického institutu na Ganymédu. Se Salinasem dnes neudržuje styky ani jeden z těch, kdo jsou na obrázku. Pohár vítězství ve Velké solární. Vítězství . . . Salinas ho získal podvodem. Nikdo mu ho nedokázal, tím hůře pro něho. Nakonec osaměl, spojil se s inženýrem Easym, dalším životním ztroskotancem. Co teď spolu dělají, oč se snaží, jakou hru podnikají? Zdaří se jim návrat na výsluní společenského uznání, anebo zůstanou ve stínu pohrdání?

"Slyším," ozval se Hlas.

"Úkol je splněn," řekl Salinas rozechvěle.

"Podrobnosti," děl Hlas. "Dnes odpoledne ... našeho času ... došlo ke krvavému střetnutí. Androidi napadli bojovníky klanu Kamenných mužů.."

"Chci důkazy," přerušil ho Hlas.

"Stačí vám obrazový záznam?"

"Podívám se na něj."

Tato Odpověď Salinase poněkud uklidnila. Několikrát si přehrál záznam pořízený z kabiny graviplánu a mohl být spokojen svým dílem. Střetnutí vypadalo velkolepě. Jednotlivé souboje - pokud se toto slovo hodí pro masakr, který se v údolí odehrál - byly zaznamenány s odpouzející věrností. Vražedné stroje bušily, kopaly a sekaly do ubohých Kamenných mužů bez špetky lítosti, a ti neměli naději na obranu. Převaha byla zdrcující. Neznámý mimozemšťan bude spokojen.

"Jste připraven?"

"Nemám rád hloupé otázky, Salinasi."

"Jak myslíte," řekl Salinas, trochu nakvašeně. Strach z něho zvolna opadal a měnil se v jakousi vzdorovitost. Dal pokyn procesoru a ten uvolnil tok obrazové informace ze záznamového krystalu. Salinas se zájmem pozoroval výjevy zobrazované na kontrolním displeji. Jak asi působí na psychiku bytosti zrozené pod cizím sluncem? Salinasovi bylo Kamenných mužů líto a při pohledu na některé mimořádně surové epizody se mu chvěl žaludek. Mimozemšťan takové pocity jistě nemá.

Zvláštní . . . O Kruhu se tvrdí, že nezná násilí. Dokonce je to jedna z podmínek členství v galaktickém společenství: do Kruhu je přijata jen taková společnost, která dokázala v sobě překonat všechny formy přímého i nepřímého násilí, nátlaku a vykořisťování. To platí obecně, myslel si Salinas. Skutečnost je vždycky trochu jiná a mnohem složitější, než jsou obecně stanovené zásady. I na jiných planetách žijí bytosti, které mají podobný osud jako já. Společnost jim nerozumí, ubližuje jim, nepřijala je do svého středu, nepochopila jejich výjimečnost. Jsme z jednoho těsta, tento takzvaný Hlas i já, uvažoval Salinas.

"To je všechno?" otázal se Hlas, když ukázka skončila.

"Nevím, co jste čekal. Přál jste si střetnutí, a toto bylo střetnutí. Výsledek pokusu je jednoznačný: Proti androidům nemají ti divoši nejmenší šanci."

Věděl jsem dopředu, že to tak do padne, pomyslil si, ale neodvážil se promluvit nahlas.

"Další důkaz vašeho hlupáctví," odtušil Hlas. "Toto je jenom jedna malá epizoda. Nemá vůbec žádný význam. Androidi překvapili ty ubožáky. Napadli je dřív, než stačili zaujmout obranné postavení."

"Obranné postavení?" zvolal Salinas užasle. "Vy si vážně myslíte, že člověk má ve střetnutí se strojem naději na vítězství?"

"Útočník má vždycky výhodu, zejména tehdy, když napadne oběť, která útok nečeká. Studujte dějiny svého rodu, Salinasi. Ve vaší historii se dočtete o válkách zahájených silnou agresívní mocností. První útoky jsou úspěšné, zdá se, že oběť podlehne. Ale pak dojde k přelomu. Čím strašnější jsou porážky, tím větší vzdor vyvolávají. Jako by ty rány

oběť posilovaly. A nakonec se ze zdánlivě poraženého stává vítěz."
Salinas se ušklíbl. Hlas k němu ještě nikdy nepromlouval tak dlouho a souvisle jako teď. Stává se z něho mluvka, tlachal...
"Ta hra musí mít pokračování!" ukončil Hlas svůj proslov. "Přeju si, aby lovci ukázali, co v nich vězí, aby nasadili do boje všechny svoje síly tělesné i duševní. Chci, aby pochopili, že v bitvě je jejich osud. Chci..."
"To je ale nesmysl!" vykřikl Salinas "pochopte, já zmohu ledacos, ale všechno ne! Správa kolonie na Marsu nikdy nepřipustí, aby se na loveckém území rozvinula dlouhá válka. Nevím, jestli se zpráva o bitvě v Tyrkysových horách dostala do města, ale až se to stane, správce Scharra nařídí vyšetřování..."
"Hlupák a zbabělec. Vždycky jsem věděl, že jste takový."
"Spílejte mi, jak chcete, ale tím nepřinutíte vodu, aby tekla do kopce. Vy jste si chtěl vyzkoušet, jak dopadne střetnutí člověka a stroje. Stálo mě to hodně námahy, než jsem takové střetnutí dokázal vyvolat, ale podařilo se. Ti chudáci trpěli kvůli vašemu pokusu, jsou ranění, zmrzačení, někteří možná i zahynuli. A to vám nestačí? To je vám málo? Co byste ještě chtěl?"
Do Salinase vjela bojovnost. Dlouhé dny obav a napětí na něm zanechaly hluboké stopy. Nevěřil, že se mu podaří úkol splnit, a zřejmě by ho nesplnil bez inženýra Easyho a jeho důvtipu. Rad Haager to byl skvělý tah! Inženýr Easy je skutečný génius. Usnoval složitý plán, a vyšel mu stoprocentně. Může být na sebe pyšný. I on, Salinas, dobře sehrál svoji úlohu, i on má právo na uspokojení. Co tedy dál? Každý člověk si musí stanovit svoji hranici, po kterou je ochoten jít. Dál, přes hranici, ani o krok.
"Dobrá, přál jste si to," řekl Hlas. V místnosti zavládlo mrtvé ticho. Komunikátor na Salinasově stole se najednou pohnul, divně, živočišně. Tlusťoch v první chvíli nechápal, co se s přístrojem děje, a teprve po několika vteřinách pochopil, že se komunikátor roztéká.
Chtěl vykřiknout, ale nemohl. Pozvedl paži, ale šlo to těžko, lepila se mu k opěradlu křesla. Když na ni pohlédl, s hrůzou shledal, že se roztéká i jeho vlastní ruka.
To není možné, stačil si ještě pomyslet. Blouzním, mám vidiny. To už se začal roztékat i stůl, na kterém stál komunikátor, teď už k nepoznání deformovaný. Zkáza pokračovala, šířila se jako choroba. Protější stěna, která oddělovala Salinasovu pracovnu od zkušebního sálu, se zavlnila, uprostřed vznikly záhyby, nejdřív sotva znatelné, ale prohlubovaly se...
"Ne! Dost!" vykřikl Salinas.
Z dálky k němu dolehla slova Hlasu: "Splníš všechno, co ti nařizuji."
"Ano! Ano, splním."
"Nebudu čekat dlouho."
"Zařídím všechno neprodleně. Hned se do toho dám. Mám přece snahu, víte to dobře."
"O snaze nepochybuji. Zato o schopnostech... Dávám ti lhůtu dalších pěti dnů. Pak se ozvu znovu a posoudím, do jaké míry jsi vyhověl mým pokynům."
Stěna se napřímila a vyrovnala, stůl se zvedl a komunikátor na jeho ploše se zaleskl v záři lumidesků. Salinas bázlivě pozvedl ruku k očím. Byla to pěkná, tučná ruka, s krátkými prsty, na hřbetech porostlá štětinatými chlupy.
Byl to sen?
Ovšem, Salinas měl vidiny to vše, co mu nahnalo takovou hrůzu, byla pouhá halucinace. Ale co na tom záleží? Strach je vždycky stejně hrůzný, ať má skutečnou, hmatatelnou příčinu, anebo ho vyvolal pouhý přelud. Ostatně důvod Salinasova strachu nebyl jen pomyslný. Hlas dovedl - zřejmě v kterémkoli okamžiku - vyvolat přesvědčivé vidiny. Měl tedy, řečeno technickou mluvou, přímý přístup k niterným složkám Salinasova vědomí. Mohl zacházet s jeho představami podle vlastní libosti. Poutal ho k sobě neviditelnými nitkami jako loutkář marionetu.
Tlusťoch zhluboka oddychoval, pak vylovil kapesník a otřel si vlhké čelo. Pokukoval po komunikátoru. Ozve se Hlas znovu? Je tu přítomný - sám neviditelný, vševědoucí? Jsem jako moucha na talíři, nemám kam se schovat, pomyslel si. Chtěl vstát, ale podlomila se pod ním kolena. Ostatně kam chtěl jít? Poradit se s inženýrem Easym? Ten mu už jednou pomohl v této zapeklité záležitosti, jeho pomoc byla skvělá, skutečně geniální, a přece k ničemu nevedla. Střetnutí ve skalní kotlině Hlas neuspokojilo. K čemu tedy byla všechna ta námaha? Zbytečná práce...
Z pochmurných úvah ho vyrušily vzdálené výkřiky, neladné zvuky, řinčení. Pohoršeně zvedl hlavu, ale to už se rozletěly dveře a dovnitř vpadl Fran Masten.
„Zajatec utekl!" vykřikl.
Zajatec... Ten mladý divoch, který z hlouposti, anebo v náhlém pominutí smyslů, se zachytil podvozku graviplánu. V prvním popudu se ho Salinas pokusil setřást a bezmála se mu to podařilo, když ho napadlo dát řídícímu procesoru příkaz k uvolnění podvozku. Palubní počítač obsahoval ve svém operačním systému program k uvolňování podvozku v případě, že by se jeho nohy zapletly do větví travin... V poslední chvíli Salinas příkaz odvolal. Teď už sám sobě namlouval, že to udělal z dobroty srdce, z vrozeného lidumilství. Skutečná příčina byla ale jiná. V koutku mysli mu ustavičně doutnal strach před tím, co se stane, až bude po všem a správce Scharra, nebo dokonce jeho nadřízené orgány správy vnitřních planet Unie, nařídí vyšetřování. Co se stalo v Horách a kdo je za to zodpovědný? Salinas vždycky myslel na zadní kolečka a ze všech nepříjemností, které si v životě nadrobil, vyklouzl, sice s odřenýma ušima, ale přece. Podaří se mu to i tentokrát? Důležité je v každém případě nechat mezi sebou a činem prostředníka. Ve skalní dolině Salinas na nikoho nevztáhl ruku, dokonce nebyl incidentu přímo přítomný, právě odlétal graviplánem, když k tragédii došlo. Proč nic nehlásil, zeptají se ho. Inu proto, že nic neviděl, věnoval se obtížné pilotáži mezi skalními masívy. Co v Horách dělal? Dopravil tam tři lovce, kteří zbloudili a prosili ho o pomoc. Nikdo mu nedokáže, že to není pravda.
Kdyby ale mladého divocha setřásl z podvozku, dopustil by se vraždy. Z téhle bryndy by už nevyvázl. Proto odvolal uvolňovací program, při nejbližší příležitosti přistál, hypnoemitorem zbavil mladíka vědomí a dopravil ho, bezvládného,

do Romy, aby ho zde "ošetřoval" - ubožák je psychicky otřesený... Při vyšetřování to bude užitečný svědek, který pomůže Salinase očistit.
"Jak se to mohlo stát?"
Z vedlejší místnosti zazněla detonace. Masten se otočil a rychlostí, jakou dokáže vyvinout jenom android, se vrhl zpátky do dveří. Salinas se vymanil z objetí opěradel křesla a cupital mu v patách. Uprchlíka se přece nemusel bát, i kdyby došlo k nejhoršímu, Masten přijde na pomoc. Je to android vybavený schopností násilného činu, dokáže i zabít, když mu to Salinas poručí...
To, co spatřil, když dospěl na práh, bylo tak neuvěřitelné, že zapochyboval, zda to nejsou nové halucinace vyvolané Hlasem.
Kovová vrata nákladní zdviže byla rozbitá, zřejmě jediným úderem. To asi byla ta detonace, kterou před chvilkou zaslechl. Z trhliny právě vylézal bezvlasý android v modré zbroji - a hned za ním mladý divoch, do půl těla obnažený, oblečený jen do bílých nemocničních kalhot. V ruce třímal meč z modrého metalitu, standardní zbraň pro výcvik zabijáckých androidů. Modrý android se po něm ohlédl a místo aby ho udeřil, sekl či kopl, podal mu ruku, aby mu pomohl otvorem prolézt!
Protější výsuvné dveře se rozletěly. Inženýr Easy se skupinou androidů sem běžel na pomoc. Aktivoval doposud nehotové výrobky přímo na montážní lince, to bylo na první pohled patrné. Bylo jich sedm a na každém něco chybělo. Hrůzný pohled byl na tři, kteří doposud neměli hotové obličeje, jeden dokonce ještě neměl ruce pokryté syntetickou svalovinou.
"Na ně!" křičel inženýr Easy a hlas mu přeskakoval ve vysoké tónině. "Chyťte je! Toho člověka chci živého!"
Z obrovité hrudi modrého androida se ozvalo hromové zařvání, stroj ze sebe vypustil ohřátý vzduch a vzápětí nasál nový, čerstvý, aby ochladil své vnitřní agregáty, které zřejmě běžely na plný výkon.
Nehotové stroje, navíc nezaběhnuté, neměly proti němu žádnou šanci. Salinas si uvědomil, že inženýr Easy považuje Modrého, ano, tak ho nazval, za svůj doposud nejlepší výrobek, mimořádně zdařilý. Také při záběhu a výcviku Modrého užil Easy nových metod, které zřejmě byly účinnější než všechny dosavadní. Tento Modrý dosáhl pohádkové hranice pěti setin sekundy a dokázal reagovat i ještě rychleji, třebaže to odporovalo teoretickým výpočtům. Jeho pohyby byly tak rychlé, že žádný člověk by nestačil sledovat, co se vlastně děje. Salinas jen mohl pozorovat postupnou zkázu Easyho ubohého oddílu. První se rozpadl android s nehotovými pažemi: Najednou stál, rozlomil se vedví a dopadl na zem jako nešťastná hromádka nesmyslně pomíchaných součástek a parabiotických komponentů. Dva další androidi strnuli, zůstali stát nehybně, paže rozhozené do stran, podobni pitvorným sochám vytvořeným sochařem-humoristou. Ale ani mladík nezůstal nečinný. Sotva prolezl s pomocí Modrého probouranými dveřmi, bystře se rozhlédl kolem sebe a sotva spatřil Salinase, bojovně zamával mečem nad hlavou a vyrazil ze sebe ječivý pokřik svého klanu. Salinas by nejraději zmizel zpátky v těch dveřích, kterými vběhl do sálu, jenže v prvních okamžicích se od nich neopatrně vzdálil, a co horšího, souboj Modrého se čtyřmi zbylými protivníky se povážlivě přesouval právě sem. Inženýr Easy si toho všiml, křičel a mával na Salinase, aby se k němu připojil.
Žlutý Vlas zaútočil. Zle by to se Salinasem dopadlo, kdyby mu v poslední chvíli nepomohl Fran Masten, jeho osobní strážce. Nebyl ozbrojený, ale stačil pouhou holou rukou zachytit Žlutého Vlasa za zápěstí. Mladík se marně zmítal, aby se vysvobodil ze sevření, k ničemu nevedly kopance, které protivníkovi zasazoval. Salinas vyvinul snad nejvyšší rychlost, jakou byl schopen svému zavalitému tělu udělit, a doběhl k Easymu, sotva popadaje dechu.
"Nezabíjej ho," vypískl. Masten poslušně pokýval hlavou.
Modrý právě zničil další dva androidy, když do jeho zorného pole padl Masten třímající paži mladého bojovníka. Jediný obrovský skok ho přenesl přes polovinu rozlehlého sálu, modravý stín prokmitl vzduchem a strašný stroj zase odtančil vstříc těm dvěma, kteří zbyli. Salinas hned nepochopil, co se stalo, protože Masten a mladý divoch zůstali v přesně stejném postoji, v jakém byli před výpadem Modrého: nakročení proti sobě, divoch s mečem, v napřažené pravicí, android ho drží, taktéž pravou rukou, za zápěstí. Něco se ale přece změnilo, nápřah se zvětšuje, ano, divoch zvedá meč ještě výše, useknutá androidova pěst mu visí na předloktí jako příšerný náramek, a pak sek! a kdyby Masten nestačil včas reagovat, metalitový meč by rozpoltil plastik jeho lebky vedví.
"Ke mně!" vykřikl Salinas. Uvědomil si, že Masten je příliš daleko na to, aby ho mohl chránit, kdyby se Modrý pokusil zaútočit. Zatím je zaměstnán soubojem se dvěma posledními androidy, zřejmě těmi nejpodařenějšími, protože je doposud nestačil přemoci. Ale o vítězství bylo už teď rozhodnuto. Modrý, třebaže bojoval proti dvojnásobné přesile, útočil a jeho dva protivníci se bránili.
Easy uchopil Salinase za paži.
"Musíme pryč...," sykl mu do ucha a táhl ho ke dveřím.
"Jenže... on uteče!"
Salinas pochopil, co tím Easy myslí, a opakoval rozkaz. Modré oči světlovlasého androida se zablýskly. Oba muži vklouzli do dveří. Salinas se ohlédl. Jeho osobní android se poslušně postavil do vchodu, vysoký, ramenatý. Zaujal obranný zápasnický střeh, zmrzačenou pravící (z rány prýštila bílá chladicí emulze) si kryl energetické centrum v těžišti těla, levou končetinou kryl centrum inteligence a rozhodování v hlavové části. Uvědomoval si, že se blíží konec? Měl nějaké pocity? Prožíval cosi jako strach? To Salinas nevěděl, a dokonce si tuto otázku ani nepoložil.
Konstruktér androidů a jeho šéf prchali úzkou chodbou. Za jejich zády hřměly výkřiky bojujících strojů. Ozvěna se valila stísněným prostorem jako předzvěst zániku, Salinas se ohlédl: Masten dosud stál ve dveřích a vychutnával poslední okamžiky své existence.
"Sem," zavelel Easy, ramenem rozrazil dveře a vtáhl Salinase do laboratoře.
I tady to vypadalo jako v chirurgickém sále, nechyběl tu dokonce ani stůl, na kterém ležel napůl rozebrané tělo umělého člověka. Šik asistentorů vyrovnaný podél stěny čekal na povel, byla tu testovací zařízení nejnovějšího typu, v

baterii vyvíječů bublaly výživné roztoky a syntetické tkáně se v nich obalovaly novými vrstvami. Easy ale všem těm skvělým strojům a přístrojům nevěnoval ani špetku pozornosti. Hnal se přes místnost dlouhými skoky, až dospěl k protější stěně. Tam rozbil pěstí skleněná dvířka červeně natřené skříňky, krvácející rukou uchopil páku a stáhl ji k sobě. Uvolnil ramena, pomalu se otočil a usmál se, ne už nejmladší, k smrti unavený člověk.
„Paralyzátor vyšších funkcí," poznamenal k Salinasovi. „Parabiologické funkce pokračují, ale android není schopen žádných úkonů vyžadujících inteligenci." A protože sám neměl o inteligenci Bahyla Salinase velké mínění, dodal na vysvětlenou:
"Tudíž není schopen útoku."
"Dosah?" vyštěkl Salinas. Naděje se tetelila v jeho hlase.
"Jenom v téhle pracovně, bohužel. Je odstíněná, chápete?"
Nelidské výkřiky doléhající pootevřenými dveřmi z chodby potvrzovaly, že krutý boj strojů pokračuje. Ne, ti, kteří zápasili v hale, skutečně nebyli paralyzováni!
"Jak se to mohlo stát?" zeptal se Salinas naléhavě.
"Nehoda," pokrčil Easy, teď už opět klidný, vyrovnaný džentlmen. "Chtěl jsem Modrého vycvičit, aby nahradil Mastena ve funkci osobního strážce. Dokonalý stroj... Masten proti němu nevydrží ani půl vteřiny. V jeho programu je klíčový kód. Když divoch utekl, poslal jsem za ním Modrého, aby ho chytil a přivedl nazpět. Komunikace v pracovním režimu, chápete? Nezbytná manipulace a tak podobně...," přešel Easy do technické hantýrky, snad proto, aby si pomohl vyváznout z rozpaků.
"Modrý poslechl, divocha chytil... a ten nešťastnou náhodou pronesl klíčové slovo. Modrý teď patří psychicky jemu, poslouchá jenom jeho rozkazy."
"Jaké je to slovo, sakra?"
Easy pokrčil rameny.
"Prastarý pozdrav lovců Pláně, Řeky a Hor. Mír."
Salinas okázale zvedl oči ke stropu a vzdychl. Pak se vylekaně otočil. Výkřiky utichly v hale i na chodbě nastalo ticho.
"Chudák Masten," podotkl Easy. "Zvykl jsem si na něho. Byl opravdu jako člověk. Snad ten nejlidštější android. kterého jsem kdy...",
Venku se ozvaly kroky.
Salinas zbledl a přitočil se k Easymu. Inženýr se usmál.
"Zachovejte klid," řekl měkce. "Sotva Modrý vstoupí, ztuhne a nebude o nic nebezpečnější, než asistory tam u stěny. Škoda jen, že mu paralyzátor nevymaže klíčové slovo z paměti. Tahle iniciace je nezvratná. Jakmile divoch slovním klíčem odemkl pojistný obvod, Modrý patří jenom jemu, navždycky, chápete?"
"Chápu, že jste hlupák!" vykřikl Salinas. "Paralyzátor zneškodní Modrého, ale divocha ne! To není žádný android, to je člověk, a pěkně zuřivý, můžete mi věřit!"
A na důkaz těchto slov Žlutý Vlas, člověk, pěkně zuřivý, stanul s mečem v ruce na prahu laboratoře.

10 .

Dívčin hlas zněl měkce, konejšivě. Oheň dohasínal, ale jen několik docela malých dětí usnulo. Ostatní seděli a bez hlesu naslouchali jako vždycky, když Bělice začala vypravovat.
Ne snad že by neznali starou báji o zlatých lodích, které přivezly praotce praotců dnešních lovců odkudsi z hlubin nicoty. Spolu s nimi přivezly i zvířata a ptactvo, ryby i hmyz, semena travin a stromů. Po dotyku s kamenitou půdou Pláně se zlaté lodě rozplynuly a vytvořily v nadoblačné výšce obrovskou průhlednou chýši. Když se to stalo, praotcové praotců zvolali: Jak se dostaneme nazpět, jak se vrátíme tam, odkud jsme přišli? A zlaté lodě, proměněné v průhlednou chýši, zaplakaly, protože si uvědomily svůj omyl. Plakat nepřestaly. Slzy stékají po stěnách průhledné chýše, shromažďují se v hlubinách Hor, odtud prýští v podobě pramenů, stékají do potoků a bystřin, až se konečně spojují, aby vytvořily Řeku, milostivou a životodárnou.
Mámrád slyšel ponejprv takové vypravování. Jeho klan Volných lovců si jinak vysvětloval příchod lidí na Mars. Vnitřně se trochu bouřil proti dívčině vypravování, z něhož jasně vyplývalo, že nejvýznamnější klany Marsu žijí podél řeky a ze všech říčních klanů nejlepší jsou - jak jinak - Kajmani. Dívka však vyprávěla báji s takovým zanícením, že dokázala vstoupit do srdce každému, kdo ji poslouchal, a samozřejmě i mladému Volnému lovci, který pro ni měl srdce otevřené.
Dnes to byl Mámrádův šťastný den. Noha ho přestala bolet, klanový kouzelník mu sňal poslední obvaz - a noha nezabolela, ani když na ni zprudka došlápl. Úžasná rychlost, s níž se zlomenina zhojila, by asi udivila lékaře ve městě jménem Roma, ale tím si Mámrád nelámal hlavu. Znalosti klanových kouzelníků považoval za cosi přirozeného, čemu není třeba se divit.
Dalo se předpokládat, že Zlomený Zub oznámí náčelníkovi Mokré Tlapě, že cizinec se uzdravil a snese zpáteční cestu do rodné osady. Kajman však nedal ani náznakem najevo, že mu přítomnost mladého muže v jeho chýši jakkoli vadí. Mámrád měl dokonce pocit, že ho Zubova rodina vzala za svého a že se celkem přirozeně schyluje ke chvíli, kdy Zuba požádá, aby mu dal Bělici za ženu.
Než se to může stát, musí se osvědčit jako dobrý rybář, to pochopil brzy po svém příchodu do osady. Dokud byl upoután na lůžko, pilně se cvičil ve splétání sítí a navazování udic, Bělice mu všechno trpělivě vysvětlovala, opravovala chyby a nikdy se mu nevysmála za nešikovnost. Dokonce se ho zastala, když se mu sestry pošklebovaly. A dnes, ve šťastném dni, se Mámrádovi poprvé podařilo ulovit statného candáta oštěpem. Byl mnohem šťastnější než loni, když poprvé složil venku na Pláni grugera: Tehdy ho pochválil otec, blahopřáli mu přátelé, malé děti mu provolávaly slávu, ale dnes... dnes se na něho usmála Bělice, a to byla odměna, jaké se nic nevyrovná.

Bělice skončila svoje vypravování a posluchači uznale zamlaskali.
Mámrád jí stiskl obě ruce.
"Bylo to... úžasné. Nikdy jsem neslyšel nic podobného."
Smutně se usmála. "Povídačky pro malé děti. Já jsem ještě věřila, že to je všechno pravda. Zlaté lodě... průhledná chýše... A dnešní děti? Ty vědí dobře, jak to bylo ve skutečnosti. Naši předkové pocházejí z modré hvězdy..."
Pohlédla vzhůru, kde Země zářila sinalým světlem.
"Co na tom záleží, jak to bylo ve skutečnosti. Krásně jsi vypravovala... jsi krásná... nejkrásnější."
Vytrhla mu ruce z dlaní a sklopila oči. Lekl se. Bál se, že dívka vyskočí a uteče. Zůstala ale sedět.
Posluchači se zvolna rozcházeli, odnášeli spící děti v náručí, staří lidé se belhali, opřeni o sukovité hole. Bělice stočila k mladíkovi oči.
"Nejsem krásná. To se ti jenom taková zdám."
"Ne, to není pravda!" zaprotestoval bouřlivě. "Já to musím vědět, protože..."
"Protože...?" napověděla otázkou.
"Protože tě mám rád."
"To je přece tvoje jméno!" rozesmála se. Pocítil horkost na tvářích. "Tak jsem to nemyslel. Já... já tě mám opravdu rád. Chci tady s tebou zůstat, navždycky. Už nechci být Volným lovcem. Chci se stát Kajmanem. Postavím si chýši u Řeky, budu lovit ryby. Chci s tebou..."
Vyrušily je kroky. Ohlédli se. Přicházela k nim trojice mužů, vpředu Mokrá Tlapa, náčelník Kajmanů, o něco vzadu Han Pagas a vedle kouzelníka Zlomený Zub. Mámrád měl oči trochu oslněné ohněm, ale přece postřehl, že se v pozadí černají nějaké hrozivé stíny. Uvědomil si, že osada je nepřirozeně tichá, nikde zpěv, nikde smích či křik, i ti psi přestali štěkat.
Bělice se k němu přivinula, jako by ho chtěla chránit.
"Mámráde z klanu Volných lovců," oslovil mladíka náčelník, "chci od tebe slyšet pravdu a nic než pravdu. S jakou jsi přišel a jaké jsou tvé úmysly?"
Oba mladí lidé bázlivě povstali. Mámrád docela nesmyslně zatoužil, aby mu noha zase praskla, aby se v bolesti zhroutil na zem a celý příběh aby začal poznovu.
"Chci se stát Kajmanem," vyhrkl. "Zlomený Zube, prosím tě, abys mi dal svoji dceru Bělici za ženu. Budu jí pánem i služebníkem, ochráncem i ochraňovaným, budu stát s ní a nikdy proti ní, dokud nás nerozdělí smrt," opakoval prastarou formuli, jíž mladí muži žádali otce o ruku dcer. Zlomený Zub pohlédl na kouzelníka a rozpačitě přešlápl.
Kouzelník vztáhl paži.
"Slova nebyla vyřčena, hlas nedolehl k uším," prohlásil.
I to byla stará posvátná formule. Zbavovala Zlomeného Zuba povinnosti odpovědět. Kdyby Zlomený Zub Mámrádovu žádost odmítl, vyvolal by tím nepřátelství, kdyby svolil, uvedl by do rozpaků náčelníka.
Bělice se však nedala odbýt.
"Slova byla vyřčena a hlas dolehl k uším!" vykřikla. "Co má tohle všechno znamenat? Mámrád tě o něco požádal, otče, a ty musíš odpovědět."
"Mlč dívko," okřikl ji Mokrá Tlapa. "Nevíš, co mluvíš. Tento mladík patří ke klanu Volných lovců. Ke stejnému klanu jako Rad Haager. Do osady přibyl posel z Hor. Rad Haager zradil svůj klan, zradil všechny lovce Pláně, Řeky a Hor. Dokud nebude polapen a potrestán, všichni členové klanu Volných lovců budou považováni za vyvržence!"
"Rad Haager nedovede zradit!" vykřikl Mámrád. "Mě můžete urážet, jak chcete, třeba mě zabijte, ale Rad Haager je můj přítel. Je to přítel vás všech!"
Kajmani, kteří obestoupili skupinku v širokém okruhu, souhlasně zamručeli. Nebyl mezi nimi nikdo kdo by neslyšel o Radu Haagerovi, statečném lovci, který nedbal prokletí a pronikl až do města Romy a sám samojediný porazil na hlavu armádu nepřátel - tak se o tom zpívalo u ohňů.
Han Pagas vztáhl ruce nad hlavu, aby Kajmany umlčel, a pak stručně vypověděl co se dozvěděl o události, k níž došlo v horách. Rad Haager se postavil do čela skupiny lidi-nelidí, jimž lidé z města říkají androidé. Jsou to neobyčejně nebezpeční válečníci. Dovedou zasadit nesmírnou rychlostí údery, jejichž síle nikdo nedokáže vzdorovat. Utkali se s vybranou skupinou Kamenných mužů. Byli to nejlepší lovci a bojovníci klanu. V jejich čele stál samotný náčelník Hrozná Skála. Lidé-nelidé porazili Kamenné muže dřív, než losos stačí přeskočit práh peřejí. Rad Haager vedl lidi-nelidi do tohoto boje.
"Nevěřím!" křičel Mámrád a marně mu Bělice šeptala do ucha, aby neodporoval, protože tím jen zvyšuje hněv náčelníka i kouzelníka.
Han Pagas se vážně obrátil k mladému muži.
"Ani mně se nechce věřit, Mámráde. Události však bylo přítomno mnoho svědků, mezi nimi i mecin klanu Jon Hal."
"I mecin se může mýlit!"
Han Pagas se zasmušil a obrátil se k náčelníkovi.
"Myslím, že nebudeme marnit čas zbytečným rozhovorem s mladíkem cizího klanu. Nechceme ti udělat nic zlého, mládenče. Prostě musíš od nás odejit, to je všechno."
„Po Stopě Rada Haagera se vypravili všichni bojovníci Pláně, Řeky a Hor," dodal náčelník Mokrá Tlapa.
"Jeho dny jsou sečteny. Až bude spravedlnosti učiněno zadost, zasedne rada pilotů klanu. Rozhodne o tobě."
Poslední slova zněla neurčitě, ale Mámrád je pochopil zcela přesně: rada zváží možnost jeho návratu a podle všeho rozhodne, že k návratu svolí. Jenže... Mámrád nechce odejít od Bělice ani na krátkou chvilku, tak krátkou - jak to řekl mecin - že stačí lososovi k přeskoku přes peřeje.
Z dálky zaznívalo houkání sýčka, v nedaleké mokřině skřehotaly žáby. Řeka dnes opojně voněla - právem ji Kajmani

považovali za živoucí bytost. Mámrád si zamiloval Bělici, ale i Řeku, a také lidi, kteří kolem Řeky a spolu s Řekou žijí. Ne, nechce odejít!
"Přeji si zkoušku," řekl a hlas se mu přitom třásl.
Nevěděl, zda i Kajmani znají zákon zkoušky. Jakmile se bojovník dostane do rozporu s náčelníkem, mecinem a radou pilotů, má ještě právo zkoušky, tak je tomu zvykem u Volných lovců, a jak Mámrád slyšel, i u jiných klanů. Způsoby zkoušky jsou rozmanité. Častý je souboj se zavázanýma očima, vedený silnými klacky, někdy dokonce mečem. Lakmoné požadují, aby muž podstupující zkoušku vytáhl předmět pohroužený do nádoby s vřelou vodou, Bílé Draby konají zkoušku ještě krutější: muž oblečený do roucha napuštěného olejem určeným k pálení prochází mezi dvěma ohni. Také Havrani řeší spory zkouškou: dva rozvadění muži se postaví proti sobě s rozpaženýma rukama. Věří se, že v právu je ten, kdo vydrží s rukama rozpaženýma déle, zatímco křivopřísežníkovy ruce klesnou.
Náčelník pokynul nejbližšímu lovci, který držel v ruce pochodeň, aby přistoupil.
"Nikdo nemá právo odmítnout žádost o zkoušku," řekl vážně. Plamen pochodně pitvorně tančil, jako by se radoval z krutého divadla, které tu nastane. "Musím tě ale varovat. Zkouška Kajmanů je neobyčejně obtížná."
Smutně se na Mámráda usmál. "Můžeš svoji žádost odvolat."
"Odvolej," šeptala Bělice. "I za dne se zkouška sotva komu podaří. A teď v noci..."
"Mlč, dívko!" Obořil se na ni Han Pagas. "Zkouška je věc mužů. Nemáš právo ovlivňovat rozhodnutí."
"Trvám na zkoušce," opakoval Mámrád umíněně.
"Jsi cizinec v našem klanu. Lidé si tě oblíbili. Získal jsi srdce jedné z našich nejkrásnějších dívek. Přijali jsme tě pod naši střechu. Myslím," rozhlédl se kolem sebe náčelník, "že mladý muž z klanu Volných lovců má právo vědět, v čem zkouška spočívá."
Souhlasné mručení schválilo náčelníkův úmysl.
Mokrá Tlapa se tedy znovu obrátil k Mámrádovi.
"Budeš vhozen do vody, hned nad peřejemi, s rukama svázanýma za zády. Peřejemi propluje každý, ale jen nečetným se podařilo plavbu přežít!"
"Jenže je noc!" vykřikla Bělice. Postavila se před mladíka, ruce zaťaté do pěstí, plamen pochodně se jí odrážel v očích.
"Neřekl jsi Volnému lovci celou pravdu."
"Mlč! Cizinec nesmí...," vykřikl kouzelník, ale to už se dívka otočila k mladíkovi a řekla: "V zátočině pod peřejemi žije Velký Kajman. Ve dne je neškodný, ale v noci opouští brloh a vydává se na lov. Je to posvátné zvíře našeho klanu. Proto se o něm nesmí mluvit."
"Zradila jsi tajemství klanu!" soptil náčelník. "I ty jsi vyvrženec, Bělice! Odejdi spolu s mladíkem, který..."
"Já také žádám zkoušku," řekla Bělice.
Výkřiky úžasu vylétly k hvězdnatému nebi. Tohle bylo něco neslýchaného. Ve starých písních se vypravovalo o lásce a obětování, ale život byl vždycky prostší, střízlivější než báje vypravované starci. A teď, před očima současníků, se rodí nová legenda...
"Bělice, nesmíš...," vrhl se kupředu dívčin otec, ale Bělice uchopila mladíka za ruku a ustoupila o krok.
"Stůj, otče. Už ti nepatřím. Jsem... jeho."
Slzy se objevily v očích Zlomeného Zuba. Rybář byl zdrcen. Nechápal, jak se mohlo stát, že štěstí, o kterém ještě v podvečer nepochyboval, se tak rychle zhroutí. Oblíbil si mladíka a byl šťastný, že do jeho rodu vstoupí mladá síla. Mámrád byl sice trochu nešikovný, ale rychle se učil. Pyšnil se svým prvním úlovkem a Zlomený Zub se radoval spolu s ním. A teď...
"Přineste provazy...!" poručil náčelník. "Zde zůstanou jenom piloti klanu. Vy ostatní odejděte do Zátoky smutné olše."
"Ne...," zaprosil Zlomený Zub, "Shromáždíme se pod peřejemi... milost... milost..."
Kdyby se všichni obyvatelé osady shromáždili v zátoce pod peřejemi, Velký Kajman by se možná vylekal a zůstal ve svém brlohu. Jenže náčelník rozhodl jinak. Klan se shromáždí až v následující zátoce. Velký Kajman nebude rušen a v klidu může vykonat svou strašnou práci. Uchopí kořist zubatou tlamou, která dokáže překousnout silnou větev, a začne se otáčet zběsilou rychlostí, na záda, na břicho, na záda - jako vřeteno tkadleny. Nikdo nevydrží to strašné cloumání... ztratí vědomí, a pak zvíře, v jehož pancéřovaném těle bytují duše zemřelých příslušníků Klanu, vytáhne oběť na břeh, rozsápe ji pazoury a pozře.
Dva piloti přinesli provazy, ostatní svítili pochodněmi. Dav řadových příslušníků klanu v tichosti odcházel. Plameny pochodní se mihotaly ve tmě, zmenšovaly se, mizely v křovinách. Dým spáleného dřeva a smůly překryl vůni vody. l žáby, jako by vytušily, že se děje něco neobyčejného, umlkly a jenom sýček v temné dálce opakoval chmurné proroctví.
Muži s provazy a pochodněmi obestoupili oba mladé lidi.
"Naposledy vás varuji," promlouval k nim náčelník. "Kam paměť klanu sahá, nikdo nepřežil noční zkoušku. Kdyby... snad ...ve dne... Odejděte, prosím."
"Vím, že bychom se mohli vrátit, náčelníku, až bude odhalena lež o zradě Rada Haagera. Co by sis ale myslel o Kajmanovi, který prosil o zkoušku a pak před ní zbaběle utekl?"
"Nepochybuji, že jsi statečný, a věřím také, že by z tebe byl dobrý rybář i dobrý otec rodiny a v neposlední řadě bojovník. Nejde ale jenom o tebe, Mámráde. Bělice je dívka, kterou si všichni oblíbili. Není ti jí líto?"
"Nevěřím, že Rad Haager zradil. Nevěřím, že se spojil s lidmi-nelidmi. Někdo tě obelhal, Hane Pagasi, ať to byl mecin klanu Kamenných mužů nebo někdo jiný. Rad Haager není schopen zrady. Mám pravdu, a protože mám pravdu, já - i Bělice - proplujeme peřejemi bez úhony, pozdravíme se s Velkým Kajmanem a připojíme se k vašemu lidu v Zátoce smutné olše."
Ještě před chvílí ho krušil strach, ale čím déle hovořil, tím více se uklidňoval. Věřil, věděl, že má pravdu. A kdo má

pravdu, je nezranitelný.
Jaký by život měl mít smysl, kdyby tato zásada neplatila?
"Spoutejte jim ruce," zavelel náčelník suše.
Muži s provazy v rukou přistoupili blíže.
"Chci být spoutána spolu s Mámrádem," řekla Bělice.
"Zbláznila ses?" žasl náčelník.
"Udělejte, jak jsem řekla. Připoutejte nás zády k sobě, a tak, abych měla nohy tam, kde Mámrád má hlavu."
Mladík ustrnul. Nepřišla snad dívka o rozum?
Uvědomil si, že má nepatrnou naději na přežití, ale takhle... naději jich obou klesá do nicoty, Bělice se na něho usmála.
"Důvěřuj mi. Proč si myslíš, že mi říkají Bělice? Peřejemi jsem proplula častěji, než Mokrá Tlapa hodil do zátoky svoje sítě. Na co čekáte? Udělejte, co jsem vám poručila!"
Starší klanu věru nebyli zvyklí na takový tón, nedali by si ho líbit od muže, tím méně od ženy, a ještě méně od mladé ženy... Teď ale byli tak zmatení, že se nezmohli na žádnou námitku.
Mámrád si lehl na bok a nechal si spoutat ruce, Bělice také, v poloze, kterou si určila. Potom piloti zvedli to podivné živé břemeno a odnášeli je do tmy, kde prudká voda hučela mezi balvany.
Muži šli pomalu, jako by chtěli oddálit vykonání toho hrozného díla. Snažili se nést své břemeno ohleduplně. To ovšem bylo poněkud komické počínání. V následujících minutách budou oba mladí lidé uvrženi do divoké vody a jejich těla se rozbijí o kameny, jaképak tedy ohledy?
"Poslouchej mě dobře," ozvala se Bělice. "Vtáhni do sebe co nejvíce vzduchu. Jakmile se tvoje hlava dostane nad hladinu, rychle vydechni a znovu naplň hruď. A kopej kolem sebe nohama co nejvíc. Pamatuj si, že moje nohy jsou tvoje ruce a tvoje nohy jsou moje ruce."
Teď teprve mladíkovi svitlo, proč vlastně Bělice trvala na tom, aby je Kajmani k sobě připoutali tak zvláštním způsobem, zády k sobě, ale hlavami od sebe. Ruce mají oba svázané, avšak dívčiny nohy se mohou volně pohybovat kolem jeho ramen. A on zase svýma nohama bude chránit její hlavu a trup před nárazem.
Chytře vymyšleno... jenže je tma. Může se plán podařit v noci? Dívka snad uhodla mladíkovy myšlenky.
"S tmou si nedělej starostí. Tak jako tak budeme mít oči zalité vodou. Ani ve dne bychom toho kolem sebe moc neviděli. A nakonec si pamatuj poslední věc: jakmile se dostaneme pod peřeje, musíme rychle na břeh. Stůj co stůj, rozumíš?"
"Ano," odpověděl Mámrád stísněným hlasem. Dívka mluvila energicky, sebevědomě. Inu, vyrostla u peřejí, byla ve vodě jako doma, ještě jako dítě dennodenně sehrávala s ostatními nebezpečné hříčky mezi balvany, Řeka je její prostředí, stejně jako savana každému Volnému lovci.
Piloti došli až na břeh.
Náčelník a kouzelník s pochodněmi v rukou přistoupili blíže. Peřeje ohlušivě burácely, jako by nedočkavě číhaly na oběť. Když Mámrád pohnul hlavou, spatřil v dálce desítky drobných světýlek. To byly pochodně Kajmanů, kteří v Zátoce smutné olše čekali na výsledek zkoušky.
Zátoka smutné olše... než se k ní dostanou, musejí proplout ještě jednou zátokou. Byla beze jména, tomu místu se prostě říkalo "pod peřejemi". Rybáři se báli označit zátoku jménem. Co kdyby se název nelíbil Velkému Kajmanovi, který tu žil? Rozzlobil by se a mohl by se mstít.
"Ještě máte poslední možnost," oslovil náčelník mladé lidi. "Stačí jediné slůvko, rozvážeme vás a můžete odejít. Dáme vám potraviny na cestu. I koně vám dáme," řekl po krátké odmlce. Zdálo se, že si tuze přeje, aby ke zkoušce nedošlo. Nevěřil, že dopadne jinak než strašnou smrtí dívky i cizího mladíka!
"Je mi trochu horko," řekl Mámrád fanfarónsky. "Chtěl bych zchladit tělo."
Piloti, v jejichž pažích oba spočívali, udiveně zahučeli. Mladík se chová neuctivě k náčelníkovi, avšak z druhé stránky uváženo projevuje odvahu, a za to mu budiž vzdána čest.
"Skončeme to," řekl Han Pagas, kouzelník klanu. "Přeji vám, aby vás duchové předků ochránili."
Piloti rozhoupali ruce, jednou, dvakrát, třikrát - a dvojice pevně svázaná dohromady letěla vzduchem. Mámrád napnul nohy a vdechl tak silně, jak jen to šlo. V ramenech pocítil cuknutí, to napjala nohy Bělice. Let trval celé věky, snad delší dobu, než po kterou žili lovci na Pláni, podél Řeky a v Horách, po kterou tu žili jejich otcové a praotcové, Předkové, kteří přiletěli z nicoty v břiše létajících ryb, jak tvrdili Kajmani, anebo v nitru kovových chýší podle názoru lovců Pláně. Snad se duchové ujali nešťastných mladých lidí, podchytili jejich těla měkkou náručí a odnášejí je kamsi vzhůru, kde stíny hrdinů posedávají kolem ohňů, jimž lidé říkají hvězdy.
Náraz na vodu byl tvrdší, než Mámrád předpokládal.
Dopadli bokem a hladina bolestivě pleskla mladíka po celé ploše těla. Na okamžik ztratil rozvahu, chtěl vykřiknout, avšak voda mu vnikla do úst a do nosu. Chtěl se zachránit rukama, ale řezavá bolest v zápěstích a na pažích mu připomněla, že je svázaný. Cítil, že se v prudké vodě otáčí. Pak jím otřáslo prudké trhnutí a přes obličej mu přejela nějaká drsná ruka. To byl balvan, o který by si byl jistě rozbil hlavu, kdyby dívka nezasáhla svou volnou nohou.
Musím kopat kolem sebe, připomněl si její slova a činil se, seč mohl. Dusil se však, protože ve snaze vypudit vodu z úst a nosu vyčerpal značnou část zásoby vzduchu z plic. Máchal střídavě levou i pravou nohou... a teď zasáhl kámen!
Dopadlo to šťastně, nalehl na něj plochou chodidla a veškerou silou se od něho odstrčil.
To mělo ještě jeden příznivý následek. Obličej se mu dostal nad hladinu! Vykřikl, ale ne strachem - byla to úleva. Vyprskl zbytky vody a stačil naplnit plíce dřív, než se znovu otočil hrudí dolů. Teď přece byla na řadě Bělice, ani ona už jistě nemá v plicích vzduchu nazbyt, i ona se musí nadýchnout.
To, že je schopen tak klidné úvahy, ho až překvapilo. Uvědomil si dokonce, že nemusí kolem sebe kopat tak prudce, jak to dělal v prvních chvílích. Je spíš třeba pomalu tápat, prohmatávat vodu kolem sebe a hlavně vnímat proudění,

protože peřeje neklokotají všude stejně rychle, nejprudší jsou v bezprostřední blízkosti balvanů. Zvýšená rychlost proudu signalizuje nebezpečí.
Teď! Pozor!
Mladík instinktivně napřáhl levou nohu dopředu, pravou ohnul v koleni, aby se jistil pro případ, že by je proud otočil a náraz by tudíž přišel z druhé strany.
A už tu byl balvan, zlý, hranatý. Voda v Řece neproudila dost dlouho na to, aby stačila balvany obrousit dokulata, jak je tomu na Zemi. Koloběh vody pod kopulí silového pole, chránící lidskou kolonii v širokém údolí mezi horou Olympus a Tyrkysovými horami, probíhá teprve několik set let. Dlouhá doba z hlediska lidského věku, ale kratičká z pohledu vodního živlu... Střet nedopadl tentokrát tak dobře jako poprvé. Ostrá hrana přejela po chlapcově stehně. Pocítil prudkou bolest a napadlo ho, že asi krvácí.
Ucítí Velký Kajman pach krve dřív, než on s Bělicí stačí proplout peřejemi?
Z dívčina vyprávění věděl, že krokodýlové mají mimořádně bystrý sluch. Kroky člověka kráčejícího po břehu slyší na mnoho hodů kamenem daleko a bezpečně se vyznají ve směsici zvuků, která se ozývá v tůni pod peřejemi. Dravé ryby se však řídí především chutí vody. Jak je tomu s kajmany?
Na dlouhé přemýšlení nebyl čas. Proud nabýval na rychlosti. Mámrád si uvědomil, kde jsou. Ocitli se v hlavním proudu peřejí, někde uprostřed Řeky. Voda tu běsnila nejprudčeji, avšak stačila odsunout stranou ty drobnější balvany od kterých zřejmě hrozilo největší nebezpečí. Pokud si mladík vzpomínal, v hlavním řečišti trůnilo několik velikých skalisek... Teď! Řev vody nabyl na síle, mladík napřáhl nohy, zapomněl na bolest a trhnutí, které mu div nevyrazilo dech, ho uvědomilo o tom, že tentokrát náraz ztlumila Bělice. A nový náraz, zas a znovu... obličej je na chvilku nad vodou, výdech a vdech, co na tom, že dovnitř vzniklo i něco vody, krůpěje dráždí plíce ke kašli, avšak hrdlo je stažené strachem nebo aspoň napětím, další náraz, tentokrát se Mámrád odrazil skvěle, hlava mu vyjela nad vodu, měl dokonce pocit, že se dostali rameny nad hladinu, vyrazil ze sebe vzduch i vodu, snad i něco krve se přimísilo, nasál vzduch... Ovládla ho podivná, snad trochu zvrácená radost.
Ano, jinak se nedal nazvat ten stav mysli člověka, který si uvědomuje, že mu jde o život, jemu i dívce, kterou má nade vše rád. Nebezpečí hrozilo v každém okamžiku, jenže už to nebylo nebezpečí slepé, všemocné. Mladík si uvědomil, že díky dívčině radě a pomoci má prostředky, jak nebezpečí čelit. Ne snad že by síly byly vyrovnané a že tedy prostředky obrany jsou v poměru k hrozbě utopení anebo drtivému úderu hranatého skaliska.
Když byl Mámrád ještě chlapec, často chodil se Žlutým Vlasem a Ostrým Drápem na nebezpečné výpravy... Jednou se chlapci pokusili ukrást samici sbarra její mláďata. l to byla krajně nebezpečná hra a Mámrádův otec, když se o věci dověděl , nešetřil ranami a zřídil synka snad ještě hůř, než by to dokázala samotná šelma. Nicméně... stálo to za to. Mámrád nikdy nezapomene na ten opojný pocit, ve kterém se prolíná odvaha a strach, podnikavost i zbabělost...
Nový náraz - také tentokrát ho zachytila Bělice. Mámrádovi se ale zdálo, že se dívka neodrazila dost silně. Předtím se kopnutí do kamene projevilo na škubnutí provazů, jimiž byli k sobě záda k zádům připoutáni. Také tentokrát se provazy zakously do obolavělých míst na rukou a ramenech, prudčeji sevřely hruď, ale bylo to nějaké divné, jakoby mdlé... Také proud se zmírňoval, řev vody už nebyl tak silný...
Že by peřeje skončily? Že by celá zkouška trvala tak krátce?
Mámrád se nadýchl a vzápětí se přetočil obličejem dolů, aby na řadu přišla Bělice. Šlo to ale velice těžce, jako kdyby dívka vůbec nepomáhala. Mámrád najednou měl dojem, že mu k zádům přivázali nějaký ranec, mrtvý předmět... Dívka byla buď mrtvá, nebo - to určitě - v bezvědomí.
Mámrád zmnohonásobil úsilí. Kopal nohama, hlavou ve vodě, aby dívka byla obličejem k hladině. Snad se dokáže sama nadýchnout, doufal zoufale. Zajiskřilo se mu před očima a kousl se do jazyka, když narazil hlavou do kamenu. Naštěstí proud už nebyl tak prudký a náraz ho nepřipravil o vědomí. Jenom to bolelo, nic víc, bezvýznamná maličkost ve srovnání s... Ne, nesmí to být pravda. Z nejhoršího jsme venku. Vždyť... ano, proud už plyne jenom líně, jsme v zátoce pod peřejemi, tady vpředu jsou dokonce pochodně, dva zachránci tu čekají! Vzápětí si uvědomil, že to nejsou pochodně, ale dvojice žlutě planoucích očí. Strašné zvíře splývalo s hladinou. Ani se nehnulo. Jen nozdry a část hlavy čněly nad vodou. Noc byla jasná, obloha zářila myriádami hvězd. Mladíka napadlo, že všechny ty hvězdy soustřeďují paprsky do očí Velkého Kajmana.
Nadýchl se a znovu se převaloval bokem tak, aby se bezduché tělo Bělice dostalo nahoru. Obrat byl snadnější než kdy jindy. Probrala se snad dívka z mrákot? Škubl rukou, aby jí dal znamení, a s úžasem shledal, že zápěstí vyklouzlo ze sevření provazu.
Pracoval pod vodou, v naprosté tmě. Snažil se nemyslet na Velkého Kajmana, na jeho oči a hlavně na tlamu, která dovede jediným klapnutím překousnout vedví čuníka, kterého předhazují členové klanu Kajmanů svému posvátnému zvířeti jako oběť. Lano jednou uvolněné se odvíjelo bez odporu. A teď - mladíkovo srdce se radostně rozbušilo - se dívka pohnula, zavířila kolem sebe rukama. Ruce už měla také uvolněné a pud zkušené plavkyně ji vedl k tomu, aby udělala několik temp a vynořila se co nejvíce nad hladinu.
Velký Kajman zavlnil ocasem. Byl nevrlý, trochu poplašený. Pochodňový průvod, který se před krátkou chvílí ubíral po břehu, ho vyrušil. Hluk vyplašil ryby i žáby a bude to dlouho trvat, než Kajmanova zátoka znovu upadne do ospalého klidu. A teď se nedaleko od jeho nozder objevila kořist. Divné zvíře... jedna hlava, druhá... zmítající se končetiny... Plaz vynikal tělesnými rozměry a silou, nikoli však bystrostí. Nechtěl se vrhat na kořist dřív, než si ji pořádně prohlédne. Ještě jednou zavlnil ocasem a tento celkem nepatrný pohyb ho posunul o několik sáhů kupředu. Teď už stačí jen maličko a kořist se ocitne tam, kde má být - v zubatině tlamy.
Bělice se vzpamatovala z úderu, ale ještě nebyla úplně při smyslech. Zachránila ji dovednost vypěstovaná léty cviku: i v mrákotném stavu dokázala uzavřít přístup do plic. Ústa nos měla plné vody, ale do vzdušnic se nedostala ani kapka. Vzduch uzavřený v hrudi už zcela vyčerpala. Dýchat! Dýchat - do této tužby se promítla podstata celé její bytosti,

Nevnímala nic než proudy vzduchu vnikající do plic. Velký Kajman usoudil, že se dost vynadíval a že jeho obraz situace je úplný a správný. To, co se zmítá před ním, na dosah jeho čelistí, není žádný cizí kajman, s nímž by musel zápasit.
Je to pouhopouhá kořist a lze se nadít, že bude chutná.
Zafuněl a uchystal se k obratu o devadesát stupňů. Jako všichni kajmani neměl rád čelní střetnutí, vyhýbal se mu, jak jen to šlo. Útočil vždycky bokem, neboť tak mohl nejlépe využít své bleskurychlé mrštnosti. Čelisti, to byl pouhý svěrák, kdežto ocas mu sloužil za hlavní smrtící zbraň.
V tom okamžiku se Bělice vzpamatovala a rázem pochopila, kolik uhodilo. Peřejemi se dostali zřejmě bez úhony, ale tady, v bezejmenné zátoce, zkouška skončí - špatně. Chtěla vykřiknout, ale děs jí to nedovolil. Ohlédla se po Mámrádovi. Mladíkova hlava nehnutě vyčnívala z vody. Je zřejmě hrůzou úplně omámený, chudák... pomyslela si Bělice a hned ji napadlo, že to asi bude poslední myšlenka jejího života.
Plaz sebou hodil na stranu. Ocas udeřil do hladiny jako olbřímí bič, ozvala se ohlušující rána a dívkou zazmítala vlna. V tu chvíli Mámrád vyrazil kupředu. V záři hvězd na okamžik zahlédla jeho bílé paže. Letěly vstříc netvorově hlavě.
Konec... Čelisti klapnou, pak nové prásknutí ocasem...
Velký Kajman vskutku ocasem práskl, a nejednou. Zuřivě bičoval hladinu kolem sebe, nad vodou se mihlo světlé břicho, jednou, dvakrát... Příšera rotovala kolem své osy, mrskala sebou a dělala takové vlny, že to v zátoce bylo horší než v peřejích.
"Ke břehu!" vykřikl Mámrád. Bělice okamžitě uposlechla jeho výzvy. Nechápala, co se děje, ale stačila si uvědomit, že bezprostřední nebezpečí pominulo. S Velkým Kajmanem se něco stalo, a ať to bylo cokoli, dalo to mladým lidem nejcennější dar - chvilku času.
Prudce švihla rukama i nohama a vyrazila k temné mase břehu. Uvědomila si, že konec provazu má stále ještě uvázaný kolem pasu. Kdyby se zastavila, snad by se jí podařilo uzel rozvázat... Ale na něco podobného prostě nebyl čas.
Mámrád také usilovně plaval, ale ať dělal, co dělal, dívčině rychlosti se nevyrovnal. Ohlédla se a spatřila jeho hlavu o několik délek za sebou.
Uprostřed zátoky netvor zuřivě tloukl hlavou a ocasem do vody. Už byl tady, udýchaný, upachtěný... Mámrád. Rukou se zachytila travin převisle rostoucích na břehu, druhou podala mládenci, který už už ztrácel síly. Nohy se jí zabořily do bahna.Tady někde je kajmanův brloh. Páchlo to zde smrtí. Na pochmurné úvahy nebylo kdy. Odrazila se a uvízla břichem na hraně břehu. Bestie zmítající se ve vodě stačila zahlédnout podezřelý pohyb na břehu. Zaujal ji. Nepříjemné pocity, které prožívala, celkem správně spojila s tím divným, neznámým, co se děje v bezprostřední blízkosti jejího obydli. Ukáznila svoje doposud chaotické pohyby a vystřelila kupředu nejvyšší možnou rychlostí.
Bělice sebou mrskla, švihla rukou a zachytila Mámráda za zápěstí. Kdyby se nebyla trefila, mladík by byl ztracen. Kopl kamsi dozadu oběma nohama - ani si neuvědomil, že toto neznámé "něco" je lebka Velkého Kajmana, úder ho vynesl na půl sáhu nad hladinu a dívčino škubnutí dokonalo zbytek. Mládenec sebou hodil skoro tak rychle a energicky, jak to před chvilkou předváděl uprostřed zátoky rozzuřený plaz. Dívka se vzepřela, táhla ze všech sil a vzápětí Mámrád ležel vedle ní na zádech, k smrti vyčerpaný. Dívka se k němu naklonila, sama unavená, zadýchaná.
"Rychle pryč... Velký Kajman vyleze na břeh a roztrhá nás!"
V temnotě sotva postřehla zamítavý pohyb mladíkovy hlavy. "Neroztrhá... Sevřel jsem mu čelisti smyčkou..."
Teprve teď si dívka uvědomila smysl mladíkova pohybu oběma pažemi, provaz, který se v peřejích uvolnil, vytvořil smyčku a Mámrád byl tak duchapřítomný, obratný nebo prostě šťastný, že se mu podařilo oko nasunout na kajmanovu tlamu.
Opravdu, Velký Kajman při veškeré své posvátnosti nebyl z nejbystřejších. Leckterý jeho druh by se v té chvíli zachoval jinak. Pokračoval by v útoku, údery ocasu by protivníky zahubil a teprve potom by se postaral o to, aby jeho tlama byla zase volná. Vznešený plaz byl ale přihlouplý a zachoval se - ke své škodě - tak, jak se zachoval.
Dívka nahmatala provaz na svém boku. Zaťala prsty do uzlu a uvolnila ho. Potom podala provaz mladíkovi.
"Je tvůj... ulovil jsi ho, Staří říkávali, že jednoho dne přijde cizinec a uloví Velkého Kajmana. Ty jsi ten cizinec. Ty se staneš mandyrem klanu!"
Mámrád už dýchal poněkud pomaleji.
Vzal provaz dívce z rukou, chvilku váhal a pak ho hodil do vody.
"V těle Velkého Kajmana přebývají duše předků. Nesluší se, aby lovec z Pláně obtěžoval posvátné zvíře!"
"Tak pravil Kajman," ozvalo se ze tmy. Mladí lidé poznali kouzelníkův hlas. Zaslechli kroky. náčelník, kouzelník a piloti sem dorazili. Teprve teď? napadlo Mámráda, ale pak si uvědomil, že plavba peřejemi i zápas s Velkým Kajmanem trvaly jen krátkou chvilku!
"Děkuji ti za Velkého Kajmana, mladý muži. Já, mecin klanu Kajmanů, v přítomnosti svého mandyra a také pilotů klanu prohlašuji zkoušku za uzavřenou. Dívka jménem Bělice i mladý muž, člen klanu Volných lovců zvaný Mámrád, propluli peřejemi bez úhony navzdory nočnímu času. Nikdy, co paměť sahá, se nikomu nic podobného nepodařilo. Unikli i Velkému Kajmanovi, bezpochyby proto, že duchové předků si nepřáli smrti Mámráda a Bělice. Teď promluv ty, mladý lovče Pláně: jsi volný, jsi obklopen přáteli a vše, co si budeš přát a my ti můžeme splnit, ti bude splněno."
"Chci se stát jedním z vás," řekl Mámrád. "Chci být Kajmanem. A trvám na tom, co jsem již řekl: chci mít Bělici za ženu."
"Promluv ty, mandyre klanu Kajmanů," vyzval kouzelník Mokrého Tlapu. Náčelník cosi nezřetelného zahučel a pak řekl: "Žádosti vyhovuji. Nyní tě vyzývám, abys volil nové jméno. Tvoje staré uplavalo po proudu Řeky. Začíná tvůj nový život, ozdob ho novým oslovením!"
"Na památku toho, co jsme právě prožili," řekl mladý muž, "si volím jméno Temná Peřej."
"Vítám tě mezi Kajmany, Temná Peřeji," řekl náčelník, přistoupil k mladíkovi a objal ho. Po něm ho přitiskl na hruď i kouzelník a členové rady pilotů. Nejvroucnější objetí ale bylo to poslední - Bělice, štěstím uplakaná, se k němu přimkla

a pověsila se mu na krk. Zapotácel se, tak byl unavený. Zatím ale náčelník přivolával hromovým hlasem ostatní Kajmany, kteří byli shromážděni v Zátoce smutné olše, aby přispěchali. Po chvilce se mezi pobřežními křovinami zableskly pochodně.
"Jsem Kajman," řekl někdejší Mámrád, nyní Temná Peřej, "ale svůj názor na Rada Haagera jsem nezměnil. Nic nesejde na tom, že nyní oba náležíme k jinému klanu. Rad Haager je poctivý lovec, neschopný špatného činu."
"Zkouška potvrzuje pravdivost tvých slov, Temná Peřeji," řekl Mokrá Tlapa vážně. "Proto ti musím věřit, navzdory tolika svědectvím, která svědčí o opaku."
Za vítězného zpěvu se průvod vracel k osadě. Když přišli blíže, spatřili vysoké plameny šlehající v ohništi poradního kokpitu. Prostranství mezi chýšemi bylo plné lidí, všude vládlo velké vzrušení. Temná Peřej s Bělicí se domnívali, že celý ten rozruch povstal kvůli nim, ale náčelník zneklidněl. Šestým smyslem vycítil, že se v jeho osadě stalo něco nečekaného.
První hlídka, na kterou narazili, mu dala za pravdu.
"Z Hor dorazil oddíl lovců," hlásila hlídka. "několik Kamenných mužů a také mladík z klanu Volných lovců Ostrý Dráp. Jeden ze svědků zrady Rada Haagera." Skupina temných postav sem přicházela.
"Cože?" vykřikl Temná Peřej.
"Ano," odpověděl mu důvěrně známý hlas a svit pochodně dopadl na tvář Ostrého Drápa "Rad Haager je opravdu zrádce. Viděl jsem to na vlastní oči."
Ostrý Dráp byl smrtelně bledý. Ze stran ho podpírali dva muži. Hruď a jednu paži měl pokrytou obvazy, jimiž prosvítala krev. Oči se mu nemocně leskly.
"Žlutý Vlas je asi mrtev," řekl svému příteli. "Musíš... musíš pomstit nás všechny... Dopadni Rada Haagera... a pomsti nás."
Zvrátil hlavu nazad a nohy se pod ním podlomily.

11.
Osada Lakmonů vypadala jako po vymření. Pusto, prázdno. Nikde nezněl zpěv tkadlen, mlčelo kovářovo kladivo, ani dětské hrdélko nezavřísklo. A přece to netrvalo dlouho od odchodu obyvatel - z oválného ohniště uprostřed shromaždiště zvaného kokpit stoupal úzký proužek dýmu.
Rad Haager, obnažený Modrý meč v ruce, se zjevil mezi chýšemi jako stín. Kráčel rychle a pružně, opatrně se rozhlíželeje na všechny strany. Bylo na něm vidět, že je ve střehu. Pružně se pohupoval po špičkách prstů, kdykoli připraven zastavit, zaujmout střeh, bojovat.
O několik kroků za ním se objevil první android. Zdálo se, že pečlivě napodobuje Radovy pohyby, dokonce snad došlapoval do šlépějí toho, kdo se zřejmě stal vůdcem oddílu zabijáků. Další androidé vystoupili ze stínu lesa. Tvořili široce založenou rojnici, Rad a jeho nohsled postupovali v jejím středu.
Vesnice byla tichá, mrtvá, a les, který ji obklopoval, nebyl o nic živější. Rychlý a přízračný tichý postup lidí-nelidí vedených Radem Haagerem vyplašil zvěř kupodivu víc, než kdyby tudy kráčeli skuteční lidé. Zvířata i ptáci samozřejmě pokládali člověka za svého nepřítele a chovali se podle toho plaše. Třebaže nepřítel, člověk byl tvor známý a pochopitelný. Postavy tiše našlapující po zteřelém jehličí byly příšerně cizí a instinkt zvířatům napovídal, aby se před těmito bytostmi měla ještě více na pozoru.
Oddíl androidů vstoupil do vsi. Rojnice ji sevřela do kleští, zmáčkla ji v pěsti. Byl by to jistě zdrcující stisk, soudě podle toho, co androidé předvedli v prvním střetnutí s lidmi v Horách. Pěst se ale stiskla naprázdno, sevřela pouhý vzduch, přesněji řečeno - tenký sloupek dýmu stoupající z ohniště.
Rad Haager prošel bez okolků kokpitem.
Kdyby byl někde nablízku některý Lakmon, s bojovným výkřikem by se na něho vrhl, i kdyby věděl, že v souboji zemře. Kokpit je posvátné místo osady a nesmí do něho vstoupit bez dovolení nikdo, jen náčelník, klanový kouzelník a členové rady pilotů. Rad Haager se ale nic nestaral o prastaré lovecké zvyklosti. Rozhlížel se ostražitě kolem sebe. Jeho oči jako by měnily barvu nebo snad způsob vnímání: Člověku by se zdálo, že hledí divně, a asi by nedokázal tento neurčitý pocit blíže určit. Náhle se zastavily a ruka ozbrojená mečem vyjela prudce vpřed. Hrot ukazoval na jednu z posledních chýší v levé řadě. Tři androidé, kteří stáli nejblíže, bez zaváhání vnikli dovnitř.
Ozval se zoufalý nářek. Lidem podobné stroje vyvlekly z chýše zchátralého starce. Měl zřejmě nemocné nohy, soudě podle obvazů omotaných kolem chodidel.
Bědoval, ale androidé toho nedbali a přivedli ho - či spíš přivlekli před svého velitele.
Stařec na něho upřel kalné oči, chvíli ho pozoroval a pak se do jeho nemocně bledé vrásčité tváře vtiskl výraz úžasu.
"Tak přece jenom je to pravda...," hlesl. "A já starý blázen tomu nechtěl věřit."
Rad Haager nevěnoval jeho slovům pozornost.
"Kde jsou všichni?"
"Odešli."
"Proč?"
"Včera vpodvečer tudy prošel oddíl Kamenných mužů. Co živ, to nepamatuju, že by kdy opustili svoje Hory! Přinesli zprávu, že v Horách se objevili lidé-nelidé. Chovají nenávist vůči lovcům a zabíjejí je. Říkali, že je vedeš ty, Rade Haagere. Nechtěl jsem tomu věřit."
Vůdce androidů nechal poslední starcovy poznámky bez odpovědi. "Kdy odešli?"
"Hned po rozednění. Rade... řekni to starému muži... proč jsi se spojil s lidmi-nelidmi proti nám? Co jsme ti udělali?"
"Kam odešli?"
"Nevím."

"Víš," řekl Rad Haager ostře. "Povíš nám to. Dovedeme rozpoutat ohniska bolesti v tvém těle."
"Celé tělo mě bolí, mladý lovče...," řekl stařec trpce. "Co mi můžete udělat? Tělo mě bolí jednou víc, podruhé míň. Když mne začnete trápit, bude bolet víc. Záleží snad na tom?"
Vůdce pokynul hrotem meče a dva androidé poklekli starcovi k nohám a sejmuli obvazy. Muž trpěl snětí. Pokud nebude léčena, otrava se dostane do celého organismu a stařec zemře.
Druhý pokyn meče a jeden z androidů, kteří se prve zabývali obvazy, přistoupil k ohništi a vzal do ruky doutnající větev. Člověka by popálila, ale člověku podobný stroj samozřejmě necítil žádnou bolest.
"Takže ty mě chceš pálit, Rade Haagere. Vzpomínáš, jak před mnoha zimami..."
"Ano, vzpomínám," řekl Rad Haager klidně. "Byl jsem nezkušený a padl jsem do pasti na barroka. Kdybys mne nebyl zachránil, byl bych zmrzl."
Starý muž nechápavě zavrtěl hlavou.
"Ty tedy víš, kdo jsem?"
"Ovšem," řekl Rad Haager. "Jsi Tar Salan a býval jsi v radě pilotů."
"Vidíš...," vzdechl stařec. "A já doufal, že se mýlím, že nejsi Rad Haager... Nu, co dělat, člověk nemůže mít vždycky pravdu. Dej se do díla a předveď, jak dokážeš ublížit starému muži!"
"Hrozně," odtušil Rad Haager lakonicky.
Najednou pozvedl hlavu.
Naprosté ticho. Les vydechoval vůni pryskyřice. Klid, mír? Nic takového. Ostražitost, napětí.
Rad Haager se rozhlédl po členech svého oddílu a hrot meče se roztančil jako taktovka dirigenta velkého orchestru. Androidé okamžitě uposlechli: ten vklouzl do chýše, onen se ukryl do stínu, ten tam, ten zas onam, v kratičké chvilce oddíl zmizel, jako by se rozpustil v kořenné vůni lesa.
Poslední opustil toto podivné jeviště sám Rad Haager.
Chromý stařec Tar Salan zůstal uprostřed pustého shromáždiště. Pozvedl se na loktech. Chvilkami zkřivil tvář, jak jím projela vlna bolesti. Přemýšlel, co se vlastně stalo, a pak si uvědomil příčinu. Ano, jinak tomu být nemůže, a on, Tar Salan, musí zabránit neštěstí!
Sebral všechnu svoji sílu a vykřikl: "Stůj! Cizinče, stůj! V osadě čeká zrada!"
Les vrátil jeho volání ozvěnou. Stůj... stůj... opakoval les, kmeny, koruny vysokých sosen, volání se ztrácelo v kořenech křovin, v mechu a travinách... Zvěř, ta je moudrá, ta se už dávno uchýlila do bezpečí. Bude i přicházející cizinec stejně prozíravý?
"Číhají tu lidé-nelidé a přejí si smrt! Stůj!"
Starce přepadla slabost, už neměl sílu na další volání. Lokty, tenké jako ručky pětiletého chlapce, se mu podlomily. Bolestivě padl na záda a hleděl vzhůru, na narůžovělou oblohu.
Proč mě nezabili, když jsem začal volat? uvažoval. Měli k tomu mnoho příležitostí. Stačil jeden obratný vrh dýkou...
A že lidé-nelidé provázející zrádce dovedli ovládat svoje zbraně, o tom Tar Salan, druhdy sám obávaný bojovník, nepochyboval. Věděl, s kým má tu čest: Byli to lidé-nelidé vyrobení a uzpůsobení pro potřeby války, pocházeli zřejmě ještě ze starých zásob vojenských oddílů generála Sulira, někdejšího vládce města Romy.
"Kdo volá? Kde jsi! Odpověz!" Mladý hlas...
Starci vstoupily slzy do zarudlých očí. Byly to slzy radosti, ano, slyší člověka, už není sám... a zároveň slzy lítosti, protože přicházející mladík neuposlechl jeho výzvy a je tedy ztracen.
"Běž... běž pryč..."
To už nebylo volání, nýbrž šepot. Tar Salan se překulil na levý bok a s velkou námahou si klekl. Zvedl hlavu. Před očima měl narudlou mlhu, ale přece jen trochu viděl... dvě postavy, dva muži k němu kráčeli.
Když přišli blíže, stařec jim mohl lépe popatřit do obličeje.
Jeden z nich byl mladík asi osmnáctiletý, nápadný žlutou barvou vlasů. Ten druhý byl obr, dobře o dvě hlavy vyšší, bezvlasý, oděný do modrého pancíře... Jaké zklamání! Ten obr byl také android, takže mladý muž...
Tar Salan odvrátil hlavu.
Mladík k němu poklekl a vzal ho za ramena.
"Jmenuju se Žlutý Vlas a jsem z klanu Volných lovců. Ten člověk-nečlověk je můj přítel, slouží mi. Říkám mu Modrý. To tys volal? Kde jsou nepřátelé? Kde je Rad Haager?"
"Jsem tady," ozval se za jeho zády zvučný hlas.
Žlutý Vlas povstal.
"Hledal jsi mě, Žlutý Vlase, a nalezl. Odstup, musím vykonat nějakou práci."
"Jakou?" zeptal se chlapec.
"Chce mě mučit," dořekl Tar Salan.
Mladík strnul.
"Rade Haagere... Jak můžeš... Co to má znamenat... Prosím tě."
"Nepros, nemá to smysl," ozval se najednou Modrý.
"Proč by nemělo?" obrátil se na něho nechápavě Žlutý Vlas.
"Copak nevidíš? To není skutečný muž jménem Rad Haager. To není člověk. Je to android stejného modelu, jako jsem já."
Žlutý Vlas nevěřil svému sluchu. Před ním nestojí Rad Haager, ale pouhý stroj, člověk-nečlověk? Ne, to není možné. Mladík dobře znal Rada Haagera, od dětství ho měl rád, obdivoval se mu, napodoboval jeho chování, postoj těla, způsob mluvy... Vlastního otce nikdy nepozoroval tak dychtivě jako nejslavnějšího lovce Pláně.
"Nevěřím," řekl. "Tohle je Rad..." Zmlkl.

Rad Haager, to je člověk, ale k němu nerozlučně patří daimon Terr, zkrocená šelma, ale daleko víc osobní přítel. Když se Žlutý Vlas ještě spolu s Ostrým Drápem poprvé sešel s údajným Radem Haagerem, vyjádřil podiv nad tím, že Rad je sám, bez svého daimona. Lovec tehdy podal jakési vysvětlení. Byla to výmluva! Daimon Terr by se nikdy od skutečného Rada Haagera neodloučil a opravdový Rad Haager by nikdy nešel na výpravu, aniž by s sebou nevzal daimona. Jeden patřil k druhému, stali se jedinou bytostí, vzájemně spjatou i tajnými pouty, které tušilo jen nemnoho lidí.
Teď už byl obrázek úplný. Rad Haager nezradil svůj lid. Nějaký neznámý zločinec...
Neznámý?
Vrátil se ve vzpomínkách k událostem včerejšího dne.
Létající chýše muže zvaného Salinas ho odvezla až do města Romy a tam, uvnitř Salinasova rozlehlého domu, kde všechno bylo cizí, ba strašidelné, Žlutý Vlas poprvé spatřil bojovníka oděného do modré zbroje. Pozdravil ho, jak měl ve zvyku, slovem "mír". Modrý bojovník, který byl nejdříve naladěn bojovně, zřejmě nepřátelsky, se najednou začal chovat zcela jinak. Mladík brzy pochopil, že Modrý - takové bylo bojovníkovo jméno - chápe každé jeho přání jako rozkaz. Stal se jeho služebníkem, osobním strážcem, snad dokonce přítelem, pokud stroj byl takového vztahu schopen.
Hned mladíkovi prozradil, že Salinas a jeho společník, jistý inženýr Easy, pověřili jeho, Modrého, aby ho chytil a přivedl. To samozřejmě mladíka rozhněvalo. Požádal Modrého o meč, android se na okamžik vzdálil a žádanou zbraň přinesl. Zaveď mne k Salinasovi a Easymu, tak zněl druhý rozkaz a Modrý ho splnil stejně neprodleně jako ten první.
Cesta nebyla snadná, Modrý ji musel doslova probojovat, ale jeho převaha oproti ostatním androidům byla zdrcující.
Nejdéle vzdoroval android jménem Masten, právě ten, který řídil Salinasovu létající chýši na cestě z Tyrkysových hor do Romy.
A nakonec Žlutý Vlas stanul s mečem v ruce na prahu místnosti, ve které se Salinas a Easy třásli strachy.
Když Salinas spatřil mladíka, tučná brada se mu roztřásla, ale vzápětí přimhouřil očka a nasadil výraz nejvyšší radosti.
"Sláva! Konečně přicházíš, příteli!" Rozpažil a hnal se ke dveřím.
Žlutý Vlas očekával nějakou zradu a namířil na přibíhajícího tlusťocha hrot meče.
"Stůj!" poručil mu přísně. Tlusťoch okamžitě poslechl, ale nepřestal se usmívat.
"Jsi náš zachránce, osvoboditel. Androidé - vy divoši, ehm, svobodní lovci, jim říkáte lidé-nelidé - se proti nám vzbouřili, a kdybys nám nepomohl, bezpochyby by nás oba zabili! Nechápu, jak mohlo k takové poruše dojít! Právě o tom rokujeme s inženýrem Easym, je to tak, inženýre?"
Technik, aniž dal záchvěvem obličeje najevo, co si vlastně myslí, zabručel něco neurčitého.
Žlutý Vlas pomalu skláněl zbraň k zemi.
"Myslel jsem, že smrtící lidé-nelidé jsou tvoji přátelé."
"Ale naopak! Cožpak od samého začátku jsem před nimi nevaroval? Prosil jsem Rada Haagera, aby pomohl při jejich likvidaci. Nakonec jsem ho umluvil a viděl jsi, jak tragicky to dopadlo. Ani Rad Haager na ně sám nestačil! Zřejmě ho přinutili, aby se postavil na jejich stranu. Sám dobře nechápu, co se vlastně stalo. Musel jsem se spasit útěkem a tebe - jak jsem šťastný, že se to stalo - se mi taky podařilo zachránit!"
"Jsem ti za to vděčný," řekl Žlutý Vlas rozpačitě. Zastyděl se, že drží v ruce zbraň. Obrátil se dozadu do chodby. Modrý tam stál a zdálo se, že vyčkává.
"Co si o tom myslíš?" zeptal se androida.
"Cítím, že nemohu dál. Kdybych postoupil ještě o několik kroků, znehybněl bych."
"Máme tady ochranné pole, to byla naše poslední naděje," breptal Salinas. "Hned ho vypneme. Budete tak laskav, inženýre?"
"Jistě." děl Easy suše a poručil procesoru, aby vypnul paralyzátor. Modrý opatrně postoupil o několik kroků, a když poznal, že už mu nehrozí nebezpečí, vstoupil do místnosti a postavil se vedle mladíka.
"Skvělé! Modrý, to je nejlepší dílo mého přítele Easyho. Ten nás zachrání proti zabijáckým androidům! Zachrání i Rada Haagera a ubohé lovce. Mladý muži, nabízím ti odpočinek, posilnění, a hned zítra tebe i Modrého vysadím poblíž oddílu zabijáckých androidů. Věřím ti, chlapče. Jsi silný a bystrý, jistě si s nimi poradíš. A kdyby tvoje síla a obratnost nestačila, zasáhne Modrý, tvůj přítel. Je to tak?" obrátil se na androida.
Stroj přikývl.
"Poslechnu Žlutého Vlasa na slovo," řekl vážně.
Salinas se rozplýval nadšením a také inženýr Easy, jak se zdálo, poněkud roztál a odložil masku nepřístupné škrobenosti. Oba muži se začali o mladíka starat tak přátelsky a srdečně, že ho až zahanbovali. Jak jen mohl pochybovat o jejich dobrých úmyslech!
Hned nazítří, jak Salinas slíbil, naložil Žlutého Vlasa a Modrého do graviplánu. Pátrání po oddílu androidů netrvalo dlouho, indikátor na palubní desce graviplánu brzy varovně zablikal a palubní počítač udal souřadnice polohy i směr, kudy se oddíl ubírá. Salinas přistál na nevelké pasece uprostřed lesa, ne tak obratně, jako to dovedl chudák zničený Masten, ale podařilo se mu stroj nepoškodit. Srdečně se s mladíkem rozloučil, popřál mu hodně štěstí a ujistil ho, že bude se svým strojem nablízku.
"Tady ti připevním na ruku náramek. Je z téhož modrého kovu, z jakého je zhotovena zbroj tvého přítele. Jakmile budeš v největším nebezpečí, dotkni se palcem levé ruky této ozdoby. Tím se mnou navážeš spojení. Víš přece, že my lidé z města dovedeme mluvit spolu na dálku," dodal rychle, protože se bál, že mladý divoch nepochopí smysl komunikátoru.
Žlutý Vlas ale přikývl.
O zázracích, jež ovládají městští lidé, věděl víc, než Salinas tušil.
A tak se stalo, že se Žlutý Vlas, provázený androidem v modré zbroji, ocitl tváří v tvář nepravému Radovi Haagerovi.
Jaká zrada se za tím vším skrývá? Kdo vyrobil androida, který je podobný Radovi Haagerovi jako vejce vejci? A kdo

dopravil nepravého Rada Haagera do Hor, aby tam otevřel tajnou skrýš a probudil zabijácké lidi-nelidi k životu?
Na všechny tyto otázky měl Žlutý Vlas jen jedinou odpověď.
Zněla: Bahyl Salinas.
Levá ruka se bezděčně přisunula k modrému náramku, pevně uzamčenému na zápěstí pravé paže. Pochopil, co ten náramek znamená: je to pouto, jímž si ho mizera Salinas k sobě přivázal. Ano, jistě je nablízku se svou létající chýší a modrý náramek připevnil mladíkovi na zápěstí nikoli proto, aby mu přišel v nouzi na pomoc, ale proto, aby měl přehled o tom, kde se Žlutý Vlas právě nalézá! A není dokonce vyloučeno, že prostřednictvím náramku slyší všechno, co Žlutý Vlas říká.
Nepřátelé stojí v půlkruhu kolem něho a vede je protivník, jehož podoba s Radem Haagerem ho pořád ještě mate. Nepravý Rad Haager stojí v nenápadném střehu, ruce má na prsou, ale velice blízko jílce meče, který přesahuje jeho rameno. Také Modrý je připraven vyrazit k boji a jistě nezaváhá, kdyby nepravý Rad zaútočil. Jenže... přemohl by všechny zabijáky, kteří tu stojí kolem?
Zrak Žlutého Vlasu zabloudil k ležícímu nebožákovi. Stařec znovu poklesl a nakonec si lehl na bok. Bylo však na něm vidět, že bystře poslouchá všechno, co se kolem něho povídá. Mladík se mu podíval do očí, jako by zaprosil: Jsi starý a moudrý, poraď mi, jak se mám zachovat, co dělat...
Starcovy rty se pootevřely, ale jen neslyšně. Klid a vyrovnanost se rozhostila na obličeji muže, který se už smířil se smrtí.
Klid... Je snad toto poselství? Žlutý Vlas se odvrátil od ležícího Tara Salana a pohlédl na Modrého.
"Mýlíš se. Znám Rada Haagera od dětství. Nemohu se zmýlit. Tohle je pravý Rad Haager."
"Ano," opakoval Modrý klidně, "před námi stojí pravý Rad Haager."
Android se pousmál.
"Jsi rozumný mladý muž a bude z tebe dobrý bojovník, Žlutý Vlase! Třebaže jsi dosud nepocítil chlad mnoha zim, jsi moudřejší než mnohý z pilotů. Moudřejší, a rozhodně lstivější."
Mluvil klidně, téměř ledabyle. Dlaně měl stále ještě na hrudi a neodvolal pohotovost ostatních androidů. Mladík pochopil, že se děje něco neblahého. Ustoupil o půl kroku blíže k Modrému, cítil se u něho bezpečnější.
"Chtěl jsi mě oklamat," pokračoval android. "Ale já vím dobře, že znáš pravdu. Jsem android, umělý člověk. Radu Haagerovi se jenom podobám."
Zvedl ruku. V houští za jeho zády se ozval šumot.
"Byl jsem vyroben v přístroji, který dokáže zopakovat podobu jakéhokoli člověka. Teď zopakuje tvoji podobu, Žlutý Vlase. Vznikne android s tvou tváří a ten mi pomůže zničit Rada Haagera."
Ztlumil trochu hlas.
"Zničit Rada Haagera, chápeš? To je můj nejdůležitější úkol. Až ho splním, pak už mi nikdo nebude stát v cestě."
Houština za androidovými zády se rozvlnila. Žlutý Vlas ustoupil bázlivě o krok.
Z křovin vyklouzl tvor-stroj, článkované tělo hadovitě zatočené, obě řady chapadel rytmicky rozvlněné. Postupoval pomalu. Mladík omámeně hleděl na umělou bytost, která se tu ocitla očividně proto, aby způsobila nějaké zlo.
Stroj dospěl k nepravému Radu Haagerovi svou hrudí, pokud tak lze nazvat jeho přední část, avšak záď, dejme tomu ocas stále ještě zůstávala v křovinách. V čelní části stroje zářila dvojice rubínově červených krystalů. Byly to snad oči?
To Žlutý Vlas nevěděl, a přece se mu zdálo, že kovová příšera se na něho těmi rubíny dívá.
"Neboj se," řekl Radův dvojník až překvapivě vlídně, "to je pouhý duplikátor. Neublíží ti. Vyrobí tvého dvojníka, nic víc. Potom tě pustí." Položil dlaň na hlavovou část stroje. Na hřbetě se objevila tenká čára, či spíše puklina, a v následujícím okamžiku se stroj nahoře otevřel jako pouzdro. Asi ve třetině své délky se vztyčil, takže dosahoval hlavovou částí do výšky hrudi nepravého Rada Haagera. Volná chapadla se vábivě rozvlnila. Vyděšený mladík se bleskurychle otočil a dal se na útěk. Nedokázal však udělat víc než tři, čtyři kroky a dva statní androidi mu zastoupili cestu.
Koutkem oka zahlédl Modrého, jak sahá po jilci meče a vyráží kupředu.

12.
"Opakuji zde přede všemi, před tebou, náčelníku klanu Lakmonů, mecine, i před vámi, piloti, co mi sdělil Ostrý Dráp, můj věrný přítel, ještě než upadl do spánku, z něhož se možná ani neprobudí: Rad Haager je zrádce, který se spojil s lidmi-nelidmi a dokonce se postavil do čela jejich výpravy."
Rad Haager si pozorně mladíka prohlížel.
Jak se Mámrád změnil za těch nemnoho dní! Býval to veselý mládenec, trochu nešika a rozhodně tělnatější, než mladící jeho věku bývají. Přátelil se s Žlutým Vlasem a Ostrým Drápem a Rad ho občas podezíral, že se trochu schovává za jejich zády.
Ted' zde stojí zmužnělý a směle vyzývá jeho, významného lovce a bojovníka Pláně. Dokonce i dívku si vydobyl, krásnou dcerku klanu Kajmanů. Kdo by to byl do něho řekl... Sezení se odbývalo v polním kokpitu, zřízeném uprostřed bojového ležení Lakmonů. Všichni bojovníci vyjímaje Rada Haagera měli tváře zbarvené bílými a černými pruhy. Také podle výzbroje by znalec poznal, že Lakmoné jsou na válečné, nikoli lovecké výpravě. Náčelník Žlutý Plamen vybral jen dvě desítky nejlepších. Ti ostatní zůstali se zbytkem klanu a starali se o jeho bezpečí na cestě do osady Kajmanů, která ležela nejblíže.
Bojové ležení se rozprostíralo v údolí ohraničeném pahrbky porostlými křovisky. Tam byla stanoviště stráží. Lakmoné spatřili už na dva dostřely šípem blížícího se Mámráda, provázeného statečnou dívkou jménem Bělice. Polapili oba poutníky a přivedli do ležení. Toho se ale nikdo nenadál, že mladík, dokonce z klanu Volných lovců, obviní všemi váženého Rada Haagera ze zrady!

Mámrádova slova vzbudila všeobecný podiv, dokonce i smích. Zato Rad bral chlapce velice vážně.
"Opakuj všechno, co ti Ostrý Dráp stačil vypovědět," vyzval klidně mladíka a Mámrád za naprostého ticha vyprávěl o tom, co se dozvěděl od svého přítele, ale také od poslů z klanu Kamenných mužů. Když skončil, Žlutý Plamen vyzval oba mladé lidi, aby usedli do poradního kruhu. Pro mladíka a samozřejmě i pro Bělici to byla veliká pocta.
"V Horách se stalo něco strašného," řekl Rad Haager. "Abych tě uklidnil, mladý příteli, i tebe, děvče, přicházím rovnou z osady klanu Bílých Drab. Strávil jsem tam několik dní a bojovníci tohoto klanu mě dosud provázeli, když jsem potkal přední hlídku voje Lakmonů. Po celou tu dobu, kdy jsem údajně vedl válečnou výpravu lidí-nelidí a vraždil Kamenné Muže v horách, jsem pobýval s Drabami. Kdykoli se mohu dostavit před radu Bratrstva bílého plamene a obhájit svoji nevinu."
"Jak je to ale možné!" vykřikl Mámrád s planoucími tvářemi: "Také Kamenní muži přísahají..."
"Lidé ve městě dovedou zhotovovat umělé bojovníky a mohou dát jejich obličeji jakoukoli podobu," řekl Rad Haager vážně. "Dost možná, že jednomu z androidů dali moji tvář, aby oklamali lovce Pláně a Řeky tak, jako oklamali bojovníky Hor. Proč? Nevím, ale věřím, že se to brzy dovíme."
Porada trvala dlouho do noci. Každý z účastníků vyjádřil svůj názor, a jak to při podobných příležitostech bývá, kdo se jednou ujal slova, nespěchal a obšírně vyložil vše, co měl na srdci. Poradu řídil Žlutý Plamen, který si sám liboval v obřadném řečňování, a Radovi dalo hodně práce, aby směr porady stočil na téma, které mu připadalo důležitější než otázka, kdo vlastně vede válečnou výpravu umělých bytostí. Trápila ho ta nejvýznamnější otázka: jakými prostředky proti androidům bojovat?
Lakmoné překypovali bojovností a každý z účastníků porady se holedbal válečnými úspěchy. Rad mlčky poslouchal ty chvástavé řeči. Nevědí, o čem hovoří, myslel si hořce. Jsou, pravda, zkušení v boji, ale doposud zápasili jen se sobě rovnými. Nikdy se nepostavili čelem k protivníkovi, který v sobě spojuje schopnosti člověka i stroje, je vybaven bystrostí a vynalézavostí stejně dobře jako rychlostí a silou. Sedí nás tu na čtyři dlaně bojovníků, dvacet, řečeno vznešeným jazykem lidí z města, a více než polovina přítomných má právo na posvátný Modrý meč. Jenže... co zmohou Modré meče proti androidům...
Na krajinu padla noc a spolu s ní i zádumčivost. Rad se nikdy nebál nadcházejícího boje, ale tentokrát byl neklidný, bezradný. Vedle něho ležel Terr, jeho pes z rodu daimonů. Na krku má podezřelý modrý obojek... Jak se Terr za bitvy zachová? Nepostaví se proti svému pánovi? Nicméně jak porada plynula, v Radově mysli pomalu vyvstával plán, který mu zpočátku připadal poněkud ztřeštěný, ale čím déle o něm přemýšlel, tím se mu zdál rozumnější.
Jak se ale o něm poradit? Může někdo zaručit, že Terrův modrý obojek nepřenáší slova na dálku? Kdesi ve městě, nebo dokonce někde velmi blízko, v létající chýši, sedí ten, kdo to všechno osnoval... a není vyloučeno, že naslouchá každému slovu, které je zde proneseno u ohně vonícího pryskyřicí.
Kdo je to? Bahyl Salinas? Zítřek všechno vyjasní...
Když nazítří slunce vyšlo nad oblohu, Lakmoné byli už na cestě. Krátce po úsvitu vstoupili do lesa, v jehož srdci ležela jejich opuštěná osada. Rad Haager s náčelníkem kráčeli v čele, Mámrád s Bělicí se drželi někde uprostřed.
Rad zvažoval ze všech stran svůj plán. Včera v noci ho opatrně předestřel k úvaze ostatním. Musel volit taková slova, aby z nich naslouchající nepřítel nebyl moudrý. Doprovázel je častými posunky a byl velmi rád, když se ukázalo, že ostatní přistoupili na tu podivnou hru. Opravdu, pokud Bahyl Salinas na dálku pozorně naslouchal, nemohl z ní být moudrý...
Kráčeli velice dlouho. Ten les byl dílem Předků, uvažoval Rad. Praotcové praotců, kteří sem přiletěli z pustiny, přivezli ve svých létajících chýších semena a zárodky všeho živého, a když rozprostřeli nad kotlinou mezi masívem Olympu a Tyrkysovými horami neviditelnou střechu, jíž se jazykem lidí z města říká silové pole, rozeseli semena, ze zárodků vychovali živé tvory a v pustině přivedli k životu tu složitou bytost, jíž se říká příroda. Podivuhodné dílo vytvořili naši Předkové... a my teď putujeme vstříc střetnutí s těmi, kdo by je chtěli ohrozit...
Žlutý Plamen vztáhl ruku. Pochodový proud se zastavil.
"Osada je už nedaleko," řekl šeptem. "Rozptýlíme se na skupiny. Ty půjdeš se mnou, Rade, a přibereme ještě toho mladého muže."
"V tom případě musíme vzít i dívku Bělici," odtušil Rad Haager suše. Náčelník se dobrácky zašklíbil a kývnutím hlavy svolil.
Les byl domov Lakmonů. Dovedli se tu pohybovat tiše, spíš podobni plaché zvěři než lidem. Sotva náčelník skupinu rozdělil, Rad měl dojem, že osaměli - tak rychle se ostatní ztratili v křovinách, bez zbytečného hluku.
Jsou tiší... uvažoval, ale sluch androidů je nesmírně jemný...
Dlouhými úvahami se ale nikam ne dostaneme, ukáznil sám sebe. Náčelník pokynul a všichni čtyři vyrazili vpřed. Postupovali teď velmi pomalu. Nepadlo mezi nimi ani slůvko, dorozumívali se výhradně posuňky. Rada potěšilo, že ustaly varovné skřeky ptactva v korunách: opeřenci, kteří jsou ustavičně hotovi spustit poplach, si nevšimli čtveřice plížící se ve vysoké ostré trávě!
Cesta poněkud stoupala a jak se dalo soudit z náčelníkových gest, za vrcholkem nastane klesání do údolí, ve kterém leží osada.
Trvalo to věčnost, než se nahoru dostali. Zalehli a naslouchali. Dolina, která se před nimi rozprostřela, byla světlá a slunná - Lakmoné vykáceli vysoké stromy a zhotovili z nich svoje příbytky a nechali kolem osady růst jen křoviska. Vonělo to tu medem a prosluněným mechem. Rad by chtěl ulehnout na záda a nastavit svoje tváře teplým paprskům. Ze slastných úvah ho vyrušil třesk mečů a vřava bitky. Rad rozeznal hukot, který vychází z hrdel androidů při velké námaze - je vyvolán nasáváním a vypouštěním vzduchu nutného k chlazení vnitřního ústrojí. Ale toto... to je přece lidský výkřik!
"Žlutý Vlase... Jdu ti na pomoc!" zvolal najednou Mámrád a dřív než mu v tom kdo stačil zabránit, vyskočil a rozběhl se

kupředu.
Byla to neopatrnost? Něco horšího, ztřeštěnost, bláznivina. Na nějaké dlouhé přemýšlení o mladíkově činu nebyl čas. Rad Haager tasil meč, poručil Lakmonům, aby čekali v záloze, a rozběhl se vpřed. Stovky větví a větviček mu bránily v cestě, jako kdyby les natahoval proti Radovi ruce, aby ho zadržel. A daimon Terr, který ve chvilkách nebezpečí obvykle běžel před svým pánem, se tentokrát držel vzadu. Bál se? Nebo to byla známka nějakého dalšího nebezpečí? Kdo ví, co znamená modrý obojek na jeho krku!
Posledními ráznými seky si Rad proklestil cestu a vpadl na volné prostranství.
Bitva byla v plném proudu, pokud ovšem bylo možno mluvit o bitvě: protivník měl zdrcující převahu, a kdyby skutečně chtěl nasadit všechny svoje síly, smetl by jediným náporem skupinku, která se bránila nedaleko teď už vyhaslého poradního ohně Lakmonů.
Jediným skutečně aktivním bojovníkem byl Modrý. Schopnosti tohoto androida udivily i Rada Haagera. Dokázal bránit sebe i oba mladíky, Žlutého Vlasa a Mámráda, a nejen bránit - stačil těžce poškodit dva androidy, jednoho na lebce, druhého na paži. Ten první měl zřejmě zničené centrum rovnováhy, protože se kýval ze strany na stranu, až nakonec upadl: Při.pohledu na jeho pád Radovi bleskla hlavou myšlenka, či spíš postřeh: přece jenom to jsou stroje. Dokud jsou v pořádku, na první pohled je nikdo nerozezná od člověka, jakmile je však někdo rozbije, změní se v bezvládné loutky.
Oba mladíci však na bitevním poli nestáli nečinně. Také se snažili zasazovat útočícím androidům účinné rány, a třebaže jejich rány ani zdaleka nebyly tak bleskurychlé a silné jako údery Modrého, alespoň rozptylovaly pozornost protivníka.
Bezprostřední nebezpečí tedy nehrozí, usoudil Rad, obránci ještě chvilku vydrží. Jak dlouho? Chlapci napínají všechny síly a brzy se vyčerpají. Ani android nedokáže bojovat s plným nasazením donekonečna, také jeho energetické zdroje jsou omezené. Rad se tedy pokusí uskutečnit plán, který mu uzrál v hlavě včera večer před usnutím. Musí...
Přerušil svoje úvahy. Ted' si ho všiml!
Je to můj dvojník . . .
Android, který skupině zabijáků zřejmě velel, stál až dosud k Radovi zády. Neslyšně udílel svoje rozkazy zřejmě byl s ostatními stroji v rádiovém spojení. Vysílal je do boje ve skupinách po třech, a zatímco trojice bojovala, ostatní Ihostejně přihlíželi. Podivný plán, Rad nechápal jeho smysl... a teď, jako by ho k tomu vyzval neslyšný hlas, se velící android otočil a podíval se na Rada. Vzápětí zvedl ruku a jeho bojovníci, kteří dotírali na Modrého a oba mladíky, uskočili a postavili se do obranného střehu. Mládenci oddychovali, div si neroztrhli plíce, a nohy se pod nimi podlamovaly. Zato na Modrém nebyla vidět žádná známka vyčerpání energetických zdrojů ovšem i on využil přestávky v boji k důkladnému ochlazení vnitřních agregátů. Dva bojovníci, vzájemně podobní k nerozeznání, jeden člověk, druhý stroj. Opodál - teď si ho Rad všiml - se stříbřitě klikatí onen záhadný stroj, s nímž se bezvýsledně utkal před časem na Pláni: byl nehybný, s rozšklebenou puklinou na zádech a oči mu rubínově žhnuly v hlavové části. Napodobenina hleděla na svůj vzor, člověk si prohlížel otisk. Pomalu se k sobě přibližovali, ostatní, ať už stroje nebo lidé, nehnutě přihlíželi. Daimon Terr usedl, chvilku se díval hned na jednoho, hned na druhého, ale pak nasál do nozder vzduch a uklidnil se.
"To je on!" vykřikl Žlutý Vlas. "Rade, vidíš ho? Tvůj dvojník, android! Oklamal mě, oklamal Drápa, oklamal Kamenné Muže. Vystupuje pod tvým jménem, tvrdí, že je Rad Haager!"
"Jsme dva...," ozval se dvojník tiše. "Ale může tu zůstat jenom jeden. Jinak by úkol byl ohrožen."
Rad ukázal hrotem meče na stříbřitý stroj.
"Tahle věc...?" naznačil otázku.
"Je to duplikátor," odpověděl dvojník. "Vytvořil mne podle tebe. Až s vámi skoncujeme, vytvoří dvojníka Žlutého Vlasu. A možná i jeho přítele, bude-li si to můj pán přát."
"Bahyl Salinas!" řekl Rad a dvojník přikývl.
"Právě ten," dodal k tomu.
"Jsi můj dvojník," řekl Rad. "Vypadáš jako já, mluvíš jako já... proč nemyslíš jako já? Proč v sobě chováš nenávist? Kde se v tobě vzala? Ve mně není žádná, ani vůči tobě."
"Můj pán mi ji dal," odpověděl stroj. "Už se ozývá. Přeje si, abychom zaútočili."
"Proč tedy neútočíte?" zeptal se Rad naléhavě. Bezvlasí stáli kolem netečně, avšak dvojník, jak se zdálo, váhal.
Měl snad v mysli nějakou zábranu, která mu nedovolila zaútočit na svůj vzor? Logická centra androidů jsou téměř tak složitá jako lidské mozky a probíhají v nich myšlenkové pochody velice podobné lidským úvahám, ba i pocitům.
Aniž dvojníka spustil z očí, Rad polohlasně vybídl oba mladíky, aby i s Modrým přistoupili až k němu. Poslechli a opatrně, krůček po krůčku, se pohybovali kolem znehybnělých androidů, kteří na ně ještě před chvilkou útočili a teď čekali na další rozkaz.
"Když mě zabiješ," řekl Rad měkce, "bude to totéž, jako kdybys zabil sama sebe. Já jsem ty, rozumíš? Ty nesmíš zabít sama sebe."
"Musím splnit rozkaz," odpověděl dvojník zarputile po delším zaváhání. Zdálo se, že naslouchá nějakému hlasu. Rádiem na něho zřejmě naléhal Salinas, poroučel mu vyrazit k poslednímu útoku. Vnitřní zábrany umělého mozku byly zatím silnější. Zatím... Jak dlouho vydrží?
"Jsi jako já a nejsi jako já. Jsme dva, a máme být jenom jeden. Salinas ti poroučí, abys mne zabil, a ty nemůžeš. Nevýslovně trpíš," pokračoval Rad.
"Mlč! Nesmíš takhle mluvit!" zvolal dvojník. Rad užasl, kolik citu v tom zvolání bylo.
Mladíci se svým ochráncem se v pořádku dostali až k Radovi. Bylo na nich vidět, že se jim. ulevilo. Důvěřovali Radovi a doufali, že v jeho blízkosti jsou v bezpečí.
"Jsme dva, a to není v pořádku. Máš mne zabít, a nemůžeš. Ani sebe sama nesmíš zničit. Žádný člověk-nečlověk nedokáže zrušit svůj umělý život. Kdo jsi vlastně? Jsi... já, nebo jsi ty? Kam patří tvůj pocit skutečnosti, komu náleží?

Tobě nebo mně?"
"Neumím odpovědět. Jsem bezradný. Nevím co dělat. Nikdo mě nedokáže zničit, ani on ne," ukázal na Modrého. "Jsem nejlepší a nejsilnější model umělého člověka. A přece mě něco váže na rukou i na nohou. Vždycky jsem to cítil, ale dokázal jsem se překonat. Ted' jsi přišel ty a já už nemohu dál."
"Nechceš se zbavit toho, co tě nejvíc tíží? Nechceš odložit břemeno? Nechceš... být jako oni?" ukázal Rad na netečné androidy. Dvojník radostně přisvědčil.
"Ty máš právo poroučet tomuto stroji," řekl Rad, hledě na duplikátor. "Ulehni do něho a nařiď mu, ať odstraní z tvé mysli všechny moje vzpomínky. Potom budeš jako oni."
Dvojník se ohlédl.
Článkovaný stroj nehybně stál na chapadlech, podobný obrovité stonožce. Pracovní prostor v zádové části byl otevřený dokořán. "Přistup," řekl stroji dvojník. Chapadla se rozvlnila a stroj se neslyšně šinul vpřed. Na androidy to neudělalo žádný dojem, ale oba mladíci o něco ustoupili. Ani Radovi nebyl ten pohled nijak příjemný. Pohyby toho stroje byly až odporně živočišné!
"Počkej ještě," řekl Rad dvojníkovi, který se chystal vstoupit do stroje.
Android se ohlédl. "Předej mi velení nad tvou skupinou."
Dvojník zaváhal. Až dosud Radova slova posilovala vnitřní zábrany v jeho mysli, ale tohle bylo něco jiného. Jeho poslední požadavek, jak se mu zdálo, přímo odporoval rozkazům!
"Mají vykonávat rozkazy Rada Haagera," připomněl mu lovec. "To jsem já."
"Máš pravdu," řekl konečně dvojník. Mlčky se obrátil k androidům a chvilku se na ně díval. Rad samozřejmě nevěděl, jaké příkazy jim dává rádiovými vlnami, ale s uspokojením vydechl, když viděl, že všichni androidi se na jediný ráz otočili směrem k němu. Pak už dvojník neotálel, vstoupil do pracovního prostoru stroje a štěrbina se nad ním uzavřela.
Rad chvilku čekal, pak se obrátil k mladíkům a usmál se.
"Musím se vám přiznat," řekl jim, "nevěřil jsem, že mi to vyjde. Měl jsem na mysli jiný plán. Chtěl jsem..."
"I já ti gratuluju, Rade Haagere!"
Lovec poznal po hlase Bahyla Salinase. Jeho slova vycházela z náramku připevněného na pravém zápěstí Žlutého Vlasu.
"Ani inženýr Easy by nedokázal vyvolat v logických obvodech toho androida takový zmatek jako ty. Měl ses narodit jako odborník na umělou inteligenci androidů. Bohužel tě ale musím zklamat. Nemohu ti nechat velení nad tím krásným oddílem umělých válečníků."
"Podívej, Rade!" vykřikl najednou Mámrád.
Nad korunami stromů se zaleskl trup Salinasova graviplánu. Letoun se pomalu šinul vpřed, až dospěl někam nad poradní ohniště, ve kterém už vychládal popel. Tam začal klesat, až stanul na půl sáhu nad zemí.
"Předáš mi velení dobrovolně? Chci, abychom si rozuměli. Já si mohu velení vynutit, ale bude mě to stát určitou námahu. Usnadníš mi práci, když se velení vzdáš."
Rad Haager chvilku přemýšlel a pak řekl:
"Souhlasím, ale pod jednou podmínkou."
"Prosím," řekl Salinas.
"Můj daimon Terr má na krku obojek z modrého kovu. Řekni mi, jak ho sejmout!"
"Obojek z modrého kovu?" zeptal se Salinasův hlas. "O tom nic nevím, opravdu!"
Salinas otevřel poklop svého graviplánu a ne bez námahy sešplhal dolů. Notně se přitom zadýchal a pot mu vystoupil na čele. Dlaně si držel na srdci.
"Chápu, že mi asi nevěříš, Rade Haagere," spustil kňouravě, "protože jsem v minulosti s tebou nehrál vždycky jen čistou hru, ale tentokrát mluvím čistou pravdu. O obojku nic nevím!"
"Terr ho má na krku od onoho večera, kdy jsem se sešel s tebou a tvým androidem Franem Mastenem."
"Ubohý Masten!" vzdychl Salinas a úkosem se podíval na Modrého. "To on ho zničil... Proč by Masten nasazoval tvému Terrovi obojek? Já jsem ehm, okroužkoval přítele Žlutého,Vlasa. Pouhý komunikátor a tak trochu odposlouchávací a naváděcí zařízení, jistě mi rozumíš, dobře se vyznáš i ve věcech, kterým vy, divoši - promiň to slovo - obvykle nerozumíte. Ale toto..."
Bázlivě přistoupil k Terrovi. Vzhlédl k Radovi a zeptal se: "Smím se podívat?"
"Jistě, Terr ti nic neudělá."
Od té doby, co nosí obojek, je jako vyměněný! Už to není můj starý dobrý spolubojovník Terr!
Salinas zblízka zkoumal obojek a pak zavrtěl hlavou. "Ne... tohle vidím poprvé."
Byl bledý. Vytáhl kapesník a utíral si pot s čela. Rad si všiml, jak se mu třesou ruce. Tlusťoch se čehosi bál.
"Nelžeš?"
"Dám ti radu," jektal tlusťoch. "Nevšímej si toho. Docela věřím, že daimonovi nasadil obojek chudák Masten, ale já mu k tomu nedal rozkaz."
"Kdo jiný?" zeptal se Rad pohrdavě. Dospěl k názoru, že tlouštík nejapně Iže.
"Nesmím ti to říct. Tuším to, ale... Neptej se dál. Nesmím. Jen jedno ti napovím: Jsou mezi námi bytosti mocnější, než si dokážeš představit. Nikdo jim nemůže vzdorovat. Jejich prostředky jsou nesmírné. Přesahují možnosti našeho chápání."
Mluvil tiše, ale teď přešel až do šepotu.
"Nejsou to lidé, Rade Haagere. Pocházejí z hvězd."
Na ta slova se ozval Hlas. Salinas se tak lekl, že se zapotácel. "Nemusíš šeptat, Salinasi. Dovedu číst i tvoje myšlenky. Teď hovořím k tobě lovče zvaný Rad Haager. Bahyl Salinas je zbabělec a Ihář, ale tentokrát mu věř každé slovo.

Opravdu, to já nařídil Franu Mastenovi, aby nasadil tvému Terrovi obojek. Je to nebezpečný tvor, ten tvůj daimon: Byl bych ho mohl i zabít, ale tahle metoda mi připadala čistší. A také jsem si nebyl jistý tvou reakcí."
"Kdo jsi?" řekl Rad ostře. "Takovým tónem se mnou nemluv," pokáral ho Hlas a vskutku i Salinas vrtěl hlavou a tlustýma ručkama naznačoval Radovi, že je třeba mluvit klidně a zdvořile.
"Brzy se přesvědčíš, jaká je moje moc."
Ozval se kovový zvuk. Duplikátor, který až dosud zdánlivě nečinně stál opodál, se otevřel ve hřbetní části a z pracovního prostoru obratně vylezl android, který byl k nerozeznání podobný všem ostatním, rozestaveným kolem.
"Zkřížil jsi mé plány," pokračoval Hlas. "Určitý užitek to ale pro mne přece jenom mělo: uvědomil jsem si, jaký jsi protivník! Ted' jsem na řadě já. Tak především, Rade Haagere, od této chvíle přebírám velení nad všemi androidy."
Umělí lidé se napřímili, jako by zpozorněli.
"Nemám nic proti tvé osobě," řekl Hlas, "ale překážíš mi. Proto dám androidům rozkaz aby tě zabili. Jsem ale trochu marnivý a rád bych tě přesvědčil o své moci. Dávej pozor, Rade Haagere."
Nehybný duplikátor náhle ožil a se zběsilou prudkostí zaútočil na Salinasův graviplán. Narazil na letoun čelní částí a prorazil jeho bok. Článkované tělo se kroutilo a chapadla bila do pokrouceného plechu. Ale i graviplán se bránil: vysunul podvozek a pokusil se útočníka setřást. Rachot souboje vyplašil ptáky z korun stromů. S křikem vzlétli a co nejrychleji odlétali k horám.
Bušení a skřípot, rachot, třas a záškuby... Byly to stroje, ale duplikátor i graviplán se chovaly jako divoká zvířata. Jak může dopadnout ten podivný souboj? Duplikátor měl výhodu prvního úderu, ale podvozkové nohy graviplánu byly zřejmě silnější. Prudkými údery lámaly chapadla duplikátoru po desítkách, takže brzy byla celá pravá strana útočníka ochromená. Logické obvody duplikátoru usoudily, že souboj je ztracený, pokud se nepodaří proniknout až dovnitř. Chapadla levé strany proto s největší silou soukala článkovaný trup stroje dovnitř. Brzy nato se duplikátoru zřejmě podařilo porušit nějaké důležité agregáty letounu, protože graviplán najednou spadl na zem.
Souboj náhle ustal, zmrzačené stroje znehybněly.
"Líbila se vám podívaná?" zeptal se Hlas. "Nyní upřete, prosím, pozornost na daimona Terra."
Daimon vstal; čumák svraštěly, obnažené tesáky. Srst se mu ježila na hřbetě. Přední tlapy rozkročil, ale zadní měl u sebe. Ohon vtáhl pod trup. Začal se třást.
"Rozhodl jsem se, že Terr zemře, a pak přijdete na řadu vy," řekl Hlas klidně, jako by to bylo to nejobyčejnější sdělení.
A opravdu, zdálo se, že hrozba bude brzy uskutečněna. Daimon se rozkňučel a výraz střehu vystřídaly známky strachu a utrpení. Ubohé zvíře vytřeštilo oči a upřelo je prosebně na Rada Haagera. Nohy mu podklesávaly, z tlamy se řinuly sliny. Ubožák schlípl uši a žalostně zavyl. Byl zřejmě v posledním tažení. Androidi, včetně toho, který právě pozbyl rysů Rada Haagera, se postavili do útočného střehu. Modrý, jediný, který se vymykal pravomoci záhadného Hlasu, se chystal k poslední obraně svých přátel, ve které - jak nepochyboval - podlehne. Žlutý Vlas s Mámrádem si vyměnili pohledy: loučili se. Mámrád se usmál a Žlutý Vlas pochopil, že si vzpomněl na Bělici.
Terr se zapotácel a padl na zem. V tom okamžiku Rad Haager ze sebe vyrazil výkřik, který byl snad ještě hlučnější než před chvílí rachot drcených strojů. Švihl pažemi, Modrý meč kmitl vzduchem, do doznívajícího výkřiku zazněl třesk - a ostrá čepel přesekla na jediný ráz kovový obojek!
Modré okruží se rozletělo na několik stran, rozpadlo se na pět šest úlomků, každý se v mžiku rozžhavil a když dopadl do trávy, zasyčelo to a vzhůru vyšlehly plameny a dým. Rad odhodil meč a vrhl se ke zvířeti. Objal ho kolem krku.
Terr hluboce zavrčel a olízl svému pánovi dobrácky tvář.
Co se rozčiluješ? Vždyť je všechno v pořádku...
Rad vzhlédl. Androidi přešli z útočného střehu do volného postoje vyčkávání. Přenosová anténa byla zničena, stroje ztratily kontakt s velícím centrem.
"Co jsi to udělal?" blekotal k Radovi Salinas. "Hlas patří mimozemšťanovi... víš, co ten s námi provede?"
"Analyzoval jsem ten hlas," ozval se Modrý. Salinas se na něho posměšně podíval.
"To už mě napadlo dávno před tebou. Analýzu provedl Fran Masten. On přišel na to, že hlas patří bytostí mimozemského původu."
"Fran Masten tě obelhal," řekl Modrý. "Nepracovat jenom pro tebe. Měl ještě jednoho pána."
"Koho?" zeptal se Salinas pochybovačně ale výsměch už z jeho hlasu zmizel. Tlouštík si uvědomil, že Fran Masten nasadil Terrovi obojek na cizí rozkaz... Opravdu musel mít ještě jednoho pána.
"Jeho pán je ten, komu patří Hlas."
"To je samozřejmé..." štěkl tlouštík. "Ze které planety pochází?"
"Je zde doma, na planetě Marsu. Podle analýzy Hlas patří tomu, kdo nás androidy vyrobil."
"Inženýr Easy!" vykřikl Salinas. "Ale... jak to, že..."
"Nezabýval se jenom androidy. Zkoumal i lidskou mysl, bádal v oboru přeludů, vidin, tušení, obav... Byl jsi jeho pokusný objekt, Salinasi."
"Až já ho dopadnu... Já... já... já se strašně pomstím!" křičel tlouštík. Všechen strach, který musel vystát, se přeměnil v zuřivou nenávist vůči muži, o kterém si myslel, že je jeho služebník.
Na okraji lesa se objevily postavy. Přicházeli lakmonští bojovníci. Drobná dívčí postavička se od nich oddělila a běžela, seč mohla. Mámrád rozpřáhl náruč a rozběhl se dívce vstříc.
Rad Haager se s úsměvem díval, jak si oba mladí lidé padli kolem krku. Pak se sklonil k Terrovi, pohladil ho po hlavě a řekl: "Už tu nemáme co na práci. Asi půjdeme, nemyslíš?"
Terr hlučně klapl čelistmi a vstal. Jeho první kroky byly trochu nejisté, ale pak se prudce rozběhl vpřed, aby svému pánovi ukázal, že už je v naprostém pořádku.
Žlutý Vlas se obrátil na Modrého. "A co ty?"

"Patřím tobě," řekl umělý člověk. "Dej mi rozkaz a půjdu, kam budeš chtít. Třeba zpátky do města Roma." Řekl to smutně, nebo si to Vlas jenom namlouval?
Mladík pleskl androida po zádech. "Proč do města? Nemyslíš, že to bude pro tebe velká čest... že se staneš bojovníkem klanu Volných lovců?"
Něco se zalesklo na obloze. Pětice stříbřitých teček se vyhoupla z oblaků. Tečky nabývaly na objemu a netrvalo dlouho a nad osadou Lakmonů zakroužila pětice graviplánů, označených nápadnými znaky Vyšetřovací Skupiny.
Bahyl Salinas se ohlédl. Lakmoné i jejich přátelé mizeli v houštině. Žlutý Vlas se na kraji lesa zastavil a zamával na něho. Salinas se podíval na přistávající graviplány.
"Počkejte na mě! Počkejte!" zvolal a rozběhl se tím směrem, kde lovci zmizeli. Podařilo se mu dostihnout mlází dřív, než stroje přistály. Opřel se o strom a oddychoval.
Třeba mě vezmou mezi sebe...
A budu muset zhubnout... myslel si. V obou případech měl pravdu.